

Sadržaj

II. Nezakonodavni akti

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

- ★ Odluka Vijeća (EU) 2019/1121 od 25. lipnja 2019. o potpisivanju, u ime Europske unije, Sporazuma o slobodnoj trgovini između Europske unije i Socijalističke Republike Vijetnama 1

UREDBE

- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1122 od 12. ožujka 2019. o dopuni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu funkcioniranja Registra Unije ⁽¹⁾ 3
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1123 od 12. ožujka 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 389/2013 u pogledu tehničke provedbe drugog obvezujućeg razdoblja Kyotskog protokola ⁽¹⁾ 63
- ★ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1124 od 13. ožujka 2019. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2019/1122 u pogledu funkcioniranja Registra Unije na temelju Uredbe (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća 66
- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/1125 od 5. lipnja 2019. o odobrenju cinkova kelata metioninskog sulfata kao dodatka hrani za sve životinjske vrste ⁽¹⁾ 77
- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/1126 od 25. lipnja 2019. o upisu naziva u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla „Jambon du Kintoa” (ZOI) 81

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

ODLUKE

- ★ **Odluka Komisije (EU) 2019/1127 od 4. listopada 2018. o državnoj potpori SA.45359 - 2017/C (ex 2016/N) koju Slovačka planira provesti za Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. (priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 6545)⁽¹⁾ .....** 82
- ★ **Provedbena odluka Komisije (EU) 2019/1128 od 1. srpnja 2019. o pravima na pristup sigurnosnim preporukama i odgovorima pohranjenima u Europskoj središnjoj bazi podataka i stavljanju izvan snage Odluke 2012/780/EU⁽¹⁾ .....** 112

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

II.

(Nezakonodavni akti)

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2019/1121

od 25. lipnja 2019.

o potpisivanju, u ime Europske unije, Sporazuma o slobodnoj trgovini između Europske unije i Socijalističke Republike Vijetnama

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. stavak 1., članak 100. stavak 2. i članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 5.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Vijeće je 23. travnja 2007. ovlastilo Komisiju da u pregovorima dogovori sporazum o slobodnoj trgovini s državama članicama Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN). Tim ovlaštenjem bila je predviđena mogućnost bilateralnih pregovora.
- (2) Vijeće je 22. prosinca 2009. ovlastilo Komisiju da pokrene bilateralne pregovore o sporazumu o slobodnoj trgovini s pojedinačnim državama članicama ASEAN-a. Komisija je u lipnju 2012. započela bilateralne pregovore o sporazumu o slobodnoj trgovini s Vijetnamom koji su se trebali voditi u skladu s postojećim pregovaračkim smjernicama.
- (3) Pregovori o Sporazumu o slobodnoj trgovini između Europske unije i Socijalističke Republike Vijetnama („Sporazum”) zaključeni su.
- (4) Sporazum bi trebalo potpisati u ime Unije, podložno njegovu kasnijem sklapanju,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrava se potpisivanje u ime Unije Sporazuma o slobodnoj trgovini između Europske unije i Socijalističke Republike Vijetnama („Sporazum”), podložno sklapanju navedenog Sporazuma. ⁽¹⁾

Članak 2.

Predsjednika Vijeća ovlašćuje se da odredi jednu ili više osoba ovlaštenih za potpisivanje Sporazuma u ime Unije.

⁽¹⁾ Tekst Sporazuma objavit će se zajedno s odlukom o njegovu sklapanju.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Luxembourg 25. lipnja 2019.

Za Vijeće
Predsjednik
A. ANTON

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/1122

od 12. ožujka 2019.

o dopuni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu funkcioniranja Registra Unije

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 19. stavak 3.,

budući da:

- (1) Člankom 19. stavkom 1. Direktive 2003/87/EZ zahtijeva se da se sve emisijske jedinice izdane od 1. siječnja 2012. nadalje vode u Registru Unije. Taj je Registar Unije prvotno uspostavljen Uredbom Komisije (EU) br. 920/2010 ⁽²⁾.
- (2) Uredbom Komisije (EU) br. 389/2013 ⁽³⁾ stavljena je izvan snage Uredba (EU) br. 920/2010 i utvrđeni su opći zahtjevi kao i zahtjevi u vezi s djelovanjem i održavanjem Registra Unije za razdoblje trgovanja koje započinje 1. siječnja 2013. i za naknadna razdoblja u odnosu na neovisni dnevnik transakcija iz članka 20. stavka 1. Direktive 2003/87/EZ te u odnosu na registre iz članka 6. Odluke br. 280/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾.
- (3) Registrom Unije osigurava se točan obračun transakcija u okviru sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije (ETS EU-a) uspostavljenog Direktivom 2003/87/EZ. Registar unije je standardizirana i zaštićena elektronička baza podataka koja sadržava zajedničke podatkovne elemente za praćenje, prema potrebi, izdavanja, držanja, prijenosa i poništenja jedinica te za osiguravanje pristupa javnosti i, prema potrebi, njihove povjerljivosti. Njegova je svrha osigurati da su svi prijenosi u skladu s obvezama koje proizlaze iz Direktive 2003/87/EZ.
- (4) Novo razdoblje primjene zakonodavstva na cijelo gospodarstvo počinje 2021., kad počinje i novo razdoblje ETS-a EU-a. Potrebno je osigurati da su provedba i funkcioniranje sustava registara usklađeni i sa zahtjevima utvrđenima za to novo razdoblje.
- (5) Direktiva 2003/87/EZ znatno je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ radi poboljšanja troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika, zbog čega je potrebno izmijeniti Registar Unije. Odredbe uvedene tim izmjenama primjenjuju se na razdoblja od 2021.

⁽¹⁾ SL L 275, 25.10.2003., str. 32.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 920/2010 od 7. listopada 2010. o standardiziranom i zaštićenom sustavu registara u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Odlukom br. 280/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 270, 14.10.2010., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) br. 389/2013 od 2. svibnja 2013. o uspostavi Registra Unije u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, odlukama br. 280/2004/EZ i br. 406/2009/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o ukidanju uredbi Komisije (EU) br. 920/2010 i br. 1193/2011 (SL L 122, 3.5.2013., str. 1.).

⁽⁴⁾ Odluka br. 280/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o mehanizmu za praćenje emisija stakleničkih plinova u Zajednici i za provedbu Kyotskog protokola (SL L 49, 19.2.2004., str. 1.).

⁽⁵⁾ Direktiva (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi poboljšanja troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika te Odluke (EU) 2015/1814 (SL L 76, 19.3.2018., str. 3.).

- (6) U skladu s člankom 13. Direktive 2003/87/EZ emisijske jedinice koje se izdaju od 1. siječnja 2013. nadalje vrijede neograničeno. Međutim, od 2021. nadalje emisijske jedinice trebaju sadržavati naznaku u kojem su razdoblju trgovanja kreirane. Stoga je nužno osigurati prikladnu funkcionalnost u Registru Unije. Naznaka u kojem su desetogodišnjem razdoblju emisijske jedinice kreirane trebala bi biti vidljiva samo vlasnicima računa kad je to potrebno kako bi se emisijske jedinice kreirane u jednoj fazi razlikovale od jedinica kreiranih u drugoj fazi. To je slučaj tijekom prelaska iz trećeg u četvrto razdoblje trgovanja, uzimajući u obzir činjenicu da su emisijske jedinice kreirane u razdoblju od 2021. nadalje valjane samo za emisije od 1. siječnja 2021. nadalje.
- (7) Usto bi trebalo primijeniti ograničenje predaje emisijskih jedinica kako bi se osiguralo da se emisijske jedinice mogu upotrijebiti samo za emisije u prvoj godini desetogodišnjeg razdoblja u kojem su izdane. Potrebna su pravila za izračun stanja ispunjenja obveze kako bi se osiguralo poštovanje tog ograničenja.
- (8) Direktivom (EU) 2018/410 izbrisan je stavak 7. članka 11.b Direktive 2003/87/EZ. Stoga više neće biti moguće upotrebljavati međunarodne jedinice u ETS-u EU-a u razdoblju trgovanja koje počinje 1. siječnja 2021. U skladu s time, na računima ETS-a ne mogu se držati međunarodne jedinice, a pravo na korištenje međunarodnih jedinica prestat će postojati. Međutim, dok sve operacije potrebne za razdoblje trgovanja od 2013. do 2020. ne budu završene, trebalo bi zadržati upotrebu međunarodnih jedinica, a prema tome i prava na korištenje međunarodnih jedinica. Neodgovarajuće jedinice bit će uklonjene s računa ETS-a po isteku produljene primjene relevantnih odredaba Uredbe (EU) br. 389/2013.
- (9) Nakon razvrstavanja emisijskih jedinica koje se sastoje od bilo kojih jedinica priznatih za postizanje usklađenosti sa zahtjevima Direktive 2003/87/EZ kao „financijskih instrumenata” u skladu s Direktivom 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾, primjereno je prilagoditi pravila kojima je uređen Registar Unije kako bi ih se uskladilo sa zahtjevima zakonodavstva o financijskim tržištima u potrebnim razmjerima, a posebice osiguravanjem relevantnih informacija kako bi se omogućila učinkovita provedba Direktive 2014/65/EU i Uredbe (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾.
- (10) U skladu s Direktivom 2014/65/EU i Uredbom (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾ financijski instrumenti identificiraju se međunarodnim identifikacijskim brojevima vrijednosnih papira (šifra ISIN) kako su definirani u normi ISO 6166. Kako bi se vlasnicima računa olakšalo poštovanje obveza izvješćivanja, šifre ISIN za emisijske jedinice trebale bi biti prikazane u Registru Unije.
- (11) Kako bi se omogućila jednostavna provedba dražbovanja iz Uredbe Komisije (EU) br. 1031/2010 ⁽⁹⁾, ponajprije na temelju iskustva stečenog provedbom postupka dražbe te na temelju činjenice da se od 3. siječnja 2018. promptne emisijske jedinice navedene u odjeljku C. točki 11. Priloga I. Direktivi 2014/65/EU razvrstavaju kao financijski instrumenti, potrebno je izmijeniti Uredbu (EU) br. 389/2013. Konkretno, takvo razvrstavanje znači da su promptne emisijske jedinice obuhvaćene područjem primjene Direktive 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾. Izmjene su nužne za bolje usklađivanje procesa koji obuhvaćaju dražbe iz ove Uredbe sa zahtjevima Direktive 98/26/EZ te omogućivanje njihove usklađene provedbe u skladu s nacionalnim pravom, ako je potrebno, za potrebe dražbovanja emisijskih jedinica.
- (12) Kako emisijske jedinice postoje samo u nematerijalnom obliku i zamjenjive su, vlasništvo nad njima trebalo bi biti utvrđeno njihovim evidentiranjem na računu Registra Unije na kojem se vode. Potrebno je osigurati i da su emisijske jedinice potpuno zamjenjive kako bi se smanjili rizici povezani s povratom transakcija unesenih u Registar Unije te poremećajem sustava i tržišta koje takav povrat može izazvati. Konkretno, povrat, opoziv ili

⁽⁶⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

⁽⁷⁾ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

⁽⁹⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1031/2010 od 12. studenoga 2010. o rasporedu, upravljanju i drugim aspektima dražbi emisijskih jedinica stakleničkih plinova prema Direktivi 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (SL L 302, 18.11.2010., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

poništenje transakcije mogući su samo u skladu s pravilima registra i to unutar roka utvrđenog tim pravilima. Nijedna odredba ove Uredbe ne smije sprječavati vlasnika računa ili treću stranu da ostvari bilo koje pravo ili potraživanje nastalo kao ishod transakcije koje im zakonski može pripasti, uključujući povrat ili nadoknadu u vezi transakcije koja je ušla u sustav, primjerice u slučaju prijevare ili tehničke greške, sve dok to ne vodi do povrata, opoziva ili poništenja transakcije. Nadalje, potrebno je zaštititi stjecanje emisijske jedinice u dobroj vjeri.

- (13) Glavne bi odgovornosti središnjeg administratora trebale biti osiguravanje i održavanje Registra Unije i Dnevnika transakcija Europske unije (EUTL) te upravljanje njima, upravljanje središnjim računima i provođenje operacija koje se provode na središnjoj razini. Glavne bi odgovornosti nacionalnih administratora trebale biti djelovanje u svojstvu kontaktne točke za vlasnike računa u Registru Unije za koje su nadležni te provođenje svih operacija koje uključuju neposredan kontakt s njima, uključujući otvaranje računa, privremenu zabranu pristupa računima i zatvaranje računa.
- (14) Kada države članice dodjeljuju emisijske jedinice besplatno na temelju članka 10.c Direktive 2003/87/EZ, te jedinice trebaju biti izdane u skladu s člankom 10.c te direktive.
- (15) Direktiva 2003/87/EZ izmijenjena je Uredbom (EU) 2017/2392 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Izmjenom je produljeno odstupanje od obveza ETS-a EU-a za letove iz trećih zemalja i u treće zemlje do 31. prosinca 2023. U skladu s tim, operatori zrakoplova obuhvaćeni tim odstupanjem do tog će datuma primati besplatne emisijske jedinice. Od 1. siječnja 2021. na broj besplatnih emisijskih jedinica dodijeljenih operatorima zrakoplova primjenjuje se linearni faktor iz članka 9. Direktive 2003/87/EZ.
- (16) Člankom 11. Direktive 2003/87/EZ utvrđeno je da do 28. veljače svake godine nadležna tijela prenose emisijske jedinice dodijeljene besplatno operaterima za tu godinu. Ako je Direktivom predviđen ponovni izračun broja emisijskih jedinica dodijeljenih operateru, središnji administrator osigurava da se dodjela ponovno izračunava u skladu s Direktivom 2003/87/EZ i da se izvrše potrebne izmjene u Registru Unije i EUTL-u prije nego što nacionalno nadležno tijelo može prenijeti besplatne emisijske jedinice predmetnom operateru.
- (17) Nijedna odredba ove Uredbe ne bi smjela sprečavati nadležno tijelo da od operatera zatraži prijenos prekomjerne količine emisijskih jedinica u odnosu na njegovu prilagođenu dodjelu za odgovarajuću godinu na račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica ako je došlo do prekomjerne dodjele emisijskih jedinica, uključujući i ako je to posljedica pogreške u izvornoj dodjeli ili propusta operatera da nadležnom tijelu dostavi ispravne ili potpune relevantne informacije, pod uvjetom da je središnji administrator unio izmjenu u nacionalnu tablicu dodjele države članice.
- (18) Jedinice izdane nakon što je operater prestao s obavljanjem djelatnosti u postrojenju na koje se dodjela odnosi, a da nije prethodno obavijestio nadležno tijelo, ne mogu se razvrstati kao emisijske jedinice u smislu Direktive 2003/87. To znači da bi, ako je prekomjerna dodjela rezultat propusta operatera da prijavi prestanak rada, trebalo biti moguće i bez odobrenja operatera ukloniti s njegova računa odgovarajuću količinu emisijskih jedinica.
- (19) Kako bi se zaštitila sigurnost informacija koje se čuvaju u Registru Unije i izbjegle prijave trebalo bi primijeniti primjerene i usklađene zahtjeve za otvaranje računa, autentifikaciju i prava pristupa. Zahtjeve utvrđene u Uredbi (EU) br. 389/2013 trebalo bi preispitati i ažurirati kako bi se osigurala njihova učinkovitost uz istodobno uzimanje u obzir proporcionalnosti. Iako administratori Registra Unije ne podliježu izravno zahtjevima utvrđenima u Direktivi (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, zahtjevi i sigurnosne mjere iz te direktive odražavaju se i u pravilima kojima je uređeno otvaranje i vođenje računa u Registru Unije, posebno vodeći računa o informacijama o stvarnim vlasnicima. Pravila iz Uredbe (EU) br. 389/2013 trebalo bi preispitati kako bi se nacionalnim administratorima omogućilo da prilagode svoje postupke stvarnim rizicima koji proizlaze iz određenih aktivnosti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2017/2392 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2017. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ kako bi se nastavila postojeća ograničenja područja primjene za zrakoplovne djelatnosti i pripremila provedba globalne tržišno utemeljene mjere od 2021. (SL L 350, 29.12.2017., str. 7.).

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

- (20) Ako se kao dokaz iz Priloga IV. ili Priloga VIII. podnosi izvorna isprava iz druge države članice ili njezin ovjereni preslik, trebalo bi na odgovarajući način primjenjivati pravila iz Uredbe (EU) 2016/1191 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹³⁾.
- (21) Nacionalni administratori, središnji administrator i Komisija trebaju poštovati zakonodavstvo Unije i nacionalno zakonodavstvo o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka, a posebno zahtjeve Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾ i Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁵⁾, kad se oni primjenjuju na podatke koji se čuvaju i obrađuju u skladu s ovom Uredbom.
- (22) Evidencije o svim procesima, operaterima i osobama u sustavu registara trebalo bi čuvati, dok bi osobne podatke sadržane u njima trebalo izbrisati po isteku odgovarajućeg razdoblja čuvanja.
- (23) Komisija i nacionalni administratori zajednički su voditelji obrade informacija koje se čuvaju i obrađuju u skladu s ovom Uredbom. Registar Unije i EUTL obavljaju zadaće koje se provode u javnom interesu. U slučaju povrede osobnih podataka primjenjuju se odgovarajući postupci obavješćivanja u skladu sa zakonodavstvom o zaštiti podataka.
- (24) Nacionalni administratori, središnji administrator i Komisija trebali bi osigurati da se informacije pohranjene i obrađene u skladu s ovom Uredbom mogu upotrebljavati samo u svrhu funkcioniranja Registra Unije.
- (25) Pravila kojima se uređuje Registar Unije trebalo bi pojednostavniti kako bi se smanjilo administrativno opterećenje u mjeri u kojoj je to izvedivo a da se ne ugrožavaju okolišni integritet, sigurnost ili pouzdanost ETS-a EU-a. Pri osmišljavanju smjera i razmjera mogućih pojednostavnjenja i olakšanja prikupljena su stečena iskustva nacionalnih administratora Registra Unije i provedeno je savjetovanje s državama članicama. Namjera je novim pravilima koja su proizašla iz tog postupka približiti Registar Unije korisnicima i administratorima i pojednostavniti njegovu upotrebu.
- (26) Zrakoplovni se operatori i drugi operateri u sustavu EU-a za trgovanje emisijama, kad god i koliko god dugo je potrebno da bi se zaštitio okolišni integritet tog sustava, ne smiju koristiti emisijskim jedinicama koje je izdala država članica koja je obavijestila Europsko vijeće o svojoj namjeri povlačenja iz Unije u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji (UEU).
- (27) Povezivanjem ETS-a EU-a s drugim sustavima za trgovanje emisijama povećavaju se mogućnosti za smanjenje emisija i time smanjuju troškovi borbe protiv klimatskih promjena. Za provedbu sporazuma o povezivanju u skladu s člankom 25. Direktive 2003/87/EZ potrebne su brojne prilagodbe Registra Unije. Stoga bi Uredbu (EU) br. 389/2013 trebalo izmijeniti kako bi se, među ostalim, osiguralo priznavanje emisijskih jedinica trećih zemalja za ispunjenje obveza, omogućio prijenos tih jedinica, otvaranje računa i procesi transakcije te kako bi se uključili uvjeti za suspendiranje povezivanja.
- (28) Sve potrebne operacije u vezi s trećim razdobljem trgovanja ETS-a EU-a od 2013. do 2020. trebalo bi dovršiti u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 389/2013. Budući da je Direktivom 2003/87/EZ omogućena upotreba međunarodnih jedinica generiranih u skladu s Kyotskim protokolom, ta će se uredba nastaviti primjenjivati na te operacije. Kako bi se osigurala jasnoća o pravilima koja se primjenjuju na sve operacije povezane s trećim razdobljem trgovanja u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, kako je izmijenjena Direktivom 2009/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁶⁾, s jedne strane, i pravilima koja se primjenjuju na sve operacije povezane s četvrtim razdobljem trgovanja u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/410, s druge strane, područje primjene onih odredbi Uredbe (EU) br. 389/2013 koje se, nakon stupanja na snagu ove Uredbe, i dalje primjenjuju za operacije povezane s trećim razdobljem trgovanja trebalo bi biti ograničeno na tu svrhu.

⁽¹³⁾ Uredba (EU) 2016/1191 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2016. o promicanju slobodnog kretanja građana pojednostavnjenjem zahtjeva za predočavanje određenih javnih isprava u Europskoj uniji i o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (SL L 200, 26.7.2016., str. 1.).

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽¹⁶⁾ Direktiva 2009/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u svrhu poboljšanja i proširenja sustava Zajednice za trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (SL L 140, 5.6.2009., str. 63.).

- (29) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 18. listopada 2018.,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

Predmet, područje primjene i definicije

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju opći zahtjevi te zahtjevi u vezi s djelovanjem i održavanjem Registra Unije i neovisnog dnevnika transakcija iz članka 20. stavka 1. Direktive 2003/87/EZ.

Članak 2.

Područje primjene

Ova se Uredba primjenjuje na emisijske jedinice utvrđene za potrebe sustava Europske unije za trgovanje emisijama (ETS EU-a).

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se definicije iz članka 3. Uredbe (EU) br. 1031/2010 te iz članka 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/331 ⁽¹⁷⁾. Primjenjuju se i sljedeće definicije:

- (1) „središnji administrator” znači osoba koju imenuje Komisija u skladu s člankom 20. Direktive 2003/87/EZ;
- (2) „nacionalni administrator” znači tijelo koje je u ime države članice u Registru Unije nadležno za poslove vođenja skupine korisničkih računa u nadležnosti države članice te je imenovano u skladu s člankom 7.;
- (3) „vlasnik računa” znači svaka fizička ili pravna osoba koja posjeduje račun u Registru Unije;
- (4) „podaci o računu” znači sve informacije potrebne za otvaranje računa ili registraciju verifikatora, uključujući sve informacije o predstavnicima koji su im dodijeljeni;
- (5) „nadležno tijelo” znači jedno ili više tijela koja imenuje država članica u skladu s člankom 18. Direktive 2003/87/EZ;
- (6) „verifikator” znači verifikator kako je definiran u članku 3. točki 3. Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2067 ⁽¹⁸⁾;
- (7) „emisijske jedinice za zrakoplovstvo” znači emisijske jedinice kreirane u skladu s člankom 3.c stavkom 2. Direktive 2003/87/EZ, uključujući emisijske jedinice kreirane za istu svrhu u okviru sustava trgovanja emisijama koji su povezani s ETS-om EU-a u skladu s člankom 25. te direktive;
- (8) „opće emisijske jedinice” znači sve druge emisijske jedinice kreirane u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, uključujući emisijske jedinice iz sustava trgovanja emisijama koji su povezani s ETS-om EU-a u skladu s člankom 25. te direktive;
- (9) „proces” znači automatski tehnički način provedbe operacije povezane s računom ili jedinicom u Registru Unije;
- (10) „izvršenje” znači dovršenje procesa predloženog za izvršenje koji može rezultirati završetkom, ako su ispunjeni svi uvjeti, ili prekidom;

⁽¹⁷⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/331 od 19. prosinca 2018. o utvrđivanju prijelaznih propisa na razini Unije za usklađenu besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju članka 10.a Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 59, 27.2.2019., str. 8.).

⁽¹⁸⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/2067 od 19. prosinca 2018. o verifikaciji podataka i akreditaciji verifikatora u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 334, 31.12.2018., str. 94.).

- (11) „radni dan” znači svaki dan u godini od ponedjeljka do petka;
- (12) „transakcija” znači proces u registru Unije koji uključuje prijenos emisijske jedinice s jednog računa na drugi račun;
- (13) „predaja” znači obračun emisijske jedinice od operatera ili operatora zrakoplova na temelju verificiranih emisija iz njegova postrojenja ili zrakoplova;
- (14) „brisanje” znači konačno trajno uklanjanje iz upotrebe jedinice od njezina vlasnika bez obračuna na temelju verificiranih emisija;
- (15) „pranje novca” znači pranje novca kako je definirano u članku 1. stavku 3. Direktive (EU) 2015/849;
- (16) „teško kazneno djelo” znači teško kazneno djelo kako je definirano u članku 3. točki 4. Direktive (EU) 2015/849;
- (17) „financiranje terorizma” znači financiranje terorizma kako je definirano u članku 1. stavku 5. Direktive (EU) 2015/849;
- (18) „direktori” znači osobe koje obavljaju rukovoditeljske dužnosti kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 25. Uredbe (EU) br. 596/2014;
- (19) „matično poduzeće” znači matično poduzeće kako je definirano u članku 2. točki 9. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁹⁾;
- (20) „poduzeće kći” znači poduzeće kći kako je definirano u članku 2. točki 10. Direktive 2013/34/EU;
- (21) „grupa” znači grupa kako je definirana u članku 2. točki 11. Direktive 2013/34/EU;
- (22) „središnja druga ugovorna strana” znači središnja druga ugovorna strana kako je definirana u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁰⁾.

POGLAVLJE 2.

Sustav registara

Članak 4.

Registar Unije

1. Središnji administrator upravlja Registrom Unije i održava ga, uključujući njegovu tehničku infrastrukturu.
2. Države članice upotrebljavaju Registar Unije za ispunjavanje svojih obveza iz članka 19. Direktive 2003/87/EZ. Registar Unije nacionalnim administratorima i vlasnicima računa omogućava uporabu procesa određenih u ovoj Uredbi.
3. Središnji administrator osigurava da Registar Unije ispunjava zahtjeve u vezi s hardverom, mrežom, softverom i sigurnosti utvrđene u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75. ove Uredbe.

Članak 5.

Dnevnik transakcija Europske unije

1. Uspostavlja se Dnevnik transakcija Europske unije (EUTL) u obliku standardizirane elektroničke baze podataka u skladu s člankom 20. Direktive 2003/87/EZ za transakcije obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe.
2. Središnji administrator upravlja EUTL-om i održava ga u skladu s odredbama ove Uredbe.
3. Središnji administrator osigurava da EUTL ima sposobnost provjeravati i bilježiti sve procese iz ove Uredbe te da ispunjava zahtjeve u vezi s hardverom, mrežom i softverom utvrđene u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75. ove Uredbe.

⁽¹⁹⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

⁽²⁰⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

4. Središnji administrator osigurava da EUTL ima sposobnost bilježiti sve procese opisane u poglavlju 3. glave I. i glavama II. i III.

Članak 6.

Komunikacijske veze između registara i EUTL-a

1. Središnji administrator osigurava da Registar Unije održava komunikacijsku vezu s registrima sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova s kojima je na snazi sporazum o povezivanju u skladu s člankom 25. Direktive 2003/87/EZ za potrebe priopćavanja transakcija s emisijskim jedinicama.

2. Središnji administrator osigurava da Registar Unije održava izravnu komunikacijsku vezu s EUTL-om za potrebe provjere i bilježenja transakcija s emisijskim jedinicama te za procese upravljanja računima iz poglavlja 3. glave I. Sve transakcije koje uključuju emisijske jedinice odvijaju se u Registru Unije pri čemu ih bilježi i provjerava EUTL. Središnji administrator može uspostaviti ograničenu komunikacijsku vezu između EUTL-a i registra treće zemlje koja je potpisala ugovor o pristupanju Uniji.

Članak 7.

Nacionalni administratori

1. Svaka država članica imenuje nacionalnog administratora. Država članica u skladu s člankom 10. pristupa vlastitim računima i računima u Registru Unije u njezinoj nadležnosti i vodi ih posredstvom svojeg nacionalnog administratora kako je utvrđeno u Prilogu I.

2. Države članice i Komisija osiguravaju da nema sukoba interesa između nacionalnih administratora, središnjeg administratora i vlasnika računa.

3. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o identitetu i podacima za kontakt svojeg nacionalnog administratora, uključujući broj telefona za hitne slučajeve koji se koristi u slučaju sigurnosnog incidenta.

4. Komisija koordinira provedbu ove Uredbe s nacionalnim administratorima svake države članice i središnjim administratorom. Komisija posebno provodi sva primjerena savjetovanja u skladu s Ugovorima o pitanjima i postupcima povezanima s radom registara uređenih ovom Uredbom i provedbom ove Uredbe. Uvjeti suradnje dogovoreni između središnjeg administratora i nacionalnih administratora uključuju zajedničke operativne postupke za provedbu ove Uredbe, postupke Registra Unije za upravljanje izmjenama i incidentima, tehničke specifikacije za funkcioniranje i pouzdanost Registra Unije i EUTL-a te odredbe o zadaćama voditelja obrade osobnih podataka prikupljenih u skladu s ovom Uredbom. Uvjeti suradnje mogu uključivati načine konsolidacije vanjskih komunikacijskih veza, IT infrastrukture i postupaka za pristup korisničkim računima. Kako bi se osigurala usklađena provedba poglavlja 3. glave I., središnji administrator svake dvije godine podnosi nacionalnim administratorima izvješće o relevantnim praksama koje se primjenjuju u svakoj od država članica.

5. Središnji administrator, nadležna tijela i nacionalni administratori izvršavaju samo procese nužne za provođenje svojih funkcija kako su utvrđene u Direktivi 2003/87/EZ te mjera koje su donesene na temelju njezinih odredbi.

POGLAVLJE 3.

Računi

Odjeljak 1.

Opće odredbe koje se primjenjuju na sve račune

Članak 8.

Računi

1. Države članice i središnji administrator osiguravaju da Registar Unije sadržava račune kako su utvrđeni u Prilogu I.
2. Svaka vrsta računa može sadržavati vrste jedinica kako su utvrđene u Prilogu I.

Članak 9.

Status računa

1. Računi mogu biti u jednom od navedenih statusa: „otvoren”, „blokiran”, „pred zatvaranjem” ili „zatvoren”. Određenih godina računi mogu imati i status „isključen”.
2. S blokiranih računa nije dopušteno pokretati procese osim procesa navedenih u člancima 22., 31. i 56.
3. Prije zatvaranja, status računa može biti „pred zatvaranjem” u razdoblju raspoloživosti dostupnih pravnih lijekova protiv zatvaranja ili dok se ne ispune uvjeti za njegovo zatvaranje, ali ne dulje od 10 godina. S računa u statusu „pred zatvaranjem” nije dopušteno pokretati procese, na njega nije moguće položiti emisijske jedinice, a sav pristup tim računima je privremeno zabranjen. Status računa „pred zatvaranjem” može biti promijenjen u „otvoren” samo ako su ispunjeni svi uvjeti za otvaranje računa.
4. Sa zatvorenih računa nije dopušteno pokretati procese. Zatvoreni račun ne može biti ponovo otvoren i na njemu se ne mogu stjecati jedinice.
5. Nakon isključenja postrojenja iz ETS-a EU-a u skladu s člankom 27. ili člankom 27.a Direktive 2003/87/EZ, nacionalni administrator mijenja status računa odgovarajućeg operatora u „isključen” koji vrijedi za vrijeme valjanosti isključenja.
6. Nakon primitka obavijesti nadležnog tijela da letovi operatora zrakoplova u određenoj godini više nisu uključeni u ETS EU-a u skladu s Prilogom I. Direktivi 2003/87/EZ, nacionalni administrator upućuje prethodnu obavijest odgovarajućem operatoru zrakoplova te zatim mijenja status njegovog računa u „isključen” dok ne primi obavijest od nadležnog tijela da su letovi operatora zrakoplova opet uključeni u ETS EU-a.
7. S isključenih računa nije dopušteno pokretati procese osim procesa navedenih u člancima 22. i 57. i procesa navedenih u člancima 31. i 56. za razdoblje u kojem status računa nije bio „isključen”.

Članak 10.

Vođenje računa

1. Svaki račun ima administratora koji je odgovoran za vođenje računa u ime države članice ili u ime Unije.
2. Administrator računa utvrđuje se za svaku vrstu računa utvrđenu u Prilogu I.
3. Administrator računa u skladu s ovom Uredbom otvara ili zatvara račun, privremeno zabranjuje pristup računu, mijenja njegov status, odobrava ovlaštene predstavnike, dopušta izmjene podataka o računu za koje je potrebno odobrenje administratora, pokreće transakcije na nalog predstavnika ili vlasnika računa u skladu s člankom 20. stavcima 6. i 7 te pokreće transakcije na nalog nadležnog tijela ili relevantnog tijela kaznenog progona.
4. Administrator može od vlasnika računa i njihovih predstavnika zahtijevati da poštuju razumne uvjete koji su u skladu s ovom Uredbom uzimajući pritom u obzir pitanja navedena u Prilogu II.
5. Na račune se primjenjuju propisi države članice njihova administratora i oni su u njezinoj nadležnosti, a smatra se da se jedinice na tim računima nalaze na državnom području te države članice.

Članak 11.

Obavijesti središnjeg administratora

Središnji administrator obavješćuje predstavnike računa i nacionalnog administratora o prijedlogu za izvršenje i dovršenje ili prekidu svakog procesa povezanog s tim računom, kao i o promjeni statusa računa, putem automatskog mehanizma opisanog u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75. Obavijesti se šalju na službenom jeziku ili službenim jezicima države članice administratora računa.

Odjeljak 2.

Otvaranje i ažuriranje računa

Članak 12.

Otvaranje računa koje vodi središnji administrator

Središnji administrator otvara sve upravljačke račune ETS-a u Registru Unije.

Članak 13.

Otvaranje računa za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe u Registru Unije

1. Sustav za poravnanje ili sustav za namiru, kako su definirani u Uredbi (EU) br. 1031/2010, koji je povezan s dražbovnom platformom određenom u skladu s člankom 26. ili člankom 30. te uredbe može nacionalnom administratoru podnijeti zahtjev za otvaranje računa za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe u Registru Unije. Osoba koja traži otvaranje računa dostavlja informacije navedene u Prilogu IV.
2. U roku od 20 radnih dana od primitka svih informacija u skladu sa stavkom 1. ovog članka i člankom 21. nacionalni administrator otvara račun za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe u Registru Unije ili obavješćuje osobu o odbijanju zahtjeva za otvaranje računa u skladu s člankom 19.
3. Emisijske jedinice pohranjene na računu za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe su založni vrijednosni papiri kako su definirani u članku 2. točki (m) Direktive 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.

Za potrebe članka 9. stavka 2. Direktive 98/26/EZ račun za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe u Registru Unije je relevantan račun i smatra se da se nalazi u državi članici iz članka 10. stavka 5. ove Uredbe te je uređen njezinim pravom.

Članak 14.

Otvaranje računa operatera u Registru Unije

1. U roku od 20 radnih dana od stupanja na snagu dozvole za emisije stakleničkih plinova, relevantno nadležno tijelo ili operater dostavlja relevantnom nacionalnom administratoru informacije navedene u Prilogu VI. te nacionalnom administratoru podnosi zahtjev za otvaranje vlasničkog računa operatera u Registru Unije.
2. U roku od 20 radnih dana od primitka svih informacija u skladu sa stavkom 1. ovog članka i člankom 21., nacionalni administrator otvara račun operatera za svako postrojenje u Registru Unije ili obavješćuje potencijalnog vlasnika računa o odbijanju zahtjeva za otvaranje računa u skladu s člankom 19.
3. Novi račun operatera može se otvoriti samo ako postrojenje još nema račun operatera koji je otvoren na temelju iste dozvole za emisije stakleničkih plinova.

Članak 15.

Otvaranje računa operatora zrakoplova u Registru Unije

1. U roku od 20 radnih dana od odobrenja plana praćenja operatora zrakoplova, nadležno tijelo ili operator zrakoplova dostavlja relevantnom nacionalnom administratoru informacije navedene u Prilogu VII. te nacionalnom administratoru podnosi zahtjev za otvaranje vlasničkog računa operatora zrakoplova u Registru Unije.
2. Svaki operator zrakoplova ima jedan račun operatora zrakoplova.
3. Operatori zrakoplova koji obavljaju zrakoplovne djelatnosti s ukupnim godišnjim emisijama manjima od 25 000 tona ekvivalenta ugljikova dioksida po godini, ili ostvaruju manje od 243 leta po razdoblju tijekom tri uzastopna razdoblja od četiri mjeseca mogu ovlastiti fizičku ili pravnu osobu da u njihovo ime otvori račun operatora zrakoplova te preda emisijske jedinice u skladu s člankom 12. stavkom 2.a Direktive 2003/87/EZ. Operator zrakoplova ostaje odgovoran za ispunjenje obveze. Pri ovlašćivanju fizičke ili pravne osobe operator zrakoplova osigurava da ne postoji sukob interesa između ovlaštene fizičke ili pravne osobe i nadležnih tijela, nacionalnih administratora, verifikatora ili drugih tijela koja podliježu odredbama Direktive 2003/87/EZ i aktima donesenima za njezinu provedbu. U tom slučaju ovlaštena fizička ili pravna osoba dostavlja tražene informacije u skladu sa stavkom 1.

4. U roku od 20 radnih dana od primitka svih informacija u skladu sa stavkom 1. ovog članka i člankom 21., nacionalni administrator otvara račun operatora zrakoplova za svakog operatora zrakoplova u Registru Unije ili obavješćuje potencijalnog vlasnika računa o odbijanju zahtjeva za otvaranje računa u skladu s člankom 19.
5. Svaki operator zrakoplova ima samo jedan račun operatora zrakoplova.

Članak 16.

Otvaranje računa za trgovanje u Registru Unije

1. Zahtjev za otvaranje računa za trgovanje u Registru Unije nacionalnom administratoru podnosi potencijalni vlasnik računa. Potencijalni vlasnik računa dostavlja informacije koje zahtijeva nacionalni administrator, a one uključuju barem informacije navedene u Prilogu IV.
2. Država članica nacionalnog administratora može kao uvjet za otvaranje računa za trgovanje zahtijevati da potencijalni vlasnici računa imaju prebivalište ili su registrirani u državi članici nacionalnog administratora koji vodi račun.
3. Država članica nacionalnog administratora može kao uvjet za otvaranje računa za trgovanje zahtijevati da potencijalni vlasnici računa budu registrirani za plaćanje poreza na dodanu vrijednost (PDV-a) u državi članici nacionalnog administratora računa.
4. U roku od 20 radnih dana od primitka svih informacija u skladu sa stavkom 1. ovog članka i člankom 21., nacionalni administrator otvara račun za trgovanje u Registru Unije ili obavješćuje potencijalnog vlasnika računa o odbijanju zahtjeva za otvaranje računa u skladu s člankom 19.

Članak 17.

Otvaranje nacionalnih računa u Registru Unije

Nadležno tijelo države članice nacionalnom administratoru daje nalog da otvori nacionalni račun u Registru Unije u roku od 20 radnih dana od primitka informacija navedenih u Prilogu III.

Članak 18.

Registracija verifikatora u Registru Unije

1. Zahtjev za registraciju verifikatora u Registru Unije podnosi se nacionalnom administratoru. Podnositelj zahtjeva za registraciju dostavlja informacije koje zahtijeva nacionalni administrator, uključujući informacije navedene u prilogima III. i V.
2. U roku od 20 radnih dana od primitka svih informacija u skladu sa stavkom 1. ovog članka i člankom 21., nacionalni administrator registrira verifikatora u Registru Unije ili obavješćuje potencijalnog verifikatora o odbijanju zahtjeva za registraciju u skladu s člankom 19.

Članak 19.

Odbijanje zahtjeva za otvaranje računa ili registraciju verifikatora

1. Nacionalni administrator provjerava jesu li informacije i dokumenti dostavljeni u svrhu otvaranja računa ili registracije verifikatora potpuni, ažurirani, točni i istiniti.

U slučaju opravdane sumnje nacionalni administrator može tražiti pomoć drugog nacionalnog administratora pri provedbi provjere iz prvog podstavka. Administrator koji je primio takav zahtjev može ga odbiti. Potencijalni vlasnik računa ili potencijalni verifikator može izričito zahtijevati od nacionalnog administratora da zatraži takvu pomoć. Nacionalni administrator obavješćuje potencijalnog vlasnika računa ili potencijalnog verifikatora o takvom zahtjevu za pomoć.

2. Nacionalni administrator može odbiti zahtjev za otvaranje računa ili registraciju verifikatora:
  - (a) ako dostavljene informacije i dokumenti nisu potpuni, ažurirani, ili su na drugi način netočni ili neistiniti;

- (b) ako nacionalni administrator od tijela kaznenog progona ili na drugi način dobije informacije da je potencijalni vlasnik računa ili, u slučaju pravne osobe, bilo koji direktor potencijalnog vlasnika računa pod istragom ili je u proteklih pet godina osuđen zbog zloporabe povezane s emisijskim jedinicama, pranja novca, financiranja terorizma ili drugog teškog kaznenog djela za koje se može poslužiti svojim računom;
- (c) ako nacionalni administrator ima opravdane razloge za sumnju da bi se računi mogli koristiti za zloporabu povezanu s emisijskim jedinicama, za pranje novca, financiranje terorizma ili za drugo teško kazneno djelo;
- (d) zbog razloga utvrđenih nacionalnim pravom.

3. Ako nacionalni administrator odbije zahtjev za otvaranje računa operatera ili računa operatera zrakoplova u skladu sa stavkom 2., račun se može otvoriti na temelju naloga nadležnog tijela. Pristup računu privremeno se zabranjuje u skladu s člankom 30. stavkom 4. dok se ne uklone razlozi za odbijanje navedeni u stavku 2.

4. Ako nacionalni administrator odbije zahtjev za otvaranje računa, podnositelj zahtjeva za otvaranje računa može uputiti prigovor nadležnom tijelu ili odgovarajućem tijelu prema nacionalnom pravu koje nacionalnom administratoru daje nalog za otvaranje računa ili obrazloženom odlukom potvrđuje odbijanje zahtjeva u skladu s odredbama nacionalnog prava koje imaju legitiman cilj koji je u skladu s ovom Uredbom i koje su proporcionalne.

Članak 20.

Ovlašteni predstavnici

1. Središnji administratori osiguravaju da ovlašteni predstavnici računa u Registru Unije mogu pristupiti relevantnim računima te da imaju jedno od sljedećih ovlasti u ime vlasnika računa:

- (a) pokrenuti procese;
- (b) prema potrebi odobriti procese;
- (c) pokrenuti procese i odobriti procese koje je pokrenuo drugi ovlašteni predstavnik.

2. Pri otvaranju svaki račun ima najmanje dva ovlaštena predstavnika s jednom od sljedećih kombinacija ovlasti:

- (a) jedan ovlašteni predstavnik s ovlastima za pokretanje procesa i jedan s ovlastima za odobravanje procesa;
- (b) jedan ovlašteni predstavnik s ovlastima za pokretanje procesa i odobravanje procesa koje je pokrenuo drugi ovlašteni predstavnik i jedan s ovlastima za odobravanje procesa;
- (c) jedan ovlašteni predstavnik s ovlastima za pokretanje procesa i jedan s ovlastima za pokretanje procesa i odobravanje procesa koje je pokrenuo drugi ovlašteni predstavnik;
- (d) dva ovlaštena predstavnika s ovlastima za pokretanje procesa i odobravanje procesa koje je pokrenuo drugi ovlašteni predstavnik.

3. Verifikatori imaju najmanje jednog ovlaštenog predstavnika koji pokreće relevantne procese u ime verifikatora. Predstavnik verifikatora ne može biti predstavnik bilo kojeg računa.

4. Vlasnici računa mogu odlučiti da za predlaganje izvršenja prijenosa na račune na popisu provjerenih računa uspostavljenom u skladu s člankom 23. nije potrebno odobrenje drugog ovlaštenog predstavnika. Vlasnik računa može povući tu odluku. Odluka o povlačenju odluke priopćuje se potpisanom izjavom podnesenom nacionalnom administratoru.

5. Osim ovlaštenih predstavnika iz stavaka 1. i 2., računi mogu imati i ovlaštene predstavnike koji mogu samo pregledavati račun (pristup „read only”).

6. Ako ovlašteni predstavnik zbog tehničkih ili drugih razloga ne može pristupiti Registru Unije, nacionalni administrator može, u skladu s pravima dodijeljenima tom ovlaštenom predstavniku, pokretati ili odobravati transakcije u ime ovlaštenog predstavnika, pod uvjetom da nacionalni administrator dopušta takve zahtjeve i da pristup ovlaštenog zastupnika nije privremeno zabranjen u skladu s ovom Uredbom.

7. Ako ovlaštteni predstavnik ne može pristupiti Registru Unije, vlasnik računa može od nacionalnog administratora zatražiti da predloži izvršenje procesa u njegovo ime, u skladu s ovom Uredbom, pod uvjetom da nacionalni administrator dopušta takve zahtjeve. Takvi se zahtjevi ne mogu podnositi za račune sa statusom „zatvoren”.
8. Specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama utvrđenima u članku 75. može se odrediti maksimalni broj ovlaštenih predstavnika za svaku vrstu računa.
9. Ovlaštteni predstavnici su fizičke osobe starije od 18 godina. Ovlaštteni predstavnici jednog računa su različite osobe, ali jedna osoba može biti ovlaštteni predstavnik više računa. Država članica nacionalnog administratora može zahtijevati da najmanje jedan ovlaštteni predstavnik računa ima prebivalište u toj državi članici, osim za predstavnike verifikatora.

Članak 21.

Imenovanje i potvrda ovlaštenih predstavnika

1. Kad podnosi zahtjev za otvaranje računa ili registraciju verifikatora, potencijalni vlasnik računa ili verifikator imenuje određeni broj ovlaštenih predstavnika u skladu s člankom 20.
2. U postupku imenovanja ovlaštenog predstavnika vlasnik računa dostavlja informacije koje zahtijeva administrator. Te informacije uključuju barem informacije navedene u Prilogu VIII.

Ako je potencijalni ovlaštteni predstavnik već imenovan za račun i ako vlasnik računa to zatraži, nacionalni administrator može upotrijebiti dokumentaciju koja je predana pri ranijem imenovanju za potrebe provjere iz stavka 4.

3. U roku od 20 radnih dana od primitka svih informacija u skladu sa stavkom 2. nacionalni administrator potvrđuje ovlaštenog predstavnika ili obavješćuje vlasnika računa o odbijanju kandidata. Ako je za postupak ocjene kandidata potrebno više vremena, administrator može produžiti postupak ocjene za najviše 20 dodatnih radnih dana te obavijestiti vlasnika računa o produženju roka.
4. Nacionalni administrator provjerava jesu li informacije i dokumenti dostavljeni u svrhu imenovanja ovlaštenog predstavnika potpuni, ažurirani, točni i istiniti.

U slučaju opravdane sumnje nacionalni administrator može tražiti pomoć drugog nacionalnog administratora pri provedbi provjere iz prvog podstavka. Administrator koji je primio takav zahtjev može ga odbiti. Potencijalni vlasnik računa ili potencijalni verifikator može izričito zahtijevati od nacionalnog administratora da zatraži takvu pomoć. Nacionalni administrator obavješćuje potencijalnog vlasnika računa ili potencijalnog verifikatora o takvom zahtjevu za pomoć.

5. Nacionalni administrator može odbiti potvrditi ovlaštenog predstavnika:
  - (a) ako dostavljene informacije i dokumenti nisu potpuni, ažurirani, ili su na drugi način netočni ili neistiniti;
  - (b) ako nacionalni administrator od tijela kaznenog progona ili na drugi način dobije informacije da je potencijalni predstavnik pod istragom ili je u proteklih pet godina osuđen zbog zloporabe povezane s emisijskim jedinicama, pranja novca, financiranja terorizma ili drugog teškog kaznenog djela za koje se može poslužiti svojim računom;
  - (c) zbog razloga utvrđenih nacionalnim pravom.
6. Ako nacionalni administrator odbije potvrditi ovlaštenog predstavnika, vlasnik računa može uputiti prigovor odgovarajućem nadležnom tijelu u skladu s nacionalnim pravom, koje nacionalnom administratoru daje nalog za potvrdu predstavnika ili obrazloženom odlukom potvrđuje odbijanje potvrde u skladu s odredbama nacionalnog prava koje imaju legitiman cilj koji je u skladu s ovom Uredbom i koje su proporcionalne.

Članak 22.

Ažuriranje podataka o računu i podataka o ovlaštenim predstavnicima

1. Svi vlasnici računa u roku od 10 radnih dana obavješćuju nacionalnog administratora o promjeni podataka o računu. Osim toga, vlasnici računa do 31. prosinca svake godine potvrđuju nacionalnom administratoru da su podaci o njihovu računu i dalje potpuni, ažurirani, točni i istiniti.
2. Operateri i operatori zrakoplova u roku od 10 radnih dana obavješćuju administratora svojeg računa o spajanju ili podjeli operatera ili operatora.

3. Obavijest o promjeni popraćena je informacijama koje zahtijeva nacionalni administrator u skladu s ovim odjeljkom. U roku od 20 radnih dana od primitka takve obavijesti i pratećih informacija relevantni nacionalni administrator odobrava ažuriranje informacija. Administrator može odbiti ažurirati informacije u skladu s člankom 21. stavcima 4. i 5. Vlasnika računa se obavješćuje o odbijanju. Prigovori na odbijanje mogu se uputiti nadležnom tijelu ili relevantnom tijelu prema nacionalnom pravu u skladu s člankom 19. stavkom 4.
4. Nacionalni administrator barem jedanput svake tri godine preispituje jesu li podaci o računu i dalje potpuni, ažurirani, točni i istiniti te prema potrebi od vlasnika računa zahtijeva da ga obavijesti o svim promjenama. Za račune operatera, račune operatora zrakoplova i verifikatore preispitivanje se provodi barem jedanput svakih pet godina.
5. Vlasnik računa operatera može prodati račun ili se odreći vlasništva nad svojim računom operatera isključivo zajedno s postrojenjem povezanim s tim računom operatera.
6. Osim u slučaju iz stavka 5., vlasnik računa ne smije drugoj osobi prodati svoj račun ili prenijeti vlasništvo nad njim.
7. Ako se pravna osoba koja je vlasnik računa u Registru Unije promijeni zbog spajanja ili podjele vlasnika računa, vlasnik računa bit će pravni sljednik prethodnog vlasnika računa nakon što podnese dokumentaciju potrebnu u skladu s člankom 14., 15. ili 16.
8. Ovlašteni predstavnik ne smije prenijeti svoj status na drugu osobu.
9. Vlasnik računa ili verifikator može zahtijevati razrješenje ovlaštenog predstavnika. Nakon primitka zahtjeva nacionalni administrator privremeno zabranjuje pristup ovlaštenom predstavniku. U roku od 20 radnih dana od primitka zahtjeva relevantni administrator razrješuje ovlaštenog predstavnika.
10. Vlasnik računa može uputiti prijedlog za imenovanje novih ovlaštenih predstavnika u skladu s člankom 21.
11. Ako se država članica nadležna za operatora zrakoplova promijeni u skladu s postupkom utvrđenim u članku 18. a Direktive 2003/87/EZ, središnji administrator ažurira nacionalnog administratora odgovarajućeg računa operatora zrakoplova. Ako se promijeni administrator računa operatora zrakoplova, novi administrator može od operatora zrakoplova zahtijevati da dostavi informacije o otvaranju računa koje su potrebne u skladu s člankom 15. i informacije o ovlaštenim predstavnicima koje su potrebne u skladu s člankom 21.
12. Osim u slučaju iz stavka 11., država članica odgovorna za upravljanje računom se ne mijenja.

Članak 23.

Popis provjerenih računa

1. Računi u Registru Unije mogu imati popis provjerenih računa.
2. Računi istog vlasnika kojima upravlja isti nacionalni administrator automatski se uvrštavaju na popis provjerenih računa.
3. Račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica i račun Unije za brisanje emisijskih jedinica automatski se uvrštavaju na popis provjerenih računa.
4. Izmjene popisa provjerenih računa predlažu se za izvršenje i dovršavaju u skladu s postupkom utvrđenim u članku 35. Promjenu pokreću i odobravaju dva ovlaštena predstavnika koji imaju ovlasti za pokretanje odnosno za odobravanje procesa. Predložena izmjena brisanja računa s popisa provjerenih računa izvršava se neposredno. Sve druge izmjene popisa provjerenih računa izvršavaju se u 12 sati po srednjoeuropskom vremenu (CET) četvrtog radnog dana od podnošenja prijedloga.

Odjeljak 3.

Zatvaranje računa

Članak 24.

Zatvaranje računa

U skladu s člankom 29., u roku od 10 radnih dana od primitka zahtjeva vlasnika računa osim vlasnika iz članaka 25. i 26. administrator zatvara račun.

Članak 25.**Zatvaranje računa operatera**

1. Nadležno tijelo u roku od 10 radnih dana obavješćuje nacionalnog administratora o povlačenju dozvole za emisije stakleničkih plinova ili o saznanju o prestanku rada postrojenja. Nacionalni administrator u roku od 10 radnih dana od primitka takve obavijesti evidentira relevantni datum u Registru Unije.
2. Nacionalni administrator može zatvoriti račun operatera ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
  - (a) postrojenje je prestalo s radom ili je povučena dozvola za emisije stakleničkih plinova;
  - (b) u Registar Unije upisana je godina posljednje emisije;
  - (c) registrirane su verificirane emisije za sve godine kad je operater bio uključen u ETS EU-a;
  - (d) operater relevantnog postrojenja predao je količinu emisijskih jedinica jednaku ili veću od verificiranih emisija;
  - (e) ne očekuje se povrat emisijskih jedinica u skladu s člankom 48. stavkom 4.

Članak 26.**Zatvaranje računa operatora zrakoplova**

1. Nadležno tijelo u roku od 10 radnih dana od obavijesti vlasnika računa ili od utvrđivanja nakon ispitivanja drugih dokaza obavješćuje nacionalnog administratora da je operator zrakoplova spojen s drugim operatorom zrakoplova ili da je operator zrakoplova prekinuo sve svoje djelatnosti obuhvaćene Prilogom I. Direktivi 2003/87/EZ.
2. Nacionalni administrator može zatvoriti račun operatora zrakoplova ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
  - (a) dostavljena je obavijest u skladu sa stavkom 1.;
  - (b) u Registar Unije upisana je godina posljednje emisije;
  - (c) registrirane su verificirane emisije za sve godine u kojima je operator zrakoplova bio uključen u ETS EU-a;
  - (d) operator zrakoplova predao je količinu emisijskih jedinica jednaku ili veću od verificiranih emisija;
  - (e) ne očekuje se povrat emisijskih jedinica u skladu s člankom 50. stavkom 6.

Članak 27.**Razrješenje verifikatora**

1. U roku od 10 radnih dana od primitka zahtjeva verifikatora za njegovo razrješenje nacionalni administrator briše verifikatora iz Registra Unije.
2. I nadležno tijelo može izdati nalog nacionalnom administratoru da izbriše verifikatora iz Registra Unije ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
  - (a) akreditacija verifikatora je istekla ili je povučena,
  - (b) verifikator je prestao s radom.

Članak 28.**Zatvaranje računa i razrješenje ovlaštenih predstavnika na zahtjev administratora**

1. Ako se situacija koja je dovela do privremene zabrane pristupa računima u skladu s člankom 30. usprkos ponavljanim obavijestima ne riješi u razumnom roku, nadležno tijelo ili relevantno tijelo kaznenog progona može nacionalnom administratoru dati nalog za zatvaranje računa kojima je pristup privremeno zabranjen.

Kad je riječ o računima operatera ili računima operatora zrakoplova, nadležno tijelo ili relevantno tijelo kaznenog progona može nacionalnom administratoru dati nalog da status računa kojima je pristup privremeno zabranjen promijeni u „blokiran” dok nadležno tijelo ne utvrdi da su okolnosti koje su povod zabrane pristupa prestale postojati.

2. Ako na računu za trgovanje u razdoblju jedne godine nije zabilježena ni jedna transakcija, nacionalni administrator može zatvoriti taj račun nakon što obavijesti vlasnika računa da će račun za trgovanje biti zatvoren u roku od 40 radnih dana ako nacionalni administrator ne primi zahtjev za održavanje računa. Ako nacionalni administrator ne primi takav zahtjev od vlasnika računa, on može zatvoriti račun ili promijeniti njegov status u „pred zatvaranjem”.
3. Nacionalni administrator na nalog nadležnog tijela zatvara račun operatera ili račun operatera zrakoplova na temelju činjenice da bilo kakva daljnja predaja emisijskih jedinica ili povrat suvišnih emisijskih jedinica nisu vjerojatni.
4. Nacionalni administrator može razriješiti ovlaštenog predstavnika ako smatra da je njegovu potvrdu trebalo odbiti u skladu s člankom 21. stavkom 3., a posebice ako otkrije da dokumenti i informacije o identitetu dostavljeni u svrhu imenovanja predstavnika nisu potpuni ili ažurirani ili su na drugi način netočni ili neistiniti.
5. Vlasnik računa može u roku od 30 kalendarskih dana uputiti prigovor na promjenu statusa svojeg računa u skladu sa stavkom 1. ili na razrješenje ovlaštenog predstavnika u skladu sa stavkom 4. tijelu nadležnom u skladu s nacionalnim pravom, koje nacionalnom administratoru daje nalog za ponovno otvaranje računa ili potvrdu ovlaštenog predstavnika ili obrazloženom odlukom potvrđuje promjenu statusa računa ili razrješenje u skladu s odredbama nacionalnog prava koje imaju legitiman cilj koji je u skladu s ovom Uredbom i koje su proporcionalne.

Članak 29.

Pozitivno stanje na računima u postupku zatvaranja

Ako je na računu koji administrator namjerava zatvoriti u skladu s člancima 24., 25., 26. i 28. stanje emisijskih jedinica pozitivno, administrator od vlasnika računa zahtijeva da navede drugi račun na koji se prenose te emisijske jedinice. Ako vlasnik računa ne odgovori na zahtjev administratora u roku od 40 radnih dana, administrator može prenijeti te emisijske jedinice na nacionalni račun ili promijeniti status računa u „pred zatvaranjem”.

Odjeljak 4.

Privremena zabrana pristupa računima

Članak 30.

Privremena zabrana pristupa računima

1. Administrator može ovlaštenom predstavniku privremeno zabraniti pristup bilo kojem računu ili verifikatoru u registru ili procesima kojima bi ovlašten predstavnik inače imao pristup ako administrator ima opravdane razloge vjerovati da je ovlašten predstavnik:
  - (a) pokušao pristupiti računima ili procesima za koje nije ovlašten;
  - (b) u više navrata pokušao pristupiti računu ili procesu korištenjem neispravnog korisničkog imena i zaporke; ili
  - (c) pokušao ugroziti sigurnost, raspoloživost, cjelovitost ili povjerljivost Registra Unije ili EUTL-a ili podataka kojima se u njima rukuje ili koji se u njima pohranjuju.
2. Administrator može privremeno zabraniti pristup svim ovlaštenim predstavnicima određenog računa ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
  - (a) vlasnik računa je preminuo ili prestao postojati kao pravna osoba;
  - (b) vlasnik računa nije podmirio naknade;
  - (c) vlasnik računa je prekršio uvjete korištenja koji se primjenjuju na račun;
  - (d) vlasnik računa nije pristao na izmjene uvjeta korištenja koje su utvrdili nacionalni administrator ili središnji administrator;
  - (e) vlasnik računa nije priopćio promjene podataka o računu ili pružio dokaz koji se odnosi na promjene podataka o računu ili dokaz koji se odnosi na nove zahtjeve u vezi s podacima o računu;

- (f) vlasnik računa više ne udovoljava zahtjevu države članice da mora imati ovlaštenog predstavnika s prebivalištem u državi članici nacionalnog administratora;
- (g) vlasnik računa više ne udovoljava zahtjevu države članice da vlasnik računa mora imati prebivalište ili biti registriran u državi članici administratora računa.
3. Administrator može ovlaštenim predstavnicima privremeno zabraniti pristup određenom računu ili verifikatoru ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
- (a) u razdoblju od najviše četiri tjedna ako administrator ima opravdane razloge za sumnju da je račun korišten ili će biti korišten za prijevare, pranje novca, financiranje terorizma, korupciju ili drugo teško kazneno djelo. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 67. Razdoblje se može produžiti na temelju naloga financijsko-obavještajne jedinice;
- (b) na temelju odredaba nacionalnog prava koje imaju legitiman cilj i u skladu s njima.
4. Nacionalni administrator može ovlaštenim predstavnicima privremeno zabraniti pristup određenim računima ili verifikatorima ako smatra da su otvaranje računa ili registracija verifikatora trebali biti odbijeni u skladu s člankom 19. ili da vlasnik računa više ne udovoljava zahtjevima za otvaranje računa.
5. Nacionalni administrator može ovlaštenim predstavnicima privremeno zabraniti pristup svim računima vlasnika računa ako primi informacije da je vlasnik računa predmet postupka u slučaju nesolventnosti. Privremena zabrana može trajati dok nacionalni administrator ne primi službene informacije o tome tko ima pravo predstavljati vlasnika računa te dok ne budu potvrđeni ovlašteni predstavnici ili imenovani novi ovlašteni predstavnici u skladu s člankom 21.
6. Administrator ukida privremenu zabranu odmah po prestanku okolnosti koje su povod zabrane pristupa.
7. Vlasnik računa ili predstavnik može u roku od 30 kalendarskih dana uputiti prigovor na privremenu zabranu pristupa u skladu sa stavcima 1. i 3. nadležnom tijelu ili relevantnom tijelu u skladu s nacionalnim pravom koje nacionalnom administratoru ili daje nalog za ponovnu uspostavu pristupa ili obrazloženom odlukom potvrđuje privremenu zabranu pristupa u skladu sa zahtjevima nacionalnog prava koji imaju legitiman cilj koji je u skladu s ovom Uredbom i koji su proporcionalni.
8. Nadležno tijelo ili Komisija mogu i nacionalnom administratoru ili središnjem administratoru dati nalog za provedbu privremene zabrane zbog nekog od razloga navedenih u stavcima od 1. do 5.
9. I nacionalna tijela kaznenog progona države članice administratora mogu uputiti zahtjev administratoru da privremeno zabrani pristup na temelju nacionalnog prava i u skladu s njim.
10. Ako je vlasnik računa operatera ili operatora zrakoplova zbog privremene zabrane pristupa u skladu s ovim člankom spriječen predati emisijske jedinice unutar 10 radnih dana prije krajnjeg roka za njihovu predaju utvrđenog člankom 12. stavcima 2.a i 3. Direktive 2003/87/EZ, nacionalni administrator na temelju zahtjeva vlasnika računa predaje količinu emisijskih jedinica koju navede vlasnik računa.
11. Ako je na računu kojem je privremeno zabranjen pristup stanje emisijskih jedinica pozitivno, nadležno tijelo ili relevantno tijelo kaznenog progona može, u skladu s mjerodavnim odredbama nacionalnog prava, dati nalog nacionalnom administratoru da odmah prenese emisijske jedinice na odgovarajući nacionalni račun ili da promijeni status računa u „pred zatvaranjem”.

GLAVA II.

POSEBNE ODREDBE ZA REGISTAR UNIJE U KONTEKSTU SUSTAVA UNIJE ZA TRGOVANJE EMISIJAMA

POGLAVLJE 1.

Verificirane emisije i ispunjenje obveze

Članak 31.

Podaci o verificiranim emisijama postrojenja ili operatora zrakoplova

1. Kad god to zahtijeva nacionalno pravo, svaki operater i operator zrakoplova odabire verifikatora s popisa verifikatora registriranih kod nacionalnog administratora koji vodi njihov račun.

2. Nacionalni administrator, nadležno tijelo ili, ako je tako odlučilo nadležno tijelo, vlasnik računa ili verifikator unosi podatke o emisijama za prethodnu godinu.
3. Podaci o godišnjim emisijama podnose se na obrascu iz Priloga IX.
4. Nakon zadovoljavajuće verifikacije izvješća operatera o emisijama iz postrojenja tijekom prethodne godine ili izvješća operatera zrakoplova o emisijama iz svih zrakoplovnih djelatnosti koje je obavio tijekom prethodne godine u skladu s člankom 15. Direktive 2003/87/EZ, verifikator ili nadležno tijelo odobrava podatke o godišnjim emisijama.
5. Nacionalni administrator ili nadležno tijelo u Registru Unije označuje emisije odobrene u skladu sa stavkom 4. kao „verificirane”. Nadležno tijelo može odlučiti da je za označavanje emisija verificiranim u Registru Unije umjesto nacionalnog administratora odgovoran verifikator. Sve odobrene emisije označavaju se kao „verificirane” do 31. ožujka.
6. Nadležno tijelo može izdati nalog nacionalnom administratoru da ispravi godišnje verificirane emisije za operatera postrojenja ili operatera zrakoplova kako bi se osigurala usklađenost s člancima 14. i 15. Direktive 2003/87/EZ unesenjem u Registar Unije ispravljenih verificiranih ili procijenjenih emisija za tog operatera postrojenja ili operatera zrakoplova za predmetnu godinu.
7. Ako na dan 1. svibnja svake godine za operatera postrojenja ili operatera zrakoplova u Registru Unije nije zabilježen iznos verificiranih emisija u prethodnoj godini ili se pokazalo da je iznos verificiranih emisija netočan, svaka zamjenska procjena iznosa emisija koja se unosi u Registar Unije izračunava se što točnije u skladu s člancima 14. i 15. Direktive 2003/87/EZ.

Članak 32.

Blokiranje računa zbog nepodnošenja verificiranih emisija

1. Ako na dan 1. travnja svake godine godišnje emisije operatera postrojenja ili operatera zrakoplova za prethodnu godinu nisu zabilježene i označene kao verificirane u Registru Unije, nacionalni administrator osigurava da Registar Unije postavi pripadajući račun operatera ili operatera zrakoplova u status „blokiran”.
2. Kad sve zakašnjele verificirane emisije operatera postrojenja ili operatera zrakoplova za određenu godinu budu zabilježene u Registru Unije, središnji administrator osigurava da Registar Unije postavi račun u status „otvoren”.

Članak 33.

Izračun stanja ispunjenja obveze

1. Središnji administrator osigurava da na dan 1. svibnja svake godine Registar Unije prikaže stanje ispunjenja obveze za prethodnu godinu za svakog operatera postrojenja ili operatera zrakoplova koji ima otvoren račun operatera ili račun operatera zrakoplova koji nema status „zatvoren” računajući zbroj svih emisijskih jedinica predanih za tekuće razdoblje umanjen za zbroj svih verificiranih emisija u tekućem razdoblju do (uključujući) prethodne godine, uvećan za korektivni faktor. Stanje ispunjenja obveze ne izračunava se za račune čije je prethodno stanje ispunjenja obveze iznosilo nula ili bilo pozitivno, a godina zadnjih emisija bila je postavljena na godinu prije prethodne godine. Pri izračunu se ne uzima u obzir predaja emisijskih jedinica izdanih za razdoblje koje slijedi nakon trenutnog razdoblja obveze.

Središnji administrator osigurava da Registar Unije izračuna stanje ispunjenja obveze prije zatvaranja računa u skladu s člancima 25. i 26.

2. Za razdoblja trgovanja 2008.–2012. i 2013.–2020. korektivni faktor iz stavka 1. iznosi nula ako je stanje ispunjenja obveze posljednje godine prethodnog razdoblja veće od nule, ali ostaje jednak stanju ispunjenja obveze posljednje godine prethodnog razdoblja ako je to stanje manje od nule ili jednako nuli. Za razdoblja trgovanja koja počinju 1. siječnja 2021. korektivni faktor iz stavka 1. jednak je stanju ispunjenja obveze posljednje godine prethodnog razdoblja.
3. Središnji administrator osigurava da Registar Unije bilježi stanje ispunjenja obveze za svakog operatera postrojenja i operatera zrakoplova za svaku godinu.

POGLAVLJE 2.

Transakcije

Odjeljak 1.

Općenito

Članak 34.

S određene vrste računa pokreću se samo transakcije koje su ovom Uredbom izričito propisane za tu vrstu računa.

Članak 35.

Izvršenje prijenosa

1. Za sve transakcije iz ovog poglavlja Registar Unije zahtijeva posebnu sigurnosnu potvrdu drugim putem („out-of-band confirmation”) prije nego se transakciju može predložiti za izvršenje. U skladu s člankom 20. stavkom 4. transakcija se predlaže za izvršenje samo ako je ovlaštenu predstavnik drugim putem pokrenuo te, prema potrebi, drugi predstavnik računa drugim putem potvrdio transakciju.

2. Središnji administrator osigurava da se svi prijenosi iz članka 55. na račune navedene na popisu provjerenih računa predloženi za izvršenje radnim danom od 10 do 16 sati po srednjoeuropskom vremenu izvršavaju odmah.

Prijenos na račune navedene na popisu provjerenih računa koji je predložen za izvršenje u drugo vrijeme bit će izvršen istog radnog dana u 10 sati po srednjoeuropskom vremenu ako je predložen za izvršenje prije 10:00 po srednjoeuropskom vremenu ili sljedećeg radnog dana u 10:00 po srednjoeuropskom vremenu ako je predložen za izvršenje poslije 16 sati po srednjoeuropskom vremenu.

3. Središnji administrator osigurava da svi prijenosi iz članka 55. na račune koji nisu navedeni na popisu provjerenih računa i prijenosi s računa za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe predloženi za izvršenje radnim danom prije 12 sati po srednjoeuropskom vremenu budu izvršeni sutradan u 12 sati po srednjoeuropskom vremenu. Transakcije predložene za izvršenje radnim danom poslije 12 sati po srednjoeuropskom vremenu izvršavaju se u 12 sati po srednjoeuropskom vremenu drugog radnog dana nakon dana prijedloga za izvršenje.

4. Središnji administrator osigurava da svi prijenosi budu dovršeni prije 16 sati po srednjoeuropskom vremenu na dan izvršenja.

5. Središnji administrator osigurava da Registar Unije omogući prekid transakcije, koji podliježe pravilima o izvršenju iz stavka 3., prije njezina izvršenja. Ovlašteni predstavnik može pokrenuti prekid transakcije najmanje dva sata prije njezina izvršenja. Ako je prekid transakcije pokrenut zbog sumnje na prijevaru, vlasnik računa odmah to prijavljuje nadležnom nacionalnom tijelu kaznenog progona. Ta se prijava prosljeđuje nacionalnom administratoru u roku od sedam radnih dana.

6. Ako sumnja da je prijenos, koji podliježe pravilima o izvršenju iz stavka 3., prijevarno predložen za izvršenje, predstavnik računa ili vlasnik računa najmanje dva sata prije njegova izvršenja može nacionalnom administratoru ili, prema potrebi, središnjem administratoru podnijeti zahtjev za prekid transakcije u ime predstavnika računa ili vlasnika računa. Vlasnik računa odmah po podnošenju zahtjeva prijavljuje sumnju na prijevaru nadležnim nacionalnim tijelima kaznenog progona. Ta se prijava prosljeđuje nacionalnom administratoru ili prema potrebi središnjem administratoru u roku od sedam radnih dana.

7. Nakon prijedloga za izvršenje svim predstavnicima računa šalje se obavijest u kojoj je navedeno predloženo izvršenje prijenosa. Nakon pokretanja prekida transakcije u skladu sa stavkom 5. šalje se obavijest svim predstavnicima računa i nacionalnom administratoru koji vodi račun.

8. Za potrebe članka 3. točke 11. države članice mogu odlučiti da se u određenoj godini državni praznici ne smatraju radnim danima za potrebe primjene ove Uredbe u toj državi članici. U takvoj se odluci navode ti praznici, a ona se objavljuje do 1. prosinca godine koja prethodi predmetnoj godini.

Članak 36.

Narav emisijskih jedinica i konačnost transakcija

1. Emisijska jedinica je zamjenjivo nematerijalno sredstvo kojim se može trgovati na tržištu.

2. Nematerijalizirana narav emisijskih jedinica podrazumijeva da je njihovo evidentiranje u Registru Unije očigledan i dovoljan dokaz vlasništva nad emisijskom jedinicom, kao i dokaz svakog drugog pitanja za koje je ovom Uredbom uređeno ili odobreno da se zabilježi u Registru Unije.

3. Zamjenjivost emisijskih jedinica podrazumijeva da se sve obveze obnavljanja ili vraćanja koje mogu nastati u skladu s nacionalnim pravom u odnosu na emisijsku jedinicu primjenjuju samo na emisijsku jedinicu u naravi.

U skladu s člankom 58. i postupkom usuglašavanja iz članka 73. transakcija postaje konačna i neopoziva po njezinu dovršenju u skladu s člankom 74. Ne dovodeći u pitanje bilo koju odredbu ili pravno sredstvo iz nacionalnog prava koji mogu za ishod imati zahtjev ili nalog za izvršenje nove transakcije u Registru Unije, ni jedan zakon, propis, pravilo ili praksa u vezi izdvajanja ugovora ili transakcija ne može poništiti transakciju koja je postala konačna i neopoziva u skladu s odredbama ove Uredbe.

Vlasnika računa ili treću stranu ne sprečava se da ostvare sva prava ili potraživanja nastala kao ishod transakcije koja im zakonski mogu pripasti, uključujući povrat, nadoknadu ili odštetu u vezi s transakcijom koja je postala konačna u Registru Unije, primjerice u slučaju prijevare ili tehničke pogreške, sve dok to ne dovodi do povrata, opoziva ili poništenja transakcije u Registru Unije.

4. Emisijska jedinica čije vlasništvo u dobroj vjeri stječe kupac i vlasnik emisijske jedinice ne smije imati nikakvih nedostataka u smislu vlasništva prenositelja.

Odjeljak 2.

Kreiranje emisijskih jedinica

Članak 37.

Kreiranje emisijskih jedinica

1. Središnji administrator može prema potrebi kreirati račun EU-a za ukupnu količinu, račun EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo, račun EU-a za dražbe i račun EU-a za dražbe za zrakoplovstvo te kreira ili ukida račune i emisijske jedinice kako je propisano aktima Unije, uključujući moguće zahtjeve iz Direktive 2003/87/EZ ili članka 10. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1031/2010.

2. Središnji administrator osigurava da Registar Unije svakoj kreiranoj emisijskoj jedinici dodijeli jedinstvenu identifikacijsku oznaku jedinice.

3. Emisijske jedinice kreirane od 1. siječnja 2021. nadalje uključuju naznaku u kojem su desetogodišnjem razdoblju počevši od 1. siječnja 2021. kreirane.

4. Središnji administrator osigurava da šifre ISIN definirane u normi ISO 6166 za emisijske jedinice budu prikazane u Registru Unije.

5. U skladu sa stavkom 6., emisijskim jedinicama kreiranima u skladu s nacionalnom tablicom dodjele emisijskih jedinica države članice koja je obavijestila Europsko vijeće o svojoj namjeri povlačenja iz Unije u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji odnosno emisijskim jedinicama koje će dražbovna platforma koju je takva država članica imenovala staviti na dražbu pridaje se oznaka države te ih se razlikuje prema godini kreiranja.

6. Emisijskim jedinicama ne pridaje se oznaka države:

(a) za godine tijekom kojih se pravo Unije još nije prestalo primjenjivati u toj državi članici, do 30. travnja sljedeće godine ili, ako je primjereno osigurano da će se predaja jedinica odviti na pravno provediv način prije nego što se Ugovori prestanu primjenjivati u toj državi članici;

(b) ako su emisijske jedinice kreirane za godine tijekom kojih je potrebno osigurati usklađenost s Direktivom 2003/87/EZ za emisije koje se ispuštaju tih godina u skladu sa sporazumom kojim se utvrđuju aranžmani za povlačenje države članice koja je priopćila svoju namjeru povlačenja iz Unije te su položene isprave o ratifikaciji objiju stranaka sporazuma o povlačenju.

Odjeljak 3.

Prijenosi s računa na račun prije dražbi i raspodjele emisijskih jedinica

Članak 38.

Prijenos općih emisijskih jedinica koje se prodaju na dražbi

1. Središnji administrator u ime relevantne države članice koja sudjeluje na dražbi koju zastupa dražbovatelj imenovan u skladu s Uredbom (EU) br. 1031/2010 pravodobno prenosi opće emisijske jedinice s računa EU-a za ukupnu količinu na račun EU-a za dražbe u količini koja odgovara godišnjim količinama utvrđenima u skladu s člankom 10. te uredbe.
2. U slučaju prilagođavanja godišnjih količina u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) br. 1031/2010, središnji administrator prenosi odgovarajuću količinu općih emisijskih jedinica s računa EU-a za ukupnu količinu na račun EU-a za dražbe ili s računa EU-a za dražbe na račun EU-a za ukupnu količinu, ovisno o slučaju.

Članak 39.

Prijenos općih emisijskih jedinica koje se besplatno dodjeljuju

Središnji administrator pravodobno prenosi opće emisijske jedinice s računa EU-a za ukupnu količinu na račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica u količini koja odgovara zbroju emisijskih jedinica dodijeljenih besplatno u skladu s nacionalnim tablicama za dodjelu emisijskih jedinica svake države članice.

Članak 40.

Prijenos emisijskih jedinica za zrakoplovstvo koje se prodaju na dražbi

1. Središnji administrator u ime relevantne države članice koja sudjeluje na dražbi koju zastupa dražbovatelj imenovan u skladu s Uredbom (EU) br. 1031/2010 pravodobno prenosi emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo na račun EU-a za dražbe za zrakoplovstvo u količini koja odgovara godišnjim količinama utvrđenima u skladu s tom uredbom.
2. U slučaju prilagođavanja godišnjih količina u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) br. 1031/2010, središnji administrator prenosi odgovarajuću količinu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo s računa EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo na račun EU-a za dražbe za zrakoplovstvo ili s računa EU-a za dražbe za zrakoplovstvo na račun EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo, ovisno o slučaju.

Članak 41.

Prijenos emisijskih jedinica za zrakoplovstvo koje se besplatno dodjeljuju

1. Središnji administrator pravodobno prenosi emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo na račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo u količini koja odgovara broju emisijskih jedinica za zrakoplovstvo dodijeljenih besplatno u skladu s odlukom Komisije donesenom na temelju članka 3.e stavka 3. Direktive 2003/87/EZ.
2. Ako se broj emisijskih jedinica za zrakoplovstvo dodijeljenih besplatno poveća odlukom u skladu s člankom 3.e stavkom 3. Direktive 2003/87/EZ, središnji administrator prenosi dodatne emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo na račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo u količini koja odgovara povećanju broja emisijskih jedinica za zrakoplovstvo koje se besplatno dodjeljuju.
3. Ako se broj emisijskih jedinica za zrakoplovstvo dodijeljenih besplatno smanji odlukom u skladu s člankom 3.e stavkom 3. Direktive 2003/87/EZ, središnji administrator briše emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo u količini koja odgovara smanjenju broja emisijskih jedinica za zrakoplovstvo koje se besplatno dodjeljuju.

Članak 42.

Prijenos emisijskih jedinica za zrakoplovstvo u posebnu rezervu

1. Središnji administrator pravodobno prenosi emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo na račun EU-a za posebnu rezervu u količini koja odgovara broju emisijskih jedinica za zrakoplovstvo u posebnoj rezervi koji je utvrđen odlukom donesenom u skladu s člankom 3.e stavkom 3. Direktive 2003/87/EZ.

2. Ako se broj emisijskih jedinica za zrakoplovstvo u posebnoj rezervi poveća odlukom donesenom u skladu s člankom 3.e stavkom 3. Direktive 2003/87/EZ, središnji administrator prenosi dodatne emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo na račun EU-a za posebnu rezervu u količini koja odgovara povećanju broja emisijskih jedinica za zrakoplovstvo u posebnoj rezervi.

3. Ako se broj emisijskih jedinica za zrakoplovstvo u posebnoj rezervi poveća odlukom donesenom na temelju članka 3.e stavka 3. Direktive 2003/87/EZ, središnji administrator briše emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za posebnu rezervu u količini koja odgovara smanjenju broja emisijskih jedinica u posebnoj rezervi.

4. U slučaju dodjele emisijskih jedinica iz posebne rezerve u skladu s člankom 3.f Direktive 2003/87/EZ, dobivena konačna količina emisijskih jedinica za zrakoplovstvo koja je besplatno dodijeljena operatoru zrakoplova za cijelo razdoblje trgovanja automatski se prenosi s računa EU-a za posebnu rezervu na račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo.

Članak 43.

Prijenos općih emisijskih jedinica na račun EU-a za ukupnu količinu

Na kraju svakog razdoblja trgovanja središnji administrator prenosi sve emisijske jedinice preostale na računu EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica na račun EU-a za ukupnu količinu.

Članak 44.

Prijenos emisijskih jedinica za zrakoplovstvo na račun EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo

Na kraju svakog razdoblja trgovanja središnji administrator prenosi sve emisijske jedinice preostale na računu EU-a za posebnu rezervu na račun EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo.

Članak 45.

Brisanje emisijskih jedinica za zrakoplovstvo

Na kraju svakog razdoblja trgovanja središnji administrator osigurava da se sve emisijske jedinice preostale na računu EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo prenesu na račun Unije za brisanje.

Odjeljak 4.

Dodjela emisijskih jedinica stacionarnim postrojenjima

Članak 46.

Unos nacionalnih tablica dodjele u Registar Unije

1. Svaka država članica do 31. prosinca 2020. odnosno do 31. prosinca 2025. priopćuje Komisiji svoju nacionalnu tablicu dodjele emisijskih jedinica za razdoblje 2021.–2025. odnosno za razdoblje 2026.–2030. Države članice osiguravaju da nacionalne tablice dodjele uključuju informacije navedene u Prilogu X.

2. Ako smatra da je nacionalna tablica dodjele u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, Delegiranom uredbom (EU) 2019/331 i odlukama koje je Komisija donijela u skladu s člankom 10.c Direktive 2003/87/EZ, Komisija daje nalog središnjem administratoru da unese nacionalnu tablicu dodjele u Registar Unije. U suprotnom Komisija u razumnom roku odbija nacionalnu tablicu dodjele i o tome bez odlaganja obavješćuje predmetnu državu članicu, navodeći razloge i utvrđujući kriterije koje je potrebno ispuniti kako bi sljedeća tablica bila prihvaćena. Država članica u roku od tri mjeseca Komisiji podnosi revidiranu nacionalnu tablicu dodjele.

Članak 47.

Izmjene nacionalnih tablica dodjele

1. Središnji administrator osigurava da su sve izmjene nacionalne tablice dodjele u skladu s pravilima kojima je uređena besplatna dodjela stacionarnim postrojenjima zavedene u Registar Unije.

2. Nakon uvođenja izmjene u skladu sa stavkom 1. šalje se obavijest nacionalnim administratorima koji vode postrojenja obuhvaćena izmjenom.
3. Država članica obavješćuje Komisiju o izmjenama nacionalne tablice dodjele koje se odnose na besplatnu dodjelu u skladu s člankom 10.c Direktive 2003/87/EZ.

Po primitku obavijesti u skladu s prvim podstavkom, ako smatra da su izmjene nacionalne tablice dodjele u skladu s člankom 10.c Direktive 2003/87/EZ, Komisija središnjem administratoru daje nalog da unese odgovarajuće izmjene u nacionalnu tablicu dodjele u Registru Unije. U suprotnom Komisija u razumnom roku odbija izmjene i o tome bez odlaganja obavješćuje predmetnu državu članicu, navodeći razloge i utvrđujući kriterije koje je potrebno ispuniti kako bi sljedeća obavijest bila prihvaćena.

Članak 48.

Besplatna dodjela općih emisijskih jedinica

1. Nacionalni administrator u nacionalnoj tablici dodjele emisijskih jedinica za svakog operatera, za svaku godinu i za svaku pravnu osnovu iz Priloga X. navodi dodjeljuju li se postrojenju emisijske jedinice za tu godinu ili ne.
2. Središnji administrator osigurava da Registar Unije automatski prenosi opće emisijske jedinice s računa EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica u skladu s relevantnom nacionalnom tablicom dodjele na odgovarajući otvoreni ili blokirani račun operatera, uzimajući u obzir načine automatskog prijenosa utvrđene u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75.
3. Ako isključeni račun operatera ne primi emisijske jedinice iz stavka 2., emisijske jedinice za godine isključenja ne prenose se na račun čak i ako se njegov status u narednim godinama promijeni u „otvoren”.
4. Središnji administrator osigurava da operater može vršiti prijenose kojima na račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica vraća prekomjerne emisijske jedinice u slučaju da je nacionalna tablica dodjele države članice izmijenjena u skladu s člankom 47. kako bi se ispravila prekomjerna dodjela emisijskih jedinica operateru a nadležno tijelo je od operatera zatražilo da vrati te prekomjerne emisijske jedinice.
5. Nadležno tijelo može nacionalnom administratoru dati nalog da prenese vraćene prekomjerne emisijske jedinice na račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica ako je prekomjerna dodjela emisijskih jedinica posljedica dodjele nakon što je operater prestao s obavljanjem djelatnosti u postrojenju na koje se dodjela odnosi a da nije obavijestio nadležno tijelo.

Odjeljak 5.

Dodjela emisijskih jedinica operatorima zrakoplova

Članak 49.

Promjene nacionalnih tablica dodjele emisijskih jedinica za zrakoplovstvo

1. Države članice obavješćuju Komisiju o izmjenama svojih nacionalnih tablica dodjele za zrakoplovstvo.
2. Ako smatra da su izmjene nacionalne tablice dodjele za zrakoplovstvo u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, posebice u odnosu na emisijske jedinice koje su izračunane i objavljene u skladu s člankom 3.f stavkom 7. te direktive u slučaju dodjela iz posebne rezerve, Komisija središnjem administratoru daje nalog da unese odgovarajuće izmjene u nacionalnu tablicu dodjele za zrakoplovstvo u Registru Unije. U suprotnom Komisija u razumnom roku odbija izmjene i o tome bez odlaganja obavješćuje državu članicu, navodeći razloge i utvrđujući kriterije koje je potrebno ispuniti kako bi sljedeći put izmjene bile prihvaćene.
3. Ako su spajanjem operatora zrakoplova obuhvaćeni operatori zrakoplova čije račune vode različite države članice, izmjenu pokreće nacionalni administrator koji vodi račun operatora zrakoplova čije se dodijeljene emisijske jedinice dodaju dodijeljenim emisijskim jedinicama drugog operatora zrakoplova. Prije unosa izmjene potrebno je ishoditi suglasnost nacionalnog administratora koji vodi operatera zrakoplova u čije će se dodijeljene emisijske jedinice uvrstiti dodijeljene emisijske jedinice pripojenog operatora zrakoplova.

Članak 50.

Besplatna dodjela emisijskih jedinica za zrakoplovstvo

1. Nacionalni administrator u nacionalnoj tablici dodjele za zrakoplovstvo za svakog operatora zrakoplova i za svaku godinu navodi dodjeljuju li se operatoru zrakoplova emisijske jedinice za tu godinu ili ne.

2. Središnji administrator osigurava da Registar Unije automatski prenosi emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo u skladu s relevantnom nacionalnom tablicom dodjele na odgovarajući otvoreni ili blokirani račun operatora zrakoplova, uzimajući u obzir načine automatskog prijenosa utvrđene u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75.
3. Ako je na snazi sporazum iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ zbog kojeg je potrebno prenijeti emisijske jedinice za zrakoplovstvo operatorima zrakoplova koji su vlasnici računa u registru drugog sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, središnji administrator, u suradnji s administratorom drugog registra, osigurava da Registar Unije prenese te emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo na odgovarajuće račune u drugom registru.
4. Ako je na snazi sporazum iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ zbog kojeg je potrebno prenijeti emisijske jedinice za zrakoplovstvo iz drugog sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova operatorima zrakoplova koji su vlasnici računa u Registru Unije, na temelju odobrenja nadležnog tijela odgovornog za upravljanje drugim sustavom trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova središnji administrator, u suradnji s administratorom drugog registra, osigurava da Registar Unije prenese te emisijske jedinice za zrakoplovstvo s odgovarajućih računa operatora zrakoplova u drugom registru na račune operatora zrakoplova u Registru Unije.
5. Ako isključeni račun operatora zrakoplova ne primi emisijske jedinice iz stavka 2., emisijske jedinice za godine isključenja ne prenose se na račun čak i ako se njegov status u narednim godinama promijeni u „otvoren”.
6. Središnji administrator osigurava da operator zrakoplova može vršiti prijenose kojima na račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo vraća prekomjerne emisijske jedinice u slučaju da je nacionalna tablica dodjele za zrakoplovstvo države članice izmijenjena u skladu s člankom 49. kako bi se ispravila prekomjerna dodjela emisijskih jedinica operatoru zrakoplova a nadležno tijelo je od operatora zrakoplova zatražilo da vrati te prekomjerne emisijske jedinice.
7. Nadležno tijelo može nacionalnom administratoru dati nalog da prenese vraćene prekomjerne emisijske jedinice na račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica ako je prekomjerna dodjela emisijskih jedinica posljedica dodjele nakon što je operator zrakoplova prestao s obavljanjem djelatnosti na koje se dodjela odnosi a da nije obavijestio nadležno tijelo.

Članak 51.

Vraćanje emisijskih jedinica za zrakoplovstvo

Ako se nakon prijenosa emisijskih jedinica na račune operatora zrakoplova za određenu godinu u skladu s člankom 50. ove Uredbe izvrši izmjena nacionalne tablice dodjele za zrakoplovstvo u skladu s člankom 25.a Direktive 2003/87/EZ, središnji administrator izvršava svaki prijenos potreban na temelju bilo koje mjere donesene u skladu s člankom 25.a Direktive 2003/87/EZ.

Odjeljak 6.

Dražba

Članak 52.

Unos tablica dražbi u EUTL

1. U roku od jednog mjeseca nakon utvrđenja, a prije objave kalendara dražbi u skladu s člankom 11. stavkom 1., člankom 13. stavcima 1. i 2. ili člankom 32. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1031/2010, odgovarajući sustav za namiru ili sustav za poravnanje, kako su definirani u Uredbi (EU) br. 1031/2010, Komisiji dostavlja odgovarajuću tablicu dražbi.

Predmetni sustav za namiru ili sustav za poravnanje dostavlja dvije tablice dražbi za svaku kalendarsku godinu od 2012. godine, jednu za dražbovanje općih emisijskih jedinica i jednu za dražbovanje emisijskih jedinica za zrakoplovstvo te osigurava da tablice dražbi sadržavaju informacije navedene u Prilogu XIII.

2. Ako smatra da je tablica dražbi u skladu s Uredbom (EU) br. 1031/2010, Komisija daje nalog središnjem administratoru da unese tablicu dražbi u EUTL. U suprotnom Komisija u razumnom roku odbija tablicu dražbi i o tome bez odlaganja obavještuje sustav za namiru ili sustav za poravnanje, kako su definirani u Uredbi (EU) br. 1031/2010, navodeći razloge i utvrđujući kriterije koje je potrebno ispuniti kako bi sljedeća tablica bila prihvaćena. Predmetni sustav za namiru ili sustav za poravnanje u roku od tri mjeseca Komisiji podnosi revidiranu tablicu dražbi.

3. Svaka tablica dražbi ili revidirana tablica dražbi koja se naknadno unese u EUTL u skladu sa stavkom 2. ovog članka čini nalog za prijenos kako je definiran u članku 2. točki i. Direktive 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.

Ne dovodeći u pitanje članak 53. stavak 3., trenutak podnošenja svake takve tablice dražbi ili revidirane tablice dražbi Komisiji čini trenutak unosa naloga za prijenos u sustav kako je definiran u članku 2. točki (a) Direktive 98/26/EZ u skladu s člankom 3. stavkom 3. te direktive.

Članak 53.

Izmjene tablica dražbi

1. Relevantni sustav za namiru ili sustav za poravnanje, kako su definirani u Uredbi (EU) br. 1031/2010, bez odlaganja obavješćuje Komisiju o svakoj potrebnoj izmjeni tablice dražbi.

2. Ako smatra da je revidirana tablica dražbi u skladu s Uredbom (EU) br. 1031/2010, Komisija daje nalog središnjem administratoru da unese revidiranu tablicu dražbi u EUTL. U suprotnom Komisija u razumnom roku odbija izmjene i o tome bez odlaganja obavješćuje predmetni sustav za namiru ili sustav za poravnanje, navodeći razloge i utvrđujući kriterije koje je potrebno ispuniti kako bi sljedeći put izmjene bile prihvaćene.

3. Ako uoči da je potrebno izmijeniti tablicu dražbi a da je predmetni sustav za namiru ili sustav za poravnanje nije o tome obavijestio, Komisija može dati nalog središnjem administratoru da privremeno zabrani prijenos emisijskih jedinica navedenih u tablici dražbi.

Članak 54.

Dražbovanje emisijskih jedinica

1. Komisija pravodobno daje nalog središnjem administratoru da, na zahtjev države članice koja sudjeluje na dražbi koju zastupa dražbovatelj imenovan u skladu s Uredbom (EU) br. 1031/2010, prenese opće emisijske jedinice s računa EU-a za dražbe i/ili emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za dražbe za zrakoplovstvo na odgovarajući račun za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe u skladu s tablicama dražbi. Vlasnik odgovarajućeg računa za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe osigurava prijenos emisijskih jedinica prodanih na dražbi izabranim ponuditeljima ili njihovim sljednicima u skladu s Uredbom (EU) br. 1031/2010.

2. U skladu s Uredbom (EU) br. 1031/2010, od ovlaštenog predstavnika računa za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe može se zahtijevati da sve emisijske jedinice koje nisu isporučene prenese s računa za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe na račun EU-a za dražbe odnosno na račun EU-a za dražbe za zrakoplovstvo.

Odjeljak 7.

Trgovanje

Članak 55.

Prijenosi emisijskih jedinica

1. U skladu sa stavkom 2., središnji administrator na zahtjev vlasnika računa osigurava da Registar Unije izvrši prijenos emisijskih jedinica na bilo koji drugi račun, osim ako takav prijenos nije moguć zbog statusa računa s kojeg se pokreće prijenos ili statusa računa na koji se vrši prijenos.

2. S računa operatera i računa operatora zrakoplova emisijske jedinice mogu se prenositi samo na račune na popisu provjerenih računa koji je izrađen u skladu s člankom 23.

3. Vlasnici računa operatera ili računa operatora zrakoplova mogu odlučiti da se s njihovih računa prijenosi mogu vršiti na račune koji nisu na popisu provjerenih računa izrađenom u skladu s člankom 23. Vlasnici računa operatera ili računa operatora zrakoplova mogu povući tu odluku. Odluka o povlačenju odluke priopćuje se potpisanom izjavom podnesenom nacionalnom administratoru.

4. Nakon pokretanja prijenosa ovlašteni predstavnik koji pokreće prijenos u Registru Unije navodi je li prijenos bilateralna transakcija, osim ako je ta transakcija registrirana u mjestu trgovanja, poravnana kod središnje druge ugovorne strane ili je riječ o prijenosu između različitih računa istog vlasnika u Registru Unije.

Odjeljak 8.

Predaja emisijskih jedinica

Članak 56.

Predaja emisijskih jedinica

1. Operater ili operator zrakoplova predaje emisijske jedinice podnošenjem zahtjeva Registru Unije kojim predlaže:
  - (a) prijenos određenog broja emisijskih jedinica s relevantnog računa operatera ili računa operatora zrakoplova na račun Unije za brisanje emisijskih jedinica;
  - (b) evidentiranje broja i vrste prenesenih emisijskih jedinica kao predanih za emisije iz postrojenja operatera ili emisije operatora zrakoplova u tekućem razdoblju.
2. Središnji administrator osigurava da Registar Unije onemogućuje prijedlog za izvršenje predaje emisijskih jedinica koje se ne uzimaju u obzir pri izračunu stanja ispunjenja obveze u skladu s člankom 33. stavkom 1.
3. Jednom predanu emisijsku jedinicu nije moguće ponovo predati.
4. Ako je na snazi sporazum iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ, stavci 1., 2. i 3. ovog članka primjenjuju se na jedinice izdane u okviru sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova povezanog s ETS-om EU-a.
5. Emisijske jedinice koje imaju oznaku države u skladu s člankom 37. stavkom 5. ne mogu se predati.

Odjeljak 9.

Brisanje emisijskih jedinica

Članak 57.

Brisanje emisijskih jedinica

1. Središnji administrator osigurava da Registar Unije izvrši svaki zahtjev vlasnika računa u skladu s člankom 12. stavkom 4. Direktive 2003/87/EZ za brisanje emisijskih jedinica koje vlasnik računa drži na svojim računima tako da:
  - (a) izvrši prijenos određenog broja emisijskih jedinica s relevantnog računa na račun Unije za brisanje emisijskih jedinica;
  - (b) zabilježi broj prenesenih jedinica kao brisanih za tekuću godinu.
2. Brisanu emisijsku jedinicu nije moguće bilježiti kao predanu za bilo koje emisije.

Odjeljak 10.

Povrat transakcije

Članak 58.

Povrat završenih procesa pokrenutih pogreškom

1. Ako vlasnik računa ili nacionalni administrator koji djeluje u ime vlasnika računa nenamjerno ili pogreškom pokrene neku od transakcija iz stavka 2., vlasnik računa može administratoru svojeg računa u pisanom zahtjevu predložiti da izvrši povrat izvršene transakcije. Zahtjev moraju potpisati ovlašteni predstavnik ili ovlašteni predstavnici vlasnika računa koji imaju pravo pokretati vrstu transakcija kojoj pripada i transakcija koju treba poništiti te mora biti poslan u roku od 10 radnih dana od završetka postupka. Zahtjev sadržava izjavu da je transakcija pokrenuta nenamjerno ili pogreškom.
2. Vlasnici računa mogu predložiti povrat sljedećih transakcija:
  - (a) predaje emisijskih jedinica;
  - (b) brisanja emisijskih jedinica.
3. Ako administrator računa ustanovi da zahtjev ispunjava uvjete iz stavka 1. i suglasan je sa zahtjevom, može predložiti povrat transakcije u Registru Unije.

4. Ako nacionalni administrator nenamjerno ili pogreškom pokrene neku od transakcija iz stavka 5., može središnjem administratoru u pismenom zahtjevu predložiti da izvrši povrat izvršene transakcije. Zahtjev sadržava izjavu da je transakcija pokrenuta nenamjerno ili pogreškom.
5. Nacionalni administratori mogu predložiti povrat sljedećih transakcija:
  - (a) dodjele općih emisijskih jedinica;
  - (b) dodjele emisijskih jedinica za zrakoplovstvo.
6. Središnji administrator osigurava da Registar Unije prihvati zahtjev za povrat transakcije upućen u skladu sa stavkom 1., blokira jedinice koje su predmet povrata te prosljedi zahtjev središnjem administratoru ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - (a) transakcija predaje ili brisanja emisijskih jedinica koja je predmet povrata završena je najviše 30 radnih dana prije prijedloga administratora računa u skladu sa stavkom 3.;
  - (b) povrat transakcije ne bi imao za posljedicu neispunjenje obveze ni za jednog operatera ili operatora zrakoplova.
7. Središnji administrator osigurava da Registar Unije prihvati zahtjev za povrat transakcije podnesen u skladu sa stavkom 4., blokira jedinice koje su predmet povrata i prosljedi zahtjev središnjem administratoru ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - (a) odredišni račun transakcije koja je predmet povrata još sadržava količinu jedinica iste vrste kao i vrsta jedinica koje su bile uključene u transakciju koja je predmet povrata;
  - (b) dodjela općih emisijskih jedinica koje su predmet povrata provedena je nakon datuma povlačenja dozvole za postrojenje ili nakon što je postrojenje djelomično ili u potpunosti prestalo s radom.
8. Središnji administrator osigurava da Registar Unije završi povrat s jedinicama iste vrste jedinice na odredišnom računu transakcije koja je predmet povrata.

POGLAVLJE 3.

Povezivanje s drugim sustavima trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova

Članak 59.

Provedba dogovora o povezivanju

Središnji administrator može u odgovarajućim trenucima uspostavljati račune i procese te izvršavati transakcije i druge operacije u svrhu provedbe sporazuma i dogovora sklopljenih u skladu s člancima 25. i 25.a Direktive 2003/87/EZ.

GLAVA III.

ZAJEDNIČKE TEHNIČKE ODREDBE

POGLAVLJE 1.

Tehnički zahtjevi za Registar Unije i EUTL

Odjeljak 1.

Raspoloživost

Članak 60.

Dostupnost i pouzdanost Registra Unije i EUTL-a

1. Središnji administrator poduzima sve razumne mjere kako bi osigurao:
  - (a) da je Registar Unije dostupan predstavnicima računa i nacionalnim administratorima 24 sata na dan, sedam dana u tjednu;

- (b) da se komunikacijske veze iz članka 6. između Registra Unije i EUTL-a održavaju 24 sata na dan, sedam dana u tjednu;
  - (c) da bude osiguran pričuvni hardver i softver koji su neophodni u slučaju prekida rada primarnog hardvera i softvera;
  - (d) da Registar Unije i EUTL odmah odgovaraju na zahtjeve predstavnika računa.
2. Središnji administrator osigurava da Registar Unije i EUTL sadržavaju robusne sustave i postupke za zaštitu svih relevantnih podataka i omogućuju brzu obnovu svih podataka i operacija u slučaju kvara ili nesreće.
  3. Središnji administrator osigurava što manje prekida u radu registra Unije i EUTL-a.

Članak 61.

Službe za podršku

1. Nacionalni administratori putem nacionalnih službi za podršku pružaju pomoć i podršku vlasnicima i predstavnicima računa u Registru Unije koje vode.
2. Središnji administrator putem središnje službe za podršku pruža podršku nacionalnim administratorima s ciljem da im pomogne u pružanju pomoći u skladu sa stavkom 1.

Odjeljak 2.

Sigurnost i autentifikacija

Članak 62.

Autentifikacija Registra Unije

Identitet Registra Unije autentificira EUTL u skladu sa specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75.

Članak 63.

Pristupanje računima u Registru Unije

1. Predstavnici računa imaju pristup svojim računima u Registru Unije putem sigurnosne zone Registra Unije. Središnji administrator osigurava da je sigurnosna zona internetskih stranica Registra Unije dostupna putem interneta. Internetske stranice Registra Unije dostupne su na svim službenim jezicima Unije.
2. Nacionalni administratori imaju pristup računima kojima upravljaju u Registru Unije putem sigurnosne zone Registra Unije. Središnji administrator osigurava da je ta sigurnosna zona internetskih stranica Registra Unije dostupna putem interneta.
3. Komunikacija između ovlaštenih predstavnika ili nacionalnih administratora i sigurnosne zone Registra Unije enkribirana je u skladu sa sigurnosnim zahtjevima utvrđenima u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75.
4. Središnji administrator poduzima sve potrebne korake kako bi osigurao da ne dođe do neovlaštenog pristupa sigurnosnoj zoni internetskih stranica Registra Unije.
5. Ako je sigurnost vjerodajnica ovlaštenog predstavnika ugrožena, on odmah onemogućuje pristup relevantnom računu, obavješćuje o tome administratora računa i podnosi zahtjev za nove vjerodajnice. Ako ovlašteni predstavnik ne može pristupiti računu kako bi onemogućio pristup, on odmah podnosi zahtjev nacionalnom administratoru za privremenu zabranu pristupa.

Članak 64.

Autentifikacija i autorizacija u Registru Unije

1. Središnji administrator osigurava da su nacionalnim administratorima i svim ovlaštenim predstavnicima izdane vjerodajnice za njihovu autentifikaciju u svrhu pristupa Registru Unije.

2. Ovlašteni predstavnik ima pristup samo onim računima u Registru Unije za koje je ovlašten te može zahtijevati pokretanje samo onih procesa za koje je ovlašten u skladu s člankom 21. Navedeni pristup ili zahtjev odvija se putem sigurnosne zone internetskih stranica Registra Unije.
3. Osim vjerodajnica iz stavka 1., ovlašteni predstavnik upotrebljava sekundarnu autentifikaciju za pristup Registru Unije, uzimajući u obzir vrste mehanizama sekundarne autentifikacije navedene u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75.
4. Administrator računa može smatrati da je korisnik kojeg je Registar Unije uspješno autentificirao ovlašteni predstavnik registriran u skladu s predočenim vjerodajnicama za autentifikaciju, osim ako ovlašteni predstavnik obavijesti administratora računa da je sigurnost njegovih vjerodajnica ugrožena i zatraži njihovu zamjenu.
5. Ovlašteni predstavnik poduzima sve potrebne mjere kako bi spriječio gubitak, krađu ili ugrožavanje svojih vjerodajnica. Ovlašteni predstavnik bez odlaganja obavješćuje nacionalnog administratora o gubitku, krađi ili ugrožavanju svojih vjerodajnica.

Članak 65.

Privremena zabrana svakog pristupa zbog povrede sigurnosti ili opasnosti od povrede sigurnosti

1. Središnji administrator može privremeno zabraniti pristup Registru Unije ili EUTL-u ili bilo kojem njihovoj dijelu ako postoji opravdana sumnja da je nastala povreda sigurnosti ili ozbiljna opasnost koja ugrožava sigurnost Registra Unije ili EUTL-a u smislu Odluke komisije (EU, Euratom) 2017/46 ⁽²¹⁾, uključujući pričuvne sustave iz članka 60. Ako razlozi za privremenu zabranu pristupa potraju dulje od pet radnih dana, Komisija može dati nalog središnjem administratoru da zadrži zabranu pristupa.

Središnji administrator odmah obavješćuje sve nacionalne administratore o privremenoj zabrani, njezinim uzrocima i vjerojatnom trajanju.

2. Nacionalni administrator koji primijeti povredu sigurnosti ili opasnost od povrede sigurnosti odmah o tome obavješćuje središnjeg administratora. Središnji administrator može poduzeti mjere iz stavka 1.

3. Nacionalni administrator koji primijeti situaciju iz stavka 1. zbog koje je potrebno privremeno zabraniti svaki pristup računima kojima upravlja u skladu s ovom Uredbom privremeno zabranjuje pristup svim računima kojima upravlja i bez odlaganja obavješćuje središnjeg administratora. Središnji administrator obavješćuje sve nacionalne administratore što je prije moguće.

4. Vlasnike računa obavješćuje se o mjerama poduzetima u skladu sa staccima 1., 2. i 3. slanjem prethodne obavijesti o privremenoj zabrani pristupa u roku koji je razumno izvediv. Obavijest obuhvaća vjerojatno trajanje privremene zabrane i jasno je istaknuta u javnoj zoni internetskih stranica Registra Unije.

Članak 66.

Privremena zabrana pristupa emisijskim jedinicama u slučaju sumnje na prijevare transakcije

1. Nacionalni administrator, nacionalni administrator koji postupa po nalogu nadležnog tijela ili relevantno tijelo u skladu s nacionalnim pravom može privremeno zabraniti pristup emisijskim jedinicama u dijelu Registra Unije kojim upravlja u sljedećim slučajevima:

- (a) na najviše četiri tjedna ako sumnja da su emisijske jedinice bile predmet transakcije s ciljem prijave, pranja novca, financiranja terorizma, korupcije ili drugog teškog kaznenog djela,
- (b) na temelju odredaba nacionalnog prava koje imaju legitiman cilj i u skladu s njima.

Za potrebe prvog podstavka točke (a) na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 67. Razdoblje se može produljiti na temelju naloga financijsko-obavještajne jedinice.

⁽²¹⁾ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2017/46 od 10. siječnja 2017. o sigurnosti komunikacijskih i informacijskih sustava u Europskoj komisiji (SL L 6, 11.1.2017., str. 40.).

2. Komisija može dati nalog središnjem administratoru da privremeno zabrani pristup emisijskim jedinicama u Registru Unije ili EUTL-u na razdoblje od najviše četiri tjedna ako sumnja da su emisijske jedinice bile predmet transakcije s ciljem prijave, pranja novca, financiranja terorizma, korupcije ili drugog teškog kaznenog djela.
3. Nacionalni administrator ili Komisija odmah obavješćuju nadležna tijela kaznenog progona o privremenoj zabrani pristupa jedinicama.
4. I nacionalno tijelo kaznenog progona države članice nacionalnog administratora također može uputiti zahtjev administratoru da privremeno zabrani pristup na temelju nacionalnog prava i u skladu s njim.

Članak 67.

Suradnja s relevantnim nadležnim tijelima i prijava pranja novca, financiranja terorizma ili kriminalnih aktivnosti

1. Središnji administrator i nacionalni administratori surađuju s javnim tijelima nadležnima za nadzor usklađenosti na temelju Direktive 2003/87/EZ i javnim tijelima nadležnima za nadzor primarnih i sekundarnih tržišta emisijskih jedinica kako bi im se osigurao konsolidirani pregled tržišta emisijskih jedinica.
2. Nacionalni administrator, njegovi direktori i zaposlenici u potpunosti surađuju s relevantnim nadležnim tijelima kako bi uspostavili primjerene i dostatne postupke za preduhitrivanje i sprečavanje radnji povezanih s pranjem novca i financiranjem terorizma.
3. Nacionalni administrator, njegovi direktori i zaposlenici u potpunosti surađuju s financijsko-obavještajnom jedinicom iz članka 32. Direktive (EU) 2015/849 tako da bez odlaganja:
  - (a) na vlastitu inicijativu obavješćuju financijsko-obavještajnu jedinicu ako znaju, sumnjaju ili imaju opravdane razloge za sumnju da je u tijeku ili se već dogodilo počinjenje ili pokušaj počinjenja pranja novca, financiranja terorizma ili kriminalne aktivnosti;
  - (b) na zahtjev financijsko-obavještajne jedinice dostavljaju sve potrebne informacije u skladu s postupcima utvrđenima u mjerodavnom zakonodavstvu.
4. Informacije iz stavka 2. prosljeđuju se financijsko-obavještajnoj jedinici države članice nacionalnog administratora. Osoba ili osobe odgovorne za prosljeđivanje informacija u skladu s ovim člankom imenuju se u nacionalnim mjerama kojima se prenose politike i postupci za upravljanje usklađenošću i komunikaciju iz članka 45. stavka 1. Direktive (EU) 2015/849.
5. Država članica nacionalnog administratora osigurava da se na nacionalnog administratora primjenjuju nacionalne mjere kojima se prenose članci 37., 38., 39., 42. i 46. Direktive (EU) 2015/849.
6. Vlasnici računa odmah prijavljuju prijevaru ili sumnju na prijevaru nadležnim nacionalnim tijelima kaznenog progona. Ta se prijava prosljeđuje nacionalnim administratorima.

Članak 68.

Suspendiranje procesa

1. Komisija može dati nalog središnjem administratoru da u EUTL-u privremeno suspendira prihvaćanje nekih ili svih procesa koji potječu iz Registra Unije ako se njime ne upravlja i ne održava ga se u skladu s odredbama ove Uredbe. Komisija o tome bez odlaganja obavješćuje odgovarajuće nacionalne administratore.
2. Središnji administrator može privremeno suspendirati pokretanje ili prihvaćanje nekih ili svih procesa u Registru Unije u svrhu planiranog ili hitnog održavanja Registra Unije.
3. Središnji administrator može od Komisije zahtijevati da ponovno uspostavi procese koji su privremeno suspendirani u skladu sa stavkom 1. ako smatra da su riješena pitanja koja su povod za suspenziju. U tom slučaju Komisija daje nalog središnjem administratoru da ponovno uspostavi te procese. U suprotnom Komisija u razumnom roku odbija zahtjev i o tome bez odlaganja obavješćuje nacionalnog administratora, navodeći razloge i utvrđujući kriterije koje je potrebno ispuniti kako bi sljedeći zahtjev bio prihvaćen.
4. Komisija može, među ostalim i na zahtjev države članice koja je obavijestila Europsko vijeće o svojoj namjeri povlačenja iz Unije u skladu s člankom 50. Ugovora o Europskoj uniji, središnjem administratoru dati nalog da privremeno u EUTL-u suspendira prihvaćanje relevantnih procesa za tu državu članicu koji se odnose na besplatnu dodjelu i dražbovanje emisijskih jedinica.

*Članak 69.***Suspendiranje sporazuma o povezivanju**

U slučaju suspendiranja ili otkazivanja sporazuma iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ središnji administrator poduzima odgovarajuće mjere u skladu sa sporazumom.

Odjeljak 3.

Automatska provjera, evidentiranje i završetak procesa*Članak 70.***Automatska provjera procesa**

1. Svi procesi moraju ispunjavati opće zahtjeve informacijske tehnologije u vezi s elektroničkim porukama kojima se osigurava uspješno čitanje, provjera i evidentiranje procesa u Registru Unije. Svi procesi moraju ispunjavati specifične zahtjeve povezane s procesima utvrđene u ovoj Uredbi.
2. Središnji administrator osigurava da EUTL, uzimajući u obzir specifikacije za razmjenu podataka i tehničke specifikacije iz članka 75., provodi automatske provjere svih procesa u svrhu otkrivanja nepravilnosti i odstupanja ako predloženi proces ne ispunjava zahtjeve Direktive 2003/87/EZ i ove Uredbe.

*Članak 71.***Otkrivanje odstupanja**

Kad je riječ o procesima koji su završeni izravnom komunikacijskom vezom između Registra Unije i EUTL-a iz članka 6. stavka 2., središnji administrator osigurava da EUTL prekine sve procese u kojima je otkrio odstupanja tijekom automatskih provjera iz članka 72. stavka 2. te o tome obavijesti Registar Unije i administratora računa uključene u prekinutu transakciju slanjem automatskog koda odgovora provjere. Središnji administrator osigurava da Registar Unije odmah obavijesti relevantne vlasnike računa da je proces prekinut.

*Članak 72.***Otkrivanje odstupanja u Registru Unije**

1. Središnji administrator i države članice osiguravaju da Registar Unije sadržava ulazne kodove provjere i kodove odgovora provjere kako bi se osiguralo točno tumačenje informacija razmijenjenih tijekom svakog procesa. Kodovi provjere moraju odgovarati kodovima sadržanima u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75.
2. Središnji administrator osigurava da Registar Unije prije i tijekom izvođenja svih procesa provodi odgovarajuće automatske provjere kako bi se osiguralo da odstupanja budu otkrivena i nepravilni procesi prekinuti prije automatskih provjera koje provodi EUTL.

*Članak 73.***Usklađivanje – otkrivanje neusklađenosti u EUTL-u**

1. Središnji administrator osigurava da EUTL periodički pokreće postupak usklađivanja podataka kako bi osigurao da EUTL-ove evidencije računa i količina emisijskih jedinica budu u skladu s istovrsnim evidencijama u Registru Unije. Središnji administrator osigurava da EUTL bilježi sve procese.
2. Ako tijekom postupka usklađivanja podataka iz stavka 1. EUTL utvrdi neku neusklađenost zbog koje se informacije o računima i količinama emisijskih jedinica koje dostavlja Registar Unije u okviru postupka periodičkog usklađivanja razlikuju od informacija sadržanih u EUTL-u, središnji administrator osigurava da EUTL ne provede ni jedan daljnji proces koji obuhvaća račune ili emisijske jedinice kod kojih su utvrđene neusklađenosti. Središnji administrator osigurava da EUTL odmah obavijesti središnjeg administratora i administratore odgovarajućih računa o svim neusklađenostima.

Članak 74.**Završetak procesa**

1. Sve transakcije i drugi procesi prijavljeni EUTL-u skladu s člankom 6. stavkom 2. postaju konačni kad EUTL obavijesti Registar Unije da je završio procese. Središnji administrator osigurava da EUTL automatski prekine dovršenje transakcije ili procesa ako on ne može biti završen u roku od 24 sata od njegove prijave.
2. Postupak usklađivanja podataka iz članka 73. stavka 1. postaje konačan kad se riješe sve neusklađenosti između informacija sadržanih u Registru Unije i informacija sadržanih u EUTL-u koje se odnose na određeno vrijeme i datum te kad je postupak usklađivanja podataka uspješno ponovno pokrenut i završen.

Odjeljak 4.

Specifikacije i upravljanje izmjenama**Članak 75.****Specifikacije za razmjenu podataka i tehničke specifikacije**

1. Komisija nacionalnim administratorima stavlja na raspolaganje specifikacije za razmjenu podataka i tehničke specifikacije kojima se utvrđuju operativni zahtjevi za Registar Unije, uključujući identifikacijske oznake, automatske provjere, kodove odgovora i zahtjeve u vezi s bilježenjem podataka, kao i ispitne postupke i sigurnosne zahtjeve.
2. Specifikacije za razmjenu podataka i tehničke specifikacije izrađuju se u okviru savjetovanja s državama članicama.
3. Standardi razvijeni u skladu sa sporazumima iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ moraju biti usklađeni sa specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama izrađenima u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka.

Članak 76.**Upravljanje izmjenama i izdanjima softvera**

Ako je potrebna nova verzija ili izdanje softvera Registra Unije, središnji administrator osigurava da su ispitni postupci utvrđeni u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75. završeni prije uspostave i aktivacije komunikacijske veze između nove verzije ili izdanja tog softvera i EUTL-a.

POGLAVLJE 2.

Evidencije, izvješća, povjerljivost i naknade**Članak 77.****Obrada informacija i osobnih podataka**

1. Kad je riječ o obradi osobnih podataka u Registru Unije i EUTL-u, nacionalni administratori smatraju se voditeljima obrade u smislu članka 4. točke 7. Uredbe (EU) 2016/679. Kad je riječ o odgovornostima Komisije na temelju ove Uredbe i obradi osobnih podataka koju te odgovornosti obuhvaćaju, Komisija se smatra voditeljem obrade u smislu članka 3. točke 8. Uredbe (EU) 2018/1725.
2. Ako nacionalni administrator otkrije povredu osobnih podataka, on bez odgode obavješćuje središnjeg administratora i druge nacionalne administratore o prirodi i mogućim posljedicama povrede te o provedenim i predloženim mjerama za rješavanje povrede osobnih podataka i ublažavanje mogućih štetnih učinaka.
3. Ako središnji administrator otkrije povredu osobnih podataka, on bez odgode obavješćuje nacionalne administratore o prirodi i mogućim posljedicama povrede te o mjerama koje je proveo i mjerama koje predlaže nacionalnim administratorima za provedbu kako bi se riješila povreda osobnih podataka i ublažili mogući štetni učinci.
4. Uvjeti suradnje sastavljeni u skladu s člankom 7. stavkom 4. uključuju dogovore o odgovornostima voditelja obrade za poštovanje svojih obveza zaštite podataka.

5. Središnji administrator i države članice osiguravaju da Registar Unije i EUTL pohranjuju i obrađuju samo informacije u vezi s računima, vlasnicima računa i predstavnicima računa kako su utvrđene u tablici III.-I. Priloga III., tablicama VI.-I. i VI.-II. Priloga VI., tablici VII.-I. Priloga VII. i tablici VIII.-I. Priloga VIII. Sve druge informacije koje je potrebno dostaviti u skladu s ovom Uredbom pohranjuju se i obrađuju izvan Registra Unije ili EUTL-a.
6. Nacionalni administratori osiguravaju da se informacije koje je potrebno dostaviti u skladu s ovom Uredbom a nisu pohranjene u Registru Unije ili EUTL-u obrađuju u skladu s relevantnim odredbama prava Unije i nacionalnog prava.
7. U Registru Unije ili EUTL-u ne bilježe se posebne kategorije podataka kako su definirane u članku 9. Uredbe (EU) 2016/679 i članku 10. Uredbe (EU) 2018/1725.

Članak 78.

Evidencije

1. Središnji administrator osigurava da Registar Unije čuva evidencije o svim procesima, podacima iz zapisnika i vlasnicima računa pet godina nakon zatvaranja računa.
2. Osobni podaci uklanjaju se iz evidencija po isteku pet godina poslije zatvaranja računa ili pet godina poslije zatvaranja poslovnog odnosa, kako je definiran u članku 3. točki 13. Direktive (EU) 2015/849, s fizičkom osobom.
3. Osobni podaci mogu se čuvati, uz dopuštanje pristupa samo središnjem administratoru, dodatnih pet godina samo za potrebe istraživanja, otkrivanja, kaznenog progona, poreznog postupka ili naplate poreza, revizije i financijskog nadzora aktivnosti koje obuhvaćaju emisijske jedinice, ili pranja novca, financiranja terorizma, drugog teškog kaznenog djela ili zloporabe tržišta pri kojima mogu biti korišteni računi u Registru Unije, ili povreda prava Unije ili nacionalnog prava kojim se osigurava funkcioniranje ETS-a EU-a.
4. Za potrebe istraživanja, otkrivanja, kaznenog progona, poreznog postupka ili naplate poreza, revizije i financijskog nadzora aktivnosti koje obuhvaćaju emisijske jedinice, ili pranja novca, financiranja terorizma, drugog teškog kaznenog djela ili zloporabe tržišta pri kojima mogu biti korišteni računi u Registru Unije, ili povreda prava Unije ili nacionalnog prava kojim se osigurava funkcioniranje ETS-a EU-a, osobni podaci koje obrađuju nacionalni administratori mogu se zadržati poslije zatvaranja poslovnog odnosa do isteka razdoblja koje odgovara maksimalnom propisanom razdoblju zastare za ta kaznena djela propisanom nacionalnim pravom nacionalnog administratora.
5. Podaci o računu koji sadržavaju osobne podatke prikupljeni u skladu s odredbama ove Uredbe koji nisu pohranjeni u Registru Unije ili EUTL-u čuvaju se u skladu s odredbama ove Uredbe.
6. Središnji administrator osigurava da nacionalni administratori imaju pristup podacima iz svih evidencija u Registru Unije koji se odnose na račune koje vode ili su ih vodili, te da imaju mogućnost pretraživanja i preuzimanja tih podataka.

Članak 79.

Izješćivanje i raspoloživost informacija

1. Središnji administrator stavlja na raspolaganje informacije iz Priloga XIII. primateljima navedenima u Prilogu XIII. na transparentan i organizirani način. Središnji administrator poduzima sve razumne korake kako bi informacije iz Priloga XIII. učinio raspoloživima onoliko često kako je utvrđeno u Prilogu XIII. Središnji administrator ne objavljuje dodatne informacije pohranjene u EUTL-u ili u Registru Unije ako to nije dopušteno u skladu s člankom 80.
2. Nacionalni administratori mogu staviti na raspolaganje i dio informacija iz Priloga XIII. kojima imaju pristup u skladu s člankom 80., onoliko često i onim primateljima kako je utvrđeno u Prilogu XIII., na transparentan i organiziran način na javno dostupnoj internetskoj stranici. Nacionalni administratori ne objavljuju dodatne informacije pohranjene u Registru Unije ako to nije dopušteno u skladu s člankom 80.

Članak 80.

Povjerljivost

1. Sve se informacije, uključujući stanja svih računa, sve provedene transakcije, jedinstvene identifikacijske oznake emisijskih jedinica koje su obuhvaćene transakcijom ili na koje utječe transakcija, pohranjene u EUTL-u ili Registru Unije smatraju povjerljivima ako nije drukčije propisano pravom Unije ili odredbama nacionalnog prava koje imaju legitiman cilj koji je u skladu s ovom Uredbom i koje su proporcionalne.

Prvi se podstavak primjenjuje i na sve informacije prikupljene u skladu s ovom Uredbom koje posjeduje središnji administrator ili nacionalni administrator.

2. Središnji administrator i nacionalni administratori osiguravaju da sve osobe koje rade ili su radile za njih ili tijela kojima su zadaće delegirane, kao i stručnjaci koje ona upućuju, podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne. Oni ne otkrivaju povjerljive informacije koje mogu dobiti tijekom obavljanja svojih dužnosti, ne dovodeći u pitanje zahtjeve nacionalnog kaznenog ili poreznog prava ili druge odredbe ove Uredbe.

3. Središnji administrator ili nacionalni administrator mogu podatke pohranjene u Registru Unije i EUTL-u ili prikupljene u skladu s ovom Uredbom isporučiti sljedećim tijelima:

- (a) policiji ili drugom tijelu kaznenog progona ili pravosudnom tijelu te poreznim tijelima države članice;
- (b) Europskom uredu za borbu protiv prijevara;
- (c) Europskom revizorskom sudu;
- (d) Eurojustu;
- (e) nadležnim tijelima iz članka 48. Direktive (EU) 2015/849;
- (f) nadležnim tijelima iz članka 67. Direktive (EU) 2014/65;
- (g) nadležnim tijelima iz članka 22. Uredbe (EU) 596/2014;
- (h) Europskom nadzornom tijelu za vrijednosne papire i tržišta kapitala osnovanom Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²²⁾;
- (i) Agenciji za suradnju energetske regulatora osnovanoj Uredbom (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²³⁾;
- (j) nadležnim nacionalnim nadzornim tijelima;
- (k) nacionalnim administratorima država članica i nadležnim tijelima iz članka 18. Direktive 2003/87/EZ;
- (l) tijelima iz članka 6. Direktive 98/26/EZ;
- (m) Europskom nadzorniku za zaštitu podataka i nadležnim nacionalnim tijelima za zaštitu podataka.

4. Podaci se mogu dostaviti tijelima iz stavka 3. na temelju zahtjeva podnesenog središnjem administratoru ili nacionalnom administratoru ako je taj zahtjev opravdan i nužan za potrebe istraživanja, otkrivanja, kaznenog progona, poreznog postupka ili naplate poreza, revizije i financijskog nadzora aktivnosti koje obuhvaćaju emisijske jedinice ili pranja novca, financiranja terorizma, drugog teškog kaznenog djela, zlouporabe tržišta pri kojima mogu biti korišteni računi u Registru Unije ili povreda prava Unije ili nacionalnog prava kojim se osigurava funkcioniranje ETS-a EU-a.

⁽²²⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

⁽²³⁾ Uredba (EZ) br. 713/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o osnivanju Agencije za suradnju energetske regulatora (SL L 211, 14.8.2009., str. 1.).

Ne dovodeći u pitanje zahtjeve nacionalnog kaznenog ili poreznog prava, središnji administrator, nacionalni administratori ili druga tijela, fizičke ili pravne osobe koje primaju povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom mogu se tim informacijama koristiti samo u okviru obavljanja svojih dužnosti i izvršavanja funkcija, u slučaju središnjeg administratora i nacionalnih administratora u okviru područja primjene ove Uredbe ili, u slučaju drugih tijela, pravnih ili fizičkih osoba, u svrhu za koju su im te informacije dostavljene i/ili u kontekstu upravnih ili sudskih postupaka koji se posebno odnose na izvršavanje tih funkcija.

Sve povjerljive informacije primljene, razmijenjene ili prenesene u skladu s ovom Uredbom podliježu uvjetima utvrđenima u ovom članku. Međutim, ovim se člankom ne sprečava središnjeg administratora i nacionalne administratore da razmjenjuju ili prenose povjerljive informacije u skladu s ovom Uredbom.

Ovim se člankom ne sprečava središnjeg administratora i nacionalne administratore da razmjenjuju i prenose, u skladu s nacionalnim pravom, povjerljive informacije koje nisu dobivene od središnjeg administratora ili nacionalnog administratora druge države članice.

5. Tijelo koje prima podatke u skladu sa stavkom 4. osigurava da se primljeni podaci upotrebljavaju isključivo u svrhe navedene u zahtjevu iz stavka 4. te da se ni namjerno ni slučajno ne stavljaju na raspolaganje osobama koje nisu uključene u planiranu svrhu uporabe podataka. Ova odredba ne sprečava ta tijela da podatke stave na raspolaganje drugim tijelima navedenima u stavku 3. ako je to potrebno za svrhe navedene u zahtjevu iz stavka 4.

6. Središnji administrator može tijelima iz stavka 3., na njihov zahtjev, omogućiti pristup podacima o transakcijama koji ne omogućuju izravnu identifikaciju određenih osoba u svrhu traženja sumnjivih obrazaca transakcija. Tijela koja imaju takav pristup mogu o sumnjivim obrascima transakcija obavijestiti druga tijela navedena u stavku 3.

7. Za potrebe članka 18. Uredbe (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁴⁾ Europol ima trajan uvid u podatke (pristup „read only”) pohranjene u Registru Unije i u EUTL-u. Europol Komisiju obavješćuje na koji način upotrebljava podatke.

8. Nacionalni administratori sigurnim sredstvima stavljaju svim drugim nacionalnim administratorima i središnjem administratoru na raspolaganje podatke o imenu, državljanstvu i mjestu rođenja osoba kojima su odbili otvoriti račun u skladu s člankom 19. stavkom 2. točkama (a), (b) i (c) ili koje su odbili imenovati ovlaštenim predstavnikom u skladu s člankom 21. stavkom 5. točkama (a) i (b), kao i podatke o imenu, državljanstvu i mjestu rođenja vlasnika računa i ovlaštenog predstavnika računa kojima je pristup privremeno zabranjen u skladu s člankom 30. stavkom 1. točkom (c), člankom 30. stavkom 2. točkom (a), člankom 30. stavkom 3. točkama (a) i (b) i člankom 30. stavkom 4. ili računa koji su zatvoreni u skladu s člankom 28. Nacionalni administratori osiguravaju da se podaci ažuriraju i da se prestanu dijeliti kad osnove za njihovo dijeljenje prestanu postojati. Informacije se ne smiju dijeliti dulje od pet godina.

Nacionalni administratori obavješćuju dotične osobe o činjenici da je njihov identitet podijeljen s drugim nacionalnim administratorima te o trajanju tog dijeljenja informacija.

Dotične osobe mogu u roku od 30 kalendarskih dana izjaviti prigovor na dijeljenje informacija nadležnom tijelu ili relevantnom tijelu u skladu s nacionalnim pravom. Nadležno tijelo ili relevantno tijelo obrazloženom odlukom, u skladu sa zahtjevima nacionalnog prava, daje nalog nacionalnom administratoru da prestane ili da nastavi dijeliti informacije.

Dotične osobe mogu od nacionalnog administratora koji dijeli informacije u skladu s prvim podstavkom zatražiti da im dostavi osobne podatke o njima koji su dijeljeni. Nacionalni administratori udovoljit će takvim zahtjevima u roku od 20 radnih dana od njihova primitka.

9. Nacionalni administratori mogu nacionalnim tijelima kaznenog progona i poreznim tijelima prijaviti sve transakcije koje obuhvaćaju jedinice čiji je broj viši od broja koji je odredio nacionalni administrator i prijaviti sve račune koji sudjeluju u broju transakcija unutar nekog razdoblja višem od broja koji je utvrdio nacionalni administrator.

10. EUTL i Registar unije ne zahtijevaju od vlasnika računa da dostave informacije o cijenama emisijskih jedinica.

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53.).

11. Kontrolor dražbe imenovan u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) br. 1031/2010 ima pristup svim informacijama o računima za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe koji se vodi u Registru Unije.

Članak 81.

Naknade

1. Središnji administrator vlasnicima računa u Registru Unije ne naplaćuje nikakve naknade.
2. Nacionalni administratori mogu vlasnicima računa i verifikatorima koje vode naplaćivati razumne naknade.
3. Nacionalni administratori obavješćuju središnjeg administratora o naknadama koje naplaćuju i svim promjenama naknada u roku od 10 radnih dana. Središnji administrator prikazuje naknade na javnoj internetskoj stranici.

Članak 82.

Prekid rada

Središnji administrator osigurava što manje prekida u radu Registra Unije poduzimanjem svih razumnih koraka za osiguravanje dostupnosti i sigurnosti Registra Unije i EUTL-a u smislu Odluke (EU, Euratom) 2017/46 i osiguravanjem robusnih sustava i postupaka za zaštitu svih podataka.

GLAVA IV.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 83.

Provedba

Države članice donose zakone i druge propise potrebne za provedbu ove Uredbe, a posebno za nacionalne administratore kako bi mogli ispunjavati svoje obveze u pogledu verifikacije i preispitivanja informacija dostavljenih u skladu s člankom 19. stavkom 1., člankom 21. stavkom 4. i člankom 22. stavkom 4.

Članak 84.

Daljnje korištenje računima

1. Računi, kako su utvrđeni u poglavlju 3. glave I. ove Uredbe, koji su otvoreni ili upotrebljavani u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 389/2013, i dalje se koriste za potrebe ove Uredbe.
2. Osobni računi otvoreni u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) br. 389/2013 pretvaraju se u račune za trgovanje.

Članak 85.

Ograničenja korištenja

1. Kyotske jedinice, kako su definirane u članku 3. točki 12. Uredbe (EU) br. 389/2013 mogu se držati na računima ETS-a u Registru Unije do 1. srpnja 2023.
2. Nakon datuma iz stavka 1. središnji administrator dostavlja nacionalnim administratorima popis računa ETS-a na kojima se drže Kyotske jedinice. Na temelju tog popisa nacionalni administrator od vlasnika računa zahtijeva da navede račun KP na koji se prenose te međunarodne jedinice.
3. Ako vlasnik računa ne odgovori na zahtjev nacionalnog administratora u roku od 40 radnih dana, nacionalni administrator prenosi međunarodne jedinice na nacionalni račun KP ili račun određen nacionalnim pravom.

Članak 86.

Dostavljanje novih podataka o računu

Podaci o računu koji se zahtijevaju ovom Uredbom, a koji se nisu zahtijevali Uredbom (EU) br. 389/2013, dostavljaju se nacionalnim administratorima najkasnije tijekom sljedećeg preispitivanja iz članka 22. stavka 4.

Članak 87.

Izmjene Uredbe (EU) br. 389/2013

Uredba (EU) br. 389/2013 mijenja se kako slijedi:

(1) u članku 7. dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. Središnji administrator osigurava da Registar Unije održava komunikacijsku vezu s registrima sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova s kojima je na snazi sporazum o povezivanju u skladu s člankom 25. Direktive 2003/87/EZ za potrebe priopćavanja transakcija s emisijskim jedinicama.”;

(2) u članku 56. dodaju se sljedeći stavci 4. i 5.:

„4. Ako je na snazi sporazum iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ zbog kojeg je potrebno prenijeti emisijske jedinice za zrakoplovstvo operatorima zrakoplova koji su vlasnici računa u registru drugog sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, središnji administrator, u suradnji s administratorom drugog registra, osigurava da Registar Unije prenese te emisijske jedinice za zrakoplovstvo s računa EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo na odgovarajuće račune u drugom registru.

5. Ako je na snazi sporazum iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ zbog kojeg je potrebno prenijeti emisijske jedinice za zrakoplovstvo iz drugog sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova operatorima zrakoplova koji su vlasnici računa u Registru Unije, na temelju odobrenja nadležnog tijela odgovornog za upravljanje drugim sustavom trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova središnji administrator, u suradnji s administratorom drugog registra, osigurava da Registar Unije prenese te emisijske jedinice za zrakoplovstvo s odgovarajućih računa operatora zrakoplova u drugom registru na račune operatora zrakoplova u Registru Unije.”;

(3) u članku 67. dodaje se sljedeći stavak 5.:

„5. Ako je na snazi sporazum iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ, stavci 1., 2. i 3. ovog članka primjenjuju se na jedinice izdane u okviru sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova povezanog s ETS-om EU-a.”;

(4) članak 71. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 71.

Provedba dogovora o povezivanju

Središnji administrator može u odgovarajućim trenucima uspostavljati račune i procese te izvršavati transakcije i druge operacije u svrhu provedbe sporazuma i dogovora sklopljenih u skladu s člancima 25. i 25.a Direktive 2003/87/EZ.”;

(5) umeće se sljedeći članak 99.a:

„Članak 99.a

Suspendiranje sporazuma o povezivanju

U slučaju suspendiranja ili otkazivanja sporazuma iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ središnji administrator poduzima mjere u skladu sa sporazumom.”;

(6) u članku 105. dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Standardi razvijeni u skladu sa sporazumima iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ moraju biti usklađeni sa specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama izrađenima u skladu sa stavcima 1. i 2.”;

(7) članak 108. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 108.

Evidencije

1. Središnji administrator osigurava da Registar Unije čuva evidencije o svim procesima, podacima iz zapisnika i vlasnicima računa pet godina poslije zatvaranja računa.
2. Osobni podaci uklanjaju se iz evidencija po isteku pet godina poslije zatvaranja računa ili pet godina poslije zatvaranja poslovnog odnosa, kako je definiran u članku 3. točki 13. Direktive (EU) 2015/849, s fizičkom osobom.
3. Osobni podaci mogu se čuvati, uz dopuštanje pristupa samo središnjem administratoru, dodatnih pet godina samo za potrebe istraživanja, otkrivanja, kaznenog progona, poreznog postupka ili naplate poreza, revizije i financijskog nadzora aktivnosti koje obuhvaćaju emisijske jedinice, ili pranja novca, financiranja terorizma, drugog teškog kaznenog djela ili zlouporabe tržišta pri kojima mogu biti korišteni računi u Registru Unije, ili povreda prava Unije ili nacionalnog prava kojim se osigurava funkcioniranje ETS-a EU-a.
4. Za potrebe istraživanja, otkrivanja, kaznenog progona, poreznog postupka ili naplate poreza, revizije i financijskog nadzora aktivnosti koje obuhvaćaju emisijske jedinice, ili pranja novca, financiranja terorizma, drugog teškog kaznenog djela ili zlouporabe tržišta pri kojima mogu biti korišteni računi u Registru Unije, ili povreda prava Unije ili nacionalnog prava kojim se osigurava funkcioniranje ETS-a EU-a, osobni podaci koje obrađuju nacionalni administratori mogu se zadržati poslije zatvaranja poslovnog odnosa do isteka razdoblja koje odgovara maksimalnom propisanom razdoblju zastare za ta kaznena djela propisanom nacionalnim pravom nacionalnog administratora.
5. Podaci o računu koji sadržavaju osobne podatke prikupljeni u skladu s odredbama ove Uredbe koji nisu pohranjeni u Registru Unije ili EUTL-u čuvaju se u skladu s odredbama ove Uredbe.
6. Središnji administrator osigurava da nacionalni administratori imaju pristup podacima iz svih evidencija u Registru Unije koji se odnose na račune koje vode ili su ih vodili, te imaju mogućnost pretraživanja i preuzimanja tih podataka.”;

(8) U Prilogu XIV. umeće se sljedeća točka 4.a:

- „4.a. Svake se godine 1. svibnja objavljuju sljedeće informacije o važećim sporazumima u skladu s člankom 25. Direktive 2003/87/EZ zabilježene u EUTL-u do 30. travnja te godine:
- (a) stanje emisijskih jedinica izdanih u povezanom sustavu trgovanja emisijama na svim računima u Registru Unije;
  - (b) broj emisijskih jedinica izdanih u povezanom sustavu trgovanja emisijama upotrijebljenih za postizanje usklađenosti u ETS-u EU-a;
  - (c) zbroj emisijskih jedinica izdanih u povezanom sustavu trgovanja emisijama koje su prenesene na račune u Registru Unije u prethodnoj kalendarskoj godini;
  - (d) zbroj emisijskih jedinica koje su prenesene na račune u povezanom sustavu trgovanja emisijama u prethodnoj kalendarskoj godini.”.

Članak 88.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EU) br. 389/2013 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

Međutim, Uredba (EU) br. 389/2013 nastavlja se primjenjivati do 1. siječnja 2026. na sve potrebne operacije povezane s razdobljem trgovanja od 2013. do 2020., na drugo obvezujuće razdoblje Kyotskog protokola te na razdoblje obveze kako je definirano u članku 3. točki 30. te uredbe.

Članak 89.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021., osim članka 87. koji se primjenjuje od dana stupanja na snagu.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. ožujka 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

Tablica I.-I. Vrste računa i vrste jedinica koje se mogu držati na svakoj od vrsta računa

Naziv vrste računa	Vlasnik računa	Administrator računa	Broj računa te vrste	Emisijske jedinice		Jedinice iz povezanog sustava za trgovanje emisijama iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ
				opće emisijske jedinice	emisijske jedinice za zrakoplovstvo	
I. Upravljački računi ETS-a u Registru Unije						
Račun EU-a za ukupnu količinu	EU	središnji administrator	1	da	ne	ne
Račun EU-a za ukupnu količinu za zrakoplovstvo	EU	središnji administrator	1	ne	da	ne
Račun EU-a za dražbe	EU	središnji administrator	1	da	ne	ne
Račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica	EU	središnji administrator	1	da	ne	ne
Račun EU-a za dražbe za zrakoplovstvo	EU	središnji administrator	1	ne	da	ne
Račun EU-a za posebnu rezervu	EU	središnji administrator	1	ne	da	ne
Račun EU-a za raspodjelu emisijskih jedinica za zrakoplovstvo	EU	središnji administrator	1	ne	da	ne
Račun Unije za brisanje	EU	središnji administrator	1	da	da	da
Račun za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe	dražbovatelj, dražbovna platforma, sustav za poravnanje ili sustav za namiru	nacionalni administrator koji je otvorio račun	jedan ili više za svaku dražbovnu platformu	da	da	ne
II. Računi ETS-a u Registru Unije						
Račun operatera	operater	nacionalni administrator države članice u kojoj se nalazi postrojenje	jedan za svako postrojenje	da	da	da
Račun operatera zrakoplova	operator zrakoplova	nacionalni administrator države članice koja vodi operatera zrakoplova	jedan za svakog operatera zrakoplova	da	da	da

Naziv vrste računa	Vlasnik računa	Administrator računa	Broj računa te vrste	Emisijske jedinice		Jedinice iz povezanog sustava za trgovanje emisijama iz članka 25. Direktive 2003/87/EZ
				opće emisijske jedinice	emisijske jedinice za zrakoplovstvo	
Nacionalni račun	država članica	nacionalni administrator države članice koja posjeduje račun	jedan ili više za svaku državu članicu	da	da	da
III. Računi ETS-a za trgovanje u Registru Unije						
Račun za trgovanje	osoba	nacionalni administrator ili središnji administrator koji je otvorio račun	koliko je odobreno	da	da	da

*PRILOG II.***Uvjeti***Plaćanje naknada*

1. Uvjeti povezani s mogućim registarskim naknadama za otvaranje i vođenje računa te za registriranje i vođenje verifikatora.

Izmjena osnovnih uvjeta

2. Izmjena osnovnih uvjeta kako bi odražavali izmjene ove Uredbe ili izmjene nacionalnog zakonodavstva.

Rješavanje sporova

3. Odredbe povezane sa sporovima između vlasnika računa i odabir suda za nacionalnog administratora.

Odgovornost

4. Ograničenje odgovornosti za nacionalnog administratora.
  5. Ograničenje odgovornosti za vlasnika računa.
-

PRILOG III.

Informacije koje se predaju uz zahtjeve za otvaranje računa

1. Informacije iz tablice III.-I.

Tablica III.-I. Pojediniosti o računu za sve račune

	A	B	C	D	E	F
Stavka br.	Podatak o računu	Obvezno ili neobvezno?	Vrsta	Može se ažurirati?	Za ažuriranje potrebno odobrenje administratora?	Prikazuje se na javnim internetskim stranicama EUTL-a?
1	Vrsta računa	O	odabir	ne	n/p	da
2	Ime vlasnika računa	O	slobodno	da	da	da
3	Ime računa (dodjeljuje vlasnik računa)	O	slobodno	da	ne	da
4	Adresa vlasnika računa – država	O	odabir	da	da	da
5	Adresa vlasnika računa – regija ili savezna država	N	slobodno	da	da	da
6	Adresa vlasnika računa – grad	O	slobodno	da	da	da
7	Adresa vlasnika računa – poštanski broj	O	slobodno	da	da	da
8	Adresa vlasnika računa – 1. redak	O	slobodno	da	da	da
9	Adresa vlasnika računa – 2. redak	N	slobodno	da	da	da
10	Matični broj poduzeća vlasnika računa	O	slobodno	da	da	da
11	Broj telefona vlasnika računa 1	O	slobodno	da	ne	ne (*)
12	Broj telefona vlasnika računa 2	O	slobodno	da	ne	ne (*)
13	Adresa e-pošte vlasnika računa	O	slobodno	da	ne	ne (*)
14	Datum rođenja (za fizičke osobe)	O za fizičke osobe	slobodno	ne	n/p	ne
15	Mjesto rođenja – grad (za fizičke osobe)	O za fizičke osobe	slobodno	ne	n/p	ne
16	Mjesto rođenja – država	N	slobodno	ne	n/p	ne

	A	B	C	D	E	F
Stavka br.	Podatak o računu	Obvezno ili neobvezno?	Vrsta	Može se ažurirati?	Za ažuriranje potrebno odobrenje administratora?	Prikazuje se na javnim internetskim stranicama EUTL-a?
17	Vrsta osobnog dokumenta za dokazivanje identiteta (za fizičke osobe)	O	odabir	da	da	ne
18	Broj osobnog dokumenta (za fizičke osobe)	O	slobodno	da	da	ne
19	Datum isteka valjanosti osobnog dokumenta	O, ako postoji	slobodno	da	da	ne
20	PDV broj s oznakom države	O, ako postoji	slobodno	da	da	ne
21	Identifikator pravne osobe u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) br. 600/2014	O, ako postoji	zadano	da	ne	da

(*) Vlasnik računa može odlučiti hoće li podaci biti prikazani na javnim internetskim stranicama EUTL-a.

PRILOG IV.

Informacije koje se predaju uz zahtjeve za otvaranje računa za isporuku jedinica s dražbe ili računa za trgovanje

1. Informacije iz tablice III.-I. Priloga III.
2. Dokaz da podnositelj zahtjeva za otvaranje računa ima otvoren bankovni račun u državi članici Europskoga gospodarskog prostora.
3. Dokaz o identitetu fizičke osobe podnositelja zahtjeva za otvaranje računa, koji može biti preslika jedne od sljedećih isprava:
  - (a) osobne iskaznice izdane u državi članici Europskoga gospodarskog prostora ili Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj;
  - (b) putovnice;
  - (c) isprave koja se prihvaća kao osobna identifikacijska isprava prema nacionalnom pravu nacionalnog administratora koji vodi račun.
4. Dokaz o adresi prebivališta fizičke osobe vlasnika računa, koji može biti preslika jedne od sljedećih isprava:
  - (a) priložene isprave o identitetu iz točke 3. ako sadržava adresu prebivališta;
  - (b) bilo koje druge službeno izdane isprave o identitetu koja sadržava adresu prebivališta;
  - (c) ako država u kojoj osoba ima prebivalište ne izdaje isprave o identitetu koje sadržavaju adresu prebivališta, izjave lokalnih upravnih tijela kojom se potvrđuje prebivalište;
  - (d) bilo koje druge isprave koja se obično prihvaća u državi članici administratora računa kao dokaz o prebivalištu podnositelja zahtjeva.
5. Sljedeći dokumenti u slučaju da zahtjev za otvaranje računa podnosi pravna osoba:
  - (a) isprava kojom se dokazuje registracija pravne osobe;
  - (b) pojedinosti o bankovnom računu;
  - (c) potvrda o registraciji u sustavu PDV-a;
  - (d) ime i prezime, datum rođenja i državljanstvo stvarnog vlasnika pravne osobe kako je definiran u članku 3. točki 6. Direktive (EU) 2015/849, uključujući vrstu vlasništva ili kontrole koju provodi;
  - (e) popis direktora.
6. Ako pravna osoba podnese zahtjev za otvaranje računa, nacionalni administratori mogu zatražiti sljedeće dodatne dokumente:
  - (a) presliku instrumenta kojim se osniva pravna osoba;
  - (b) presliku godišnjeg izvješća ili najnovijih revidiranih financijskih izvješća ili, ako revidirana financijska izvješća nisu raspoloživa, presliku financijskih izvješća s ovjerom porezne uprave ili financijskog direktora.
7. Potvrda o adresi pravne osobe vlasnika računa, ako ona nije jasna iz dokumenta priloženog u skladu s točkom 5.
8. Izvod iz kaznene evidencije ili bilo koji drugi dokument koji administrator računa prihvaća kao izvod iz kaznene evidencije za fizičku osobu podnositelja zahtjeva za otvaranje računa.

Ako zahtjev za otvaranje računa podnosi pravna osoba, nacionalni administrator može zatražiti izvod iz kaznene evidencije ili bilo koji drugi dokument koji administrator računa prihvaća kao izvod iz kaznene evidencije za stvarnog vlasnika i/ili direktore pravne osobe. Ako nacionalni administrator zatraži izvod iz kaznene evidencije, obrazloženje tog zahtjeva se evidentira.

Umjesto izvoda iz kaznene evidencije, nacionalni administrator može u skladu s nacionalnim pravom zatražiti elektroničku dostavu relevantnih informacija od tijela nadležnog za čuvanje kaznene evidencije.

Dokumenti podneseni u skladu s ovom točkom ne smiju se čuvati poslije otvaranja računa.

9. Ako je nacionalnom administratoru predan izvornik dokumenta, on izrađuje presliku i ovjerava njezinu autentičnost.
  10. Preslika dokumenta dostavljena kao dokaz iz ovog Priloga mora biti ovjerena kao vjerodostojna izvorniku kod javnog bilježnika ili druge takve osobe koju odredi nacionalni administrator. Ne dovodeći u pitanja pravila utvrđena u Uredbi (EU) 2016/1191, ako su dokumenti izdani izvan države članice u kojoj se njihova preslika predaje, preslika mora biti legalizirana ako nije drukčije predviđeno nacionalnim pravom. Datum ovjere ili legalizacije potvrde može biti najviše tri mjeseca prije datuma podnošenja.
  11. Administrator računa može zahtijevati da se uz priložene dokumente dostavi ovjereni prijevod na jezik koji odredi administrator.
  12. Umjesto pribavljanja papirnatih dokumenata kojima se potvrđuju informacije koje se zahtijevaju u ovom Prilogu, nacionalni administratori mogu upotrebljavati digitalne alate za dobivanje relevantnih informacija, ako ti alati u skladu s nacionalnim pravom imaju ovlast davati te informacije.
-

*PRILOG V.***Dodatne informacije koje se predaju za registraciju verifikatora**

Dokument kojim se dokazuje da je verifikator koji podnosi zahtjev za registraciju akreditiran u skladu s člankom 15. Direktive 2003/87/EZ.

PRILOG VI.

Informacije koje se predaju za otvaranje računa operatera

1. Informacije iz tablice III.-I. Priloga III.
2. Na temelju podataka predanih u skladu s tablicom III.-I. Priloga III. operater postrojenja postaje vlasnik računa. Ime dodijeljeno vlasniku računa identično je imenu fizičke ili pravne osobe na koju glasi relevantna dozvola za emisije stakleničkih plinova.
3. Ako je dio grupe, vlasnik računa dostavlja dokument u kojem je jasno navedena struktura grupe. Ako je dostavljena preslika dokumenta, ona mora biti ovjerena kao vjerodostojna izvorniku kod javnog bilježnika ili druge takve osobe koju odredi nacionalni administrator. Ako je ovjerena preslika izdana izvan države članice koja traži dokument, preslika mora biti legalizirana ako nije drukčije predviđeno nacionalnim pravom. Datum ovjere ili legalizacije potvrde može biti najviše tri mjeseca prije datuma podnošenja.
4. Informacije navedene u tablicama VI.-I. i VI.-II. ovog Priloga.
5. Ako pravna osoba podnese zahtjev za otvaranje računa, nacionalni administratori mogu zatražiti sljedeće dodatne dokumente:
  - (a) ispravu kojom se dokazuje registracija pravne osobe;
  - (b) pojedinosti o bankovnom računu;
  - (c) potvrdu o registraciji u sustavu PDV-a;
  - (d) ime i prezime, datum rođenja i državljanstvo stvarnog vlasnika pravne osobe kako je definiran u članku 3. točki 6. Direktive (EU) 2015/849, uključujući vrstu vlasništva ili kontrole koju provodi;
  - (e) presliku instrumenta kojim se osniva pravna osoba;
  - (f) presliku godišnjeg izvješća ili najnovijih revidiranih financijskih izvješća ili, ako revidirana financijska izvješća nisu raspoloživa, presliku financijskih izvješća s ovjerom porezne uprave ili financijskog direktora.
6. Umjesto pribavljanja papirnatih dokumenata kojima se potvrđuju informacije koje se zahtijevaju u ovom Prilogu, nacionalni administratori mogu upotrebljavati digitalne alate za dobivanje relevantnih informacija, ako ti alati u skladu s nacionalnim pravom imaju ovlast davati te informacije.

Tablica VI.-I. Pojedinosti o računu za račune operatera

	A	B	C	D	E	F
Stavka br.	Podatak o računu	Obvezno ili neobvezno?	Vrsta	Može se ažurirati?	Za ažuriranje potrebno odobrenje administratora?	Prikazuje se na javnim internetskim stranicama EUTL-a?
1	Identifikacijska oznaka dozvole	O	slobodno	da	da	da
2	Datum stupanja dozvole na snagu	O	slobodno	da	—	da
3	Ime postrojenja	O	slobodno	da	da	da
4	Vrsta djelatnosti postrojenja	O	odabir	da	da	da
5	Adresa postrojenja – država	O	zadano	da	da	da
6	Adresa postrojenja – regija ili savezna država	N	slobodno	da	da	da
7	Adresa postrojenja – grad	O	slobodno	da	da	da
8	Adresa postrojenja – poštanski broj	O	slobodno	da	da	da

	A	B	C	D	E	F
Stavka br.	Podatak o računu	Obvezno ili neobvezno?	Vrsta	Može se ažurirati?	Za ažuriranje potrebno odobrenje administratora?	Prikazuje se na javnim internetskim stranicama EUTL-a?
9	Adresa postrojenja – 1. redak	O	slobodno	da	da	da
10	Adresa postrojenja – 2. redak	N	slobodno	da	da	da
11	Broj telefona postrojenja 1	O	slobodno	da	ne	ne
12	Broj telefona postrojenja 2	O	slobodno	da	ne	ne
13	Adresa e-pošte postrojenja	O	slobodno	da	ne	ne
14	Ime matičnog poduzeća	O, ako postoji	slobodno	da	ne	da
15	Ime poduzeća kćeri	O, ako postoji	slobodno	da	ne	da
16	Identifikacijska oznaka vlasnika računa matičnog poduzeća (dodjeljuje Registar Unije)	O, ako postoji	zadano	da	ne	ne
17	Identifikacijski broj EPRTR-a	O, ako postoji	slobodno	da	ne	da
18	Geografska širina	N	slobodno	da	ne	da
19	Geografska dužina	N	slobodno	da	ne	da
20	Godina prve emisije	O	slobodno			da

Tablica VI.-II. Pojediniosti o osobi za kontakt u postrojenju

	A	B	C	D	E	F
Stavka br.	Podatak o računu	Obvezno ili neobvezno?	Vrsta	Može se ažurirati?	Za ažuriranje potrebno odobrenje administratora?	Prikazuje se na javnim internetskim stranicama EUTL-a?
1	Ime osobe za kontakt u državi članici	N	slobodno	da	ne	ne
2	Prezime osobe za kontakt u državi članici	N	slobodno	da	ne	ne
3	Adresa osobe za kontakt – država	N	zadano	da	ne	ne
4	Adresa osobe za kontakt – regija ili savezna država	N	slobodno	da	ne	ne

	A	B	C	D	E	F
Stavka br.	Podatak o računu	Obvezno ili neobvezno?	Vrsta	Može se ažurirati?	Za ažuriranje potrebno odobrenje administratora?	Prikazuje se na javnim internetskim stranicama EUTL-a?
5	Adresa osobe za kontakt – grad	N	slobodno	da	ne	ne
6	Adresa osobe za kontakt – poštanski broj	N	slobodno	da	ne	ne
7	Adresa osobe za kontakt – 1. redak	N	slobodno	da	ne	ne
8	Adresa osobe za kontakt – 2. redak	N	slobodno	da	ne	ne
9	Broj telefona osobe za kontakt 1	N	slobodno	da	ne	ne
10	Broj telefona osobe za kontakt 2	N	slobodno	da	ne	ne
11	Adresa e-pošte osobe za kontakt	N	slobodno	da	ne	ne

PRILOG VII.

Informacije koje se predaju za otvaranje računa operatora zrakoplova

1. Informacije iz tablice III.-I. Priloga III. i tablice VII.-I. Priloga VII.
2. Na temelju podataka predanih u skladu s tablicom III.-I. operator zrakoplova postaje vlasnik računa. Ime dodijeljeno vlasniku računa identično je imenu navedenom u Planu praćenja. Ako je ime u Planu praćenja zastarjelo, treba upotrijebiti ime iz trgovačkog registra ili ime koje upotrebljava Eurocontrol.
3. Ako je dio grupe, vlasnik računa dostavlja dokument u kojem je jasno navedena struktura grupe. Svaka preslika dokumenta dostavljena kao dokaz iz ovog Priloga mora biti ovjerena kao vjerodostojna izvorniku kod javnog bilježnika ili druge takve osobe koju odredi nacionalni administrator. Ako je ovjerena preslika izdana izvan države članice koja traži dokument, preslika mora biti legalizirana ako nije drukčije predviđeno nacionalnim pravom. Datum ovjere ili legalizacije potvrde može biti najviše tri mjeseca prije datuma podnošenja.
4. Pozivni znak je oznaka Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO) u polju 7. plana leta ili, ako on nije dostupan, registracijska oznaka zrakoplova.
5. Ako pravna osoba podnese zahtjev za otvaranje računa, nacionalni administratori mogu zatražiti sljedeće dodatne dokumente:
  - (a) ispravu kojom se dokazuje registracija pravne osobe;
  - (b) pojedinosti o bankovnom računu;
  - (c) potvrdu o registraciji u sustavu PDV-a;
  - (d) ime i prezime, datum rođenja i državljanstvo stvarnog vlasnika pravne osobe kako je definiran u članku 3. točki 6. Direktive (EU) 2015/849, uključujući vrstu vlasništva ili kontrole koju provodi;
  - (e) presliku instrumenta kojim se osniva pravna osoba;
  - (f) presliku godišnjeg izvješća ili najnovijih revidiranih financijskih izvješća ili, ako revidirana financijska izvješća nisu raspoloživa, presliku financijskih izvješća s ovjerom porezne uprave ili financijskog direktora.
6. Umjesto pribavljanja papirnatih dokumenata kojima se potvrđuju informacije koje se zahtijevaju u ovom Prilogu, nacionalni administratori mogu upotrebljavati digitalne alate za dobivanje relevantnih informacija, ako ti alati u skladu s nacionalnim pravom imaju ovlast davati te informacije.

Tablica VII.-I. Pojedinosti o računu za račune operatora zrakoplova

	A	B	C	D	E	F
Stavka br.	Podatak o računu	Obvezno ili neobvezno?	Vrsta	Može se ažurirati?	Za ažuriranje potrebno odobrenje administratora?	Prikazuje se na javnim internetskim stranicama EUTL-a?
1	Jedinstvena oznaka prema Uredbi Komisije 748/2009	O	slobodno	da	da	da
2	Pozivni znak (ICAO oznaka)	N	slobodno	da	da	da
3	Identifikacijska oznaka iz Plana praćenja	O	slobodno	da	da	da
4	Plan praćenja – prva godina primjenjivosti	O	slobodno	da	da	da

PRILOG VIII.

Informacije o ovlaštenim predstavnicima koje se predaju administratoru računa

1. Informacije iz tablice VIII.-I. Priloga VIII.

Tablica VIII.-I. Pojediniosti o ovlaštenom predstavniku

	A	B	C	D	E	F
Stavka br.	Podatak o računu	Obvezno ili neobvezno?	Vrsta	Može se ažurirati?	Za ažuriranje potrebno odobrenje administratora?	Prikazuje se na javnim internetskim stranicama EUTL-a?
1	Ime	O	slobodno	da	da	ne
2	Prezime	O	slobodno	da	da	ne
3	Titula	N	slobodno	da	ne	ne
4	Naziv radnog mjesta	N	slobodno	da	ne	ne
5	Ime poslodavca	N	slobodno	da	ne	ne
6	Odjel poslodavca	N	slobodno	da	ne	ne
7	Država	O	zadano	ne	n/p	ne
8	Regija ili savezna država	N	slobodno	da	da	ne
9	Grad	O	slobodno	da	da	ne
10	Poštanski broj	O	slobodno	da	da	ne
11	Adresa – 1. redak	O	slobodno	da	da	ne
12	Adresa – 2. redak	N	slobodno	da	da	ne
13	Broj telefona 1	O	slobodno	da	ne	ne
14	Broj mobitela	O	slobodno	da	da	ne
15	Adresa e-pošte	O	slobodno	da	da	ne
16	Datum rođenja	O	slobodno	ne	n/p	ne
17	Mjesto rođenja – grad	O	slobodno	ne	n/p	ne
18	Mjesto rođenja – država	O	slobodno	ne	n/p	ne
19	Vrsta osobne isprave	O	odabir	da	da	ne

	A	B	C	D	E	F
Stavka br.	Podatak o računu	Obvezno ili neobvezno?	Vrsta	Može se ažurirati?	Za ažuriranje potrebno odobrenje administratora?	Prikazuje se na javnim internetskim stranicama EUTL-a?
20	Broj osobne isprave	O	slobodno	da	da	ne
21	Datum isteka valjanosti osobne isprave	O, ako postoji	slobodno	da	da	ne
22	Nacionalni matični broj	N	slobodno	da	da	ne
23	Preferirani jezik	N	odabir	da	ne	ne
24	Prava u svojstvu ovlaštenog korisnika	O	višestruki izbor	da	da	ne

2. Potpisana izjava vlasnika računa u kojoj navodi da želi određenu osobu imenovati ovlaštenim predstavnikom i potvrđuje da ovlaštenu predstavnik ima pravo pokretati, odobravati ili pokretati i odobravati transakcije u ime vlasnika računa ili može samo pregledavati račun (kako je utvrđeno u članku 20. stavku 1. odnosno stavku 5.).
3. Dokaz o identitetu predloženog predstavnika koji može biti preslika jedne od sljedećih isprava:
  - (a) osobne iskaznice izdane u državi članici Europskoga gospodarskog prostora ili Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj;
  - (b) putovnice;
  - (c) isprave koja se prihvaća kao osobna identifikacijska isprava prema nacionalnom pravu nacionalnog administratora koji vodi račun.
4. Dokaz o adresi prebivališta predloženog predstavnika, koji može biti preslika jedne od sljedećih isprava:
  - (a) priložene isprave o identitetu iz točke 3. ako sadržava adresu prebivališta;
  - (b) bilo koje druge službeno izdane isprave o identitetu koja sadržava adresu prebivališta;
  - (c) ako država u kojoj osoba ima prebivalište ne izdaje isprave o identitetu koje sadržavaju adresu prebivališta, izjave lokalnih upravnih tijela kojom se potvrđuje prebivalište;
  - (d) bilo koje druge isprave koja se obično prihvaća u državi članici administratora računa kao dokaz o prebivalištu predloženog predstavnika.
5. Izvod iz kaznene evidencije ili bilo koji drugi dokument koji administrator računa prihvaća kao izvod iz kaznene evidencije za predloženog predstavnika, osim za ovlaštene predstavnike verifikatora.

Umjesto izvoda iz kaznene evidencije, nacionalni administrator može u skladu s nacionalnim pravom zatražiti elektroničku dostavu relevantnih informacija od tijela nadležnog za čuvanje kaznene evidencije.

Dokumenti podneseni u skladu s ovom točkom ne smiju se čuvati poslije odobrenja imenovanja predstavnika računa.

6. Ako je nacionalnom administratoru predan izvornik dokumenta, on izrađuje presliku i ovjerava njezinu autentičnost.
7. Preslika dokumenta dostavljena kao dokaz iz ovog Priloga mora biti ovjerena kao vjerodostojna izvorniku kod javnog bilježnika ili druge takve osobe koju odredi nacionalni administrator. Ne dovodeći u pitanja pravila utvrđena u Uredbi (EU) 2016/1191, ako su dokumenti izdani izvan države članice u kojoj se njihova preslika predaje, preslika mora biti legalizirana ako nije drukčije predviđeno nacionalnim pravom. Datum ovjere ili legalizacije potvrde može biti najviše tri mjeseca prije datuma podnošenja.

8. Administrator računa može zahtijevati da se uz priložene dokumente dostavi ovjereni prijevod na jezik kojeg utvrdi nacionalni administrator.
  9. Umjesto pribavljanja papirnatih dokumenata kojima se potvrđuju informacije koje se zahtijevaju u ovom Prilogu, nacionalni administratori mogu upotrebljavati digitalne alate za dobivanje relevantnih informacija, ako ti alati u skladu s nacionalnim pravom imaju ovlast davati te informacije.
-

PRILOG IX.

Obrasci za dostavu podataka o godišnjim emisijama

1. Podaci o emisijama za operatere sadržavaju informacije iz tablice IX.-I., uzimajući u obzir elektronički obrazac za dostavu podataka o emisijama opisan u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75.

Tablica IX.-I. Podaci o emisijama operatera

<i>Emisije stakleničkih plinova</i>			
		<i>u tonama</i>	<i>u tonama ekvivalenta CO₂</i>
1	Identifikacijska oznaka postrojenja		
2	Izveštajna godina		
3	Emisije CO ₂		
4	Emisije N ₂ O		
5	Emisije PFC		
6	Ukupne emisije	—	Σ (C3+C4+C5)

2. Podaci o emisijama za operatore zrakoplova sadržavaju informacije iz tablice IX.-II., uzimajući u obzir elektronički obrazac za dostavu podataka o emisijama opisan u specifikacijama za razmjenu podataka i tehničkim specifikacijama iz članka 75.

Tablica IX.-II. Podaci o emisijama operatora zrakoplova

<i>Emisije stakleničkih plinova</i>			
		<i>u tonama CO₂</i>	
1	Identifikacijska oznaka operatora zrakoplova		
2	Izveštajna godina		
3	Domaće emisije (odnosi se na sve letove koji su poletjeli iz zračne luke na državnom području države članice i sletjeli u zračnu luku smještenu na državnom području iste države članice)		
4	Emisije koje nisu domaće (odnosi se na sve letove koji su poletjeli iz zračne luke na državnom području države članice i sletjeli u zračnu luku smještenu na državnom području druge države članice)		
5	Ukupne emisije		Σ (C3+C4)

PRILOG X.

Nacionalna tablica dodjele emisijskih jedinica

Broj retka		Količina općih emisijskih jedinica dodijeljenih besplatno					
		u skladu s člankom 10.a stavkom 7. Direktive 2003/87/EZ	u skladu s člankom 10.c Direktive 2003/87/EZ (prenosive)		u skladu s drugom odredbom Direktive 2003/87/EZ	Ukupno	
1	Oznaka države članice						ručni unos
2	Identifikacijska oznaka postrojenja						ručni unos
3	Količina za dodjelu:						
4	u godini X						ručni unos
5	u godini X+1						ručni unos
6	u godini X+2						ručni unos
7	u godini X+3						ručni unos
8	u godini X+4						ručni unos
9	u godini X+5						ručni unos
10	u godini X+6						ručni unos
11	u godini X+7						ručni unos
12	u godini X+8						ručni unos
13	u godini X+9						ručni unos

Redovi od 2 do 13 ponavljaju se za svako postrojenje.

—

PRILOG XI.

Nacionalna tablica dodjele emisijskih jedinica za zrakoplovstvo

Broj retka		Količina besplatno dodijeljenih općih emisijskih jedinica			
		u skladu s člankom 3.e Direktive 2003/87/EZ	u skladu s člankom 3.f Direktive 2003/87/EZ	Ukupno	
1	Oznaka države članice				ručni unos
2	Identifikacijska oznaka operatora zrakoplova				ručni unos
3	Količina za dodjelu:				
4	u godini X				ručni unos
5	u godini X+1				ručni unos
6	u godini X+2				ručni unos
7	u godini X+3				ručni unos
8	u godini X+4				ručni unos
9	u godini X+5				ručni unos
10	u godini X+6				ručni unos
11	u godini X+7				ručni unos
12	u godini X+8				ručni unos
13	u godini X+9				ručni unos

Redovi od 2 do 13 ponavljaju se za svakog operatora zrakoplova.

PRILOG XII.

Tablica dražbi

Broj retka	Informacije o dražbovnoj platformi				
1	Identifikacijska oznaka dražbovne platforme				
2	Identitet kontrolora dražbe				
3	Broj računa za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe				
4	Informacije o pojedinačnim dražbama (općih emisijskih jedinica/emisijskih jedinica za zrakoplovstvo)				
5	Količina jedinica na pojedinačnoj dražbi	Datum i vrijeme isporuke na račun za isporuku jamstvenih jedinica s dražbe	Identitet dražbovatelja povezanih s pojedinačnom dražbom	Količina jedinica relevantnog dražbovatelja u ukupnoj količini jedinica na pojedinačnoj dražbi uključujući, ako je primjenjivo, relevantne količine emisijskih jedinica iz članka 10.a stavka 8. Direktive 2003/87/EZ	ručni unos
6					ručni unos
7					ručni unos
8					ručni unos
9					ručni unos
10					ručni unos
11					ručni unos
12					ručni unos
13					ručni unos
14					ručni unos
15					ručni unos
16					ručni unos
17					ručni unos
18					ručni unos
19					ručni unos

PRILOG XIII.

Zahtjevi za izvješćivanje središnjeg administratora

I. Informacije o Registru Unije povezane s ETS-om EU-a

Informacije dostupne javnosti

1. EUTL na svojim javnim internetskim stranicama prikazuje sljedeće informacije o svakom računu:

- (a) sve informacije koje su u tablici III.-I. Priloga III., tablici VI.-I. Priloga VI. i tablici VII.-I. Priloga VII. označene kao informacije koje se „prikazuju na javnim internetskim stranicama EUTL-a”;
- (b) emisijske jedinice dodijeljene pojedinačnim vlasnicima računa u skladu s člancima 48. i 50.;
- (c) stanje računa u skladu s člankom 9. stavkom 1.;
- (d) godinu prvih emisija i godinu posljednjih emisija;
- (e) broj emisijskih jedinica predanih u skladu s člankom 6.;
- (f) iznos verificiranih emisija zajedno s ispravcima za postrojenje povezano s računom operatera za godinu X prikazuje se počevši od 1. travnja godine X + 1;
- (g) simbol i izjavu kojima se navodi jesu li postrojenje ili operator zrakoplova povezani s predmetnim računom do 30. travnja predali broj emisijskih jedinica koji je barem jednak svim njegovim emisijama u svim prošlim godinama.

Informacije iz točaka od (a) do (d) ažuriraju se svaka 24 sata.

Za potrebe točke (g), simbol i izjave koje se prikazuju utvrđeni su u tablici XIV.-I. Simbol se ažurira 1. svibnja te se, osim dodavanja zvjezdice (*) u slučajevima opisanima u retku 5 tablice XIV.-I, ne mijenja do sljedećega 1. svibnja, osim ako račun bude zatvoren prije tog datuma.

Tablica XIV.-I. Izjave o ispunjenju obveze

Broj retka	Stanje ispunjenja obveze u skladu s člankom 33.	Evidentirane su verificirane emisije za cijelu prošlu godinu?	Simbol	Izjava
			na javnim internetskim stranicama EUTL-a	
1	0 ili pozitivan broj	da	A	„Broj emisijskih jedinica predanih do 30. travnja jednak je verificiranim emisijama ili veći”
2	negativan broj	da	B	„Broj emisijskih jedinica predanih do 30. travnja manji je od verificiranih emisija”
3	bilo koji broj	ne	C	„Verificirane emisije za prethodnu godinu nisu unesene do 30. travnja”
4	bilo koji broj	ne (jer je postupak predaje emisijskih jedinica i/ili postupak ažuriranja verificiranih emisija privremeno suspendiran za registar države članice)	X	„Unos verificiranih emisija i/ili predaja do 30. travnja nisu bili mogući jer je postupak predaje emisijskih jedinica i/ili postupak ažuriranja verificiranih emisija privremeno suspendiran za registar države članice”
5	bilo koji broj	da ili ne (naknadno ažurira nadležno tijelo)	* [dodano početnom simbolu]	„Verificirane emisije je procijenilo ili ispravilo nadležno tijelo.”

2. EUTL na svojim javnim internetskim stranicama prikazuje i svaka 24 sata ažurira sljedeće opće informacije:
  - (a) nacionalnu tablicu dodjele emisijskih jedinica svake države članice uz naznake svih promjena u tablici koje su izvršene u skladu s člankom 47.;
  - (b) nacionalnu tablicu dodjele emisijskih jedinica za zrakoplovstvo svake države članice uz naznake svih promjena u tablici koje su izvršene u skladu s člankom 49.;
  - (c) ukupan broj emisijskih jedinica u Registru Unije na svim korisničkim računima prethodnog dana;
  - (d) naknade koje nacionalni administratori naplaćuju u skladu s člankom 81.
3. EUTL 30. travnja svake godine na svojim javnim internetskim stranicama prikazuje sljedeće opće informacije:
  - (a) zbroj verificiranih emisija države članice unesenih za prethodnu kalendarsku godinu kao postotak zbroja verificiranih emisija iz godine prije te godine;
  - (b) postotni udio koji pripada računima kojima upravlja određena država članica, u broju i opsegu svih transakcija za prijenos emisijskih jedinica i Kyotskih jedinica u prethodnoj kalendarskoj godini;
  - (c) postotni udio koji pripada računima kojima upravlja određena država članica, u broju i opsegu svih transakcija za prijenos emisijskih jedinica i Kyotskih jedinica u prethodnoj kalendarskoj godini obavljenih između računa kojima upravljaju različite države članice.
4. EUTL o svakoj završenoj transakciji evidentiranoj u EUTL-u do 30. travnja određene godine na svojim javnim internetskim stranicama na dan 1. svibnja tri godine kasnije prikazuje sljedeće informacije:
  - (a) ime vlasnika računa i identifikator računa s kojeg se obavlja prijenos;
  - (b) ime vlasnika računa i identifikator računa na koji se obavlja prijenos;
  - (c) količinu emisijskih ili Kyotskih jedinica uključenih u transakciju, uključujući oznaku države, ali bez jedinstvene identifikacijske oznake emisijskih jedinica i jedinstvene brojčane vrijednosti serijskog broja Kyotskih jedinica;
  - (d) identifikacijsku oznaku transakcije;
  - (e) datum i vrijeme završetka transakcije (po srednjoeuropskom vremenu);
  - (f) vrstu transakcije.

Prvi se stavak ne primjenjuje na transakcije u kojima su račun s kojeg se obavlja prijenos i račun na koji se obavlja prijenos upravljački računi ETS-a kako je navedeno u tablici I.-I. Priloga I.
5. Svake se godine 1. svibnja objavljuju sljedeće informacije o važećim sporazumima u skladu s člankom 25. Direktive 2003/87/EZ zabilježene u EUTL-u do 30. travnja te godine:
  - (a) stanje emisijskih jedinica izdanih u povezanom sustavu trgovanja emisijama na svim računima u Registru Unije;
  - (b) broj emisijskih jedinica izdanih u povezanom sustavu trgovanja emisijama upotrijebljenih za postizanje usklađenosti u ETS-u EU-a;
  - (c) zbroj emisijskih jedinica izdanih u povezanom sustavu trgovanja emisijama koje su prenesene na račune u Registru Unije u prethodnoj kalendarskoj godini;
  - (d) zbroj emisijskih jedinica koje su prenesene na račune u povezanom sustavu trgovanja emisijama u prethodnoj kalendarskoj godini.

Informacije dostupne vlasnicima računa

6. Registar Unije, u dijelu svojih internetskih stranica koji je dostupan samo vlasniku računa, prikazuje i u stvarnom vremenu ažurira sljedeće informacije:
  - (a) trenutačno stanje emisijskih jedinica i Kyotskih jedinica, uključujući oznaku države i, prema potrebi, naznaku u kojem su desetogodišnjem razdoblju emisijske jedinice kreirane, ali bez jedinstvene identifikacijske oznake emisijskih jedinica i jedinstvene brojčane vrijednosti serijskog broja Kyotskih jedinica;

- (b) popis predloženih transakcija koje je pokrenuo taj vlasnik računa, pri čemu za svaku predloženu transakciju navodi sljedeće pojedinosti:
- i. elemente iz točke 4. ovog Priloga;
  - ii. broj računa i ime vlasnika računa na koji se obavlja prijenos;
  - iii. datum i vrijeme kad je transakcija predložena (po srednjoeuropskom vremenu);
  - iv. trenutni status predložene transakcije;
  - v. sve kodove odgovora vraćene nakon provjera koje provode Registar i EUTL;
- (c) popis emisijskih ili Kyotskih jedinica prenesenih na taj račun kao rezultat završenih transakcija, navodeći sljedeće pojedinosti za svaku transakciju:
- i. elemente navedene u točki 4.;
  - ii. broj računa i ime vlasnika računa s kojeg se obavlja prijenos te broj računa i ime vlasnika računa na koji se obavlja prijenos.
-

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/1123**od 12. ožujka 2019.****o izmjeni Uredbe (EU) br. 389/2013 u pogledu tehničke provedbe drugog obvezujućeg razdoblja Kyotskog protokola****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama na nacionalnoj razini i razini Unije te stavljanju izvan snage Odluke br. 280/2004/EZ ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 10. stavak 6.,

budući da:

- (1) Člankom 19. stavkom 1. Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ zahtijeva se da se sve emisijske jedinice izdane od 1. siječnja 2012. nadalje vode u Registru Unije. Taj je Registar Unije prvotno uspostavljen Uredbom Komisije (EU) br. 920/2010 ⁽³⁾.
- (2) Uredbom Komisije (EU) br. 389/2013 ⁽⁴⁾ stavljena je izvan snage Uredba (EU) br. 920/2010 i utvrđeni su opći zahtjevi kao i zahtjevi u vezi s djelovanjem i održavanjem Registra Unije za razdoblje trgovanja koje započinje 1. siječnja 2013. i za naknadna razdoblja u odnosu na neovisni dnevnik transakcija iz članka 20. stavka 1. Direktive 2003/87/EZ te u odnosu na registre iz članka 6. Odluke br. 280/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.
- (3) Člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 525/2013 propisuje se uspostava registara za ispunjavanje obveza koje proizlaze iz Kyotskog protokola. Funkcioniranje tih registara također je uređeno Uredbom (EU) br. 389/2013.
- (4) Konferencija stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime koja služi kao sastanak stranaka Kyotskog protokola donijela je Izmjenu iz Dohe, kojom se uspostavlja drugo obvezujuće razdoblje Kyotskog protokola, koje počinje 1. siječnja 2013., a završava 31. prosinca 2020. („Izmjena iz Dohe”). Unija je Odlukom Vijeća (EU) 2015/1339 ⁽⁶⁾ odobrila Izmjenu iz Dohe. Izmjenu iz Dohe Kyotskog protokola potrebno je provesti u Registru Unije i u nacionalnim registrima Kyotskog protokola. Međutim, relevantne odredbe trebale bi se primjenjivati tek od datuma stupanja na snagu Izmjene iz Dohe Kyotskog protokola.
- (5) Norveška i Lihtenštajn sudjeluju u sustavu EU-a za trgovanje emisijama uspostavljenom Direktivom 2003/87/EZ, ali nisu stranke sporazuma o zajedničkom ispunjavanju obveza ⁽⁷⁾ tijekom drugog obvezujućeg razdoblja Kyotskog protokola. Stoga bi trebalo utvrditi poseban kompenzacijski postupak na kraju drugog obvezujućeg razdoblja kako je predviđeno člankom 10. stavkom 6. Uredbe (EU) br. 525/2013.

⁽¹⁾ SL L 165, 18.6.2013., str. 13.

⁽²⁾ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) br. 920/2010 od 7. listopada 2010. o standardiziranom i zaštićenom sustavu registara u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Odlukom br. 280/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 270, 14.10.2010., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EU) br. 389/2013 od 2. svibnja 2013. o uspostavi Registra Unije u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, odlukama br. 280/2004/EZ i br. 406/2009/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o ukidanju uredbi Komisije (EU) br. 920/2010 i br. 1193/2011 (SL L 122, 3.5.2013., str. 1.).

⁽⁵⁾ Odluka br. 280/2004/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o mehanizmu za praćenje emisija stakleničkih plinova u Zajednici i za provedbu Kyotskog protokola (SL L 49, 19.2.2004., str. 1.).

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća (EU) 2015/1339 od 13. srpnja 2015. o sklapanju, u ime Europske unije, Izmjene iz Dohe Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime i zajedničkom ispunjavanju obveza koje iz toga proizlaze (SL L 207, 4.8.2015., str. 1.).

⁽⁷⁾ Odluka Vijeća (EU) 2015/1340 od 13. srpnja 2015. o potpisivanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Islanda, s druge strane, o sudjelovanju Islanda u zajedničkom ispunjavanju obveza Europske unije, njezinih država članica i Islanda u drugom obvezujućem razdoblju Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (SL L 207, 4.8.2015., str. 15.).

- (6) Sve potrebne operacije u vezi s trećim razdobljem trgovanja sustava EU-a za trgovanje emisijama od 2013. do 2020. trebalo bi dovršiti u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 389/2013. Budući da je Direktivom 2003/87/EZ omogućena upotreba međunarodnih jedinica generiranih u skladu s Kyotskim protokolom, ta će se uredba nastaviti primjenjivati na te operacije do 1. srpnja 2023., što je kraj dodatnog razdoblja za ispunjenje obveza u okviru drugog obvezujućeg razdoblja Kyotskog protokola. Kako bi se osigurala jasnoća o pravilima koja se primjenjuju na sve operacije povezane s trećim razdobljem trgovanja u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, kako je izmijenjena Direktivom 2009/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾, s jedne strane, i pravilima koja se primjenjuju na sve operacije povezane s četvrtim razdobljem trgovanja u skladu s Direktivom 2003/87/EZ, kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾, s druge strane, područje primjene onih odredbi Uredbe (EU) br. 389/2013 koje se, nakon stupanja na snagu ove Uredbe, i dalje primjenjuju za operacije povezane s trećim razdobljem trgovanja bit će ograničeno na tu svrhu,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

U Uredbi (EU) br. 389/2013 umeće se sljedeći članak 73.h:

„Članak 73.h

Kompenzacijski postupak za zemlje koje nisu stranke sporazuma o zajedničkom ispunjavanju obveza

1. U roku od šest mjeseci nakon zaključenja razdoblja trgovanja 2013. – 2020. središnji administrator izračunava kompenzacijski iznos za zemlje koje nisu stranke sporazuma o zajedničkom ispunjavanju obveza oduzimanjem iznosa jednakog emisijama u sustavu EU-a za trgovanje emisijama koji proizlazi iz uključivanja te zemlje u sustav EU-a za trgovanje emisijama za razdoblje trgovanja 2013. – 2020. od ukupnog iznosa općih emisijskih jedinica koje su predali operateri kojima upravlja nacionalni administrator te zemlje za razdoblje 2013. – 2020.
2. Središnji administrator obavješćuje nacionalne administratore o rezultatu izračuna u skladu sa stavkom 1.
3. U roku od pet radnih dana od obavijesti utvrđene u stavku 2. središnji administrator prenosi iznos jedinica AAU jednak kompenzacijskom iznosu izračunanom u skladu sa stavkom 1. sa središnjeg klirinškog računa ETS-a u Registru Unije na račun stranke KP-a u registru KP svake zemlje s pozitivnim kompenzacijskim iznosom.
4. U roku od pet radnih dana od obavijesti utvrđene u stavku 2. administrator svakog registra KP čija zemlja ima negativan kompenzacijski iznos prenosi iznos jedinica AAU koji je jednak pozitivnom ekvivalentu kompenzacijskog iznosa izračunanom u skladu sa stavkom 1. na središnji klirinški račun ETS-a u Registru Unije.
5. Prije provedbe prijenosa iz stavaka 3. i 4. ovog članka, odgovarajući nacionalni administrator ili središnji administrator najprije prenosi broj jedinica AAU kojim će se namiriti udio u prihodu koji se primjenjuje na prve međunarodne prijenose jedinica AAU u skladu s člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 525/2013.
6. U roku od šest mjeseci nakon zaključenja razdoblja trgovanja 2013. – 2020. središnji administrator izračunava kompenzacijski iznos za zemlje koje nisu stranke sporazuma o zajedničkom ispunjavanju obveza oduzimanjem iznosa jednakog verificiranim emisijama operatora zrakoplova koje su u okviru UNFCCC-a uvrštene u nacionalni inventar te zemlje od ukupnog iznosa općih emisijskih jedinica koje su predali operatori zrakoplova kojima upravlja nacionalni administrator te zemlje za razdoblje 2013. – 2020.
7. Središnji administrator obavješćuje nacionalne administratore o rezultatu izračuna u skladu sa stavkom 6.
8. U roku od pet radnih dana od obavijesti u skladu sa stavkom 7. administrator svakog registra KP čija zemlja ima pozitivan kompenzacijski iznos prenosi iznos jedinica AAU jednak kompenzacijskom iznosu izračunanom u skladu sa stavkom 6. na središnji klirinški račun ETS-a u Registru Unije.

⁽⁸⁾ Direktiva 2009/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u svrhu poboljšanja i proširenja sustava Zajednice za trgovanje emisijama stakleničkih plinova (SL L 140, 5.6.2009., str. 63.).

⁽⁹⁾ Direktiva (EU) 2018/410 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2018. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ radi poboljšanja troškovno učinkovitih smanjenja emisija i ulaganja za niske emisije ugljika te Odluke (EU) 2015/1814 (SL L 76, 19.3.2018., str. 3.).

9. U roku od pet radnih dana od obavijesti u skladu sa stavkom 7. središnji administrator prenosi iznos jedinica AAU jednak pozitivnom ekvivalentu kompenzacijskog iznosa izračunanom u skladu sa stavkom 6. sa središnjeg klirinškog računa ETS-a u Registru Unije na račun stranke KP-a u registru KP svake zemlje s negativnim kompenzacijskim iznosom.

10. Prije provedbe prijenosa iz stavaka 8. i 9. ovog članka, odgovarajući nacionalni administrator ili središnji administrator najprije prenosi broj jedinica AAU kojim će se namiriti udio u prihodu koji se primjenjuje na prve međunarodne prijenose jedinica AAU u skladu s člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 525/2013.”

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od dana objave komunikacije Komisije o stupanju na snagu Izmjene iz Dohe Kyotskog protokola u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 12. ožujka 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/1124**od 13. ožujka 2019.****o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2019/1122 u pogledu funkcioniranja Registra Unije na temelju Uredbe (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 12. stavak 1.,

budući da:

- (1) Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2019/1122 od 12. ožujka 2019. o dopuni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu funkcioniranja Registra Unije ⁽²⁾ utvrđuju se pravila za funkcioniranje Registra Unije, uspostavljena na temelju Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (2) Sve potrebne operacije u vezi s razdobljem obveze od 2013. do 2020. trebalo bi dovršiti u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi Komisije (EU) br. 389/2013 ⁽⁴⁾. Budući da se Odlukom br. 406/2009/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ utvrđuju pravila za razdoblje obveze od 2013. do 2020., uključujući pravila za upotrebu međunarodnih jedinica generiranih na temelju Kyotskog protokola, ta će se uredba nastaviti primjenjivati na te operacije do 1. srpnja 2023., kad završava dodatno razdoblje za ispunjenje obveza u okviru drugog obvezujućeg razdoblja Kyotskog protokola. Kako bi se osigurala jasnoća o pravilima koja se primjenjuju na sve operacije povezane s razdobljem obveze od 2013. do 2020. u skladu s Odlukom br. 406/2009/EZ, s jedne strane, i pravilima koja se primjenjuju na sve operacije povezane s razdobljem obveze od 2021. do 2030. u skladu s Uredbom (EU) 2018/842, s druge strane, područje primjene onih odredbi iz Uredbe (EU) br. 389/2013 koje se, nakon stupanja na snagu ove Uredbe, i dalje primjenjuju na operacije povezane s razdobljem obveze od 2013. do 2020. bit će ograničeno na tu svrhu.
- (3) Uredbom (EU) 2018/842 utvrđuju se obveze država članica u pogledu njihovih minimalnih doprinosa za razdoblje od 2021. do 2030. ispunjavanju cilja Unije o smanjenju emisija stakleničkih plinova 2030. za 30 % u odnosu na razine iz 2005.
- (4) Člankom 12. Uredbe (EU) 2018/842 propisuje se da je u Registru Unije potrebno osigurati točno obračunavanje transakcija na temelju te uredbe.
- (5) Jedinice godišnje emisijske kvote na računima država članica trebalo bi izdavati za ispunjenje obveza iz Uredbe (EU) 2018/842 („računi za ispunjenje obveze iz ESR-a”) koje su utvrđene u Registru Unije u skladu s Delegiranom uredbom (EU) 2019/1122, u količinama utvrđenima u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842. Jedinice godišnje emisijske kvote trebalo bi držati samo na računima za ispunjenje obveza iz ESR-a u Registru Unije.

⁽¹⁾ SL L 156, 19.6.2018., str. 26.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1122 od 12. ožujka 2019. o dopuni Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu funkcioniranja Registra Unije (Vidjeti stranicu 3. ovoga Službenog lista).

⁽³⁾ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EU) br. 389/2013 od 2. svibnja 2013. o uspostavi Registra Unije u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, odlukama br. 280/2004/EZ i br. 406/2009/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o ukidanju uredbi Komisije (EU) br. 920/2010 i br. 1193/2011 (SL L 122, 3.5.2013., str. 1.).

⁽⁵⁾ Odluka br. 406/2009/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o naporima koje poduzimaju države članice radi smanjenja emisija stakleničkih plinova s ciljem ostvarenja ciljeva Zajednice vezanih za smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2020. godine (SL L 140, 5.6.2009., str. 136.).

- (6) Registrom Unije trebalo bi omogućiti provedbu ciklusa usklađivanja u skladu s Uredbom (EU) 2018/842 osiguravanjem procesa za unošenje preispitanih godišnjih podataka o emisijama stakleničkih plinova na račune za ispunjenje obveze iz ESR-a, za utvrđivanje stanja ispunjenja obveza za svaki račun države članice za ispunjenje obveze iz ESR-a za svaku godinu predmetnog razdoblja obveze te, prema potrebi, za primjenu koeficijenta iz članka 9. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2018/842.
- (7) Registrom Unije trebalo bi osigurati i točno obračunavanje transakcija u skladu s člancima 5., 6., 7. i 11. Uredbe (EU) 2018/842.
- (8) Delegiranu uredbu (EU) 2019/1122 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1122 mijenja se kako slijedi:

1. U pozivanjima dodaje se sljedeći tekst:

„uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (*), a posebno njezin članak 12. stavak 1.,

(* SL L 156, 19.6.2018., str. 26.”

2. U članku 2. dodaje se sljedeći stavak:

„Ova se Uredba primjenjuje i na jedinice godišnje emisijske kvote (AEA).”;

3. Članak 3. mijenja se kako slijedi:

- (a) točka 12. zamjenjuje se sljedećim:

„12. ‚transakcija‘ znači proces u Registru Unije koji uključuje prijenos emisijske jedinice ili jedinice godišnje emisijske kvote s jednog računa na drugi račun;”

- (b) dodaju se sljedeće točke 23. i 24.:

„23. ‚razdoblje obveze iz ESR-a‘ znači razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2030. godine, tijekom kojeg države članice trebaju ograničiti svoje emisije stakleničkih plinova u skladu s Uredbom (EU) 2018/842;

24. ‚jedinica godišnje emisijske kvote‘ znači dio godišnje emisijske kvote države članice utvrđen u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842 koji je jednak jednoj toni ekvivalenta ugljikova dioksida;”.

4. U članku 4. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice upotrebljavaju Registar Unije za ispunjavanje svojih obveza iz članka 19. Direktive 2003/87/EZ i članka 12. Uredbe (EU) 2018/842. Registar Unije nacionalnim administratorima i vlasnicima računa osigurava procese utvrđene u ovoj Uredbi.”

5. U članku 7. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Središnji administrator, nadležna tijela i nacionalni administratori izvršavaju samo procese nužne za provođenje svojih funkcija utvrđenih u skladu s Direktivom 2003/87/EZ i Uredbom (EU) 2018/842.”

6. Članak 12. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 12.

Otvaranje računa koje vodi središnji administrator

1. Središnji administrator otvara sve upravljačke račune ETS-a u Registru Unije, račun EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz ESR-a, račun za brisanje u skladu s Uredbom (EU) 2018/842 (račun za brisanje iz ESR-a), račun EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz Priloga II., račun EU-a za sigurnosnu rezervu iz ESR-a te jedan račun za ispunjenje obveze iz ESR-a za svaku državu članicu za svaku godinu razdoblja obveze.

2. Nacionalni administrator imenovan u skladu s člankom 7. stavkom 1. djeluje kao ovlaštenu predstavnik računa za ispunjenje obveze iz ESR-a.”

7. Umeće se sljedeći članak 27.a:

„Članak 27.a

Zatvaranje računa za ispunjenje obveze iz ESR-a

Središnji administrator zatvara račun za ispunjenje obveze iz ESR-a najranije jedan mjesec nakon utvrđivanja stanja ispunjenja obveze za taj račun u skladu s člankom 59.f te nakon slanja prethodne obavijesti vlasniku računa.

Pri zatvaranju računa za ispunjenje obveze iz ESR-a, središnji administrator osigurava da Registar Unije prenese preostale jedinice AEA s računa za ispunjenje obveze iz ESR-a na račun za brisanje iz ESR-a.”

8. Umeće se sljedeća glava II.A:

„GLAVA II.A

POSEBNE ODREDBE ZA OBRAČUN TRANSAKCIJA NA TEMELJU UREDABA (EU) 2018/842 I (EU) 2018/841

POGLAVLJE 1.

Transakcije na temelju Uredbe (EU) 2018/842

Članak 59.a

Kreiranje jedinica AEA

1. Na početku razdoblja obveze, središnji administrator kreira:

- (a) na računu EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz ESR-a količinu jedinica AEA koja je jednaka zbroju godišnjih emisijskih kvota svih država članica za sve godine razdoblja obveze kako su utvrđene u članku 10. stavku 2. Uredbe (EU) 2018/842 i odlukama donesenima u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842;
- (b) na računu EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz Priloga II. količinu jedinica AEA koja je jednaka zbroju svih godišnjih emisijskih kvota svih država članica koje ispunjavaju uvjete za sve godine razdoblja obveze kako su utvrđene u odlukama donesenima u skladu s člankom 4. stavcima 3. i 4. Uredbe (EU) 2018/842 na temelju postotaka koje države članice prijave u skladu s člankom 6. stavkom 3. te uredbe.

2. Središnji administrator osigurava da Registar Unije svakoj kreiranoj jedinici AEA dodijeli jedinstvenu identifikacijsku oznaku jedinice.

Članak 59.b

Jedinice godišnje emisijske kvote

Jedinice AEA valjane su za potrebe ispunjavanja zahtjeva za ograničenje emisija stakleničkih plinova država članica u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) 2018/842 i njihovih obveza na temelju članka 4. Uredbe (EU) 2018/841. Prenosive su samo u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 5. stavcima od 1. do 5., članku 6., članku 9. stavku 2. i članku 11. Uredbe (EU) 2018/842 te članku 12. stavku 1. Uredbe (EU) 2018/841.

Članak 59.c

Prijenos jedinica AEA na svaki račun za ispunjenje obveze iz ESR-a

1. Na početku razdoblja obveze središnji administrator prenosi količinu jedinica AEA koja odgovara godišnjoj emisijskoj kvoti za svaku državu članicu za svaku godinu kako je utvrđena u članku 10. stavku 2. Uredbe (EU) 2018/842 i u odlukama donesenima u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842 s računa EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz ESR-a na odgovarajući račun za ispunjenje obveze iz ESR-a.

2. Ako pri zatvaranju računa države članice za ispunjenje obveze iz ESD-a za 2020. godinu u skladu s člankom 31. Uredbe (EU) br. 389/2013 ukupna količina emisija stakleničkih plinova izražena u tonama ekvivalenta ugljikova dioksida na tom računu za ispunjenje obveze iz ESD-a premašuje zbroj svih jedinica AEA, međunarodnih jedinica te jedinica tCER i lCER, iznos koji odgovara količini viška emisija pomnožen s koeficijentom umanjenja utvrđenim u članku 7. stavku 1. točki (a) Odluke 406/2009/EZ oduzima se od količine jedinica AEA koje su prenesene na račun države članice za ispunjenje obveze iz ESR-a za 2021. godinu u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

Članak 59.d

Unošenje odgovarajućih podataka o emisijama stakleničkih plinova

1. Kad za većinu država članica postanu dostupni odgovarajući preispitani podaci o emisijama stakleničkih plinova za određenu godinu razdoblja obveze, središnji administrator pravodobno unosi ukupnu količinu odgovarajućih preispitanih emisija stakleničkih plinova izraženih u tonama ekvivalenta ugljikova dioksida za svaku državu članicu na njezin račun za ispunjenje obveze iz ESR-a za tu određenu godinu razdoblja obveze.

2. Središnji administrator unosi i zbroj odgovarajućih preispitanih podataka o emisijama stakleničkih plinova za sve države članice za određenu godinu na račun EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz ESR-a.

Članak 59.e

Izračun stanja na računu za ispunjenje obveze iz ESR-a

1. Nakon unošenja odgovarajućih podataka o emisijama stakleničkih plinova u skladu s člankom 59.d, središnji administrator osigurava da Registar Unije izračuna stanje na predmetnom računu za ispunjenje obveze iz ESR-a tako da ukupnu količinu preispitanih emisija stakleničkih plinova izraženih u tonama ekvivalenta ugljikova dioksida koja se nalazi na predmetnom računu za ispunjenje obveze iz ESR-a oduzme od zbroja svih jedinica AEA na istom računu za ispunjenje obveze iz ESR-a.

2. Središnji administrator osigurava da Registar Unije prikazuje stanje svakog računa za ispunjenje obveze iz ESR-a.

Članak 59.f

Utvrđivanje stanja ispunjenja obveze

1. Središnji administrator osigurava da šest mjeseci nakon unošenja relevantnih podataka o emisijama stakleničkih plinova u skladu s člankom 59.d ove Uredbe za 2025. i 2030. godinu Registar Unije utvrdi stanje ispunjenja obveze za svaki račun za ispunjenje obveze iz ESR-a za 2021. i 2026. godinu izračunom zbroja svih jedinica AEA, jedinica u skladu s člankom 24.a Direktive 2003/87/EZ i jedinica ublažavanja korištenjem zemljišta (LMU, engl. *Land Mitigation Unit*), umanjeno za ukupnu količinu preispitanih emisija stakleničkih plinova, izraženo u tonama ekvivalenta ugljikova dioksida, na istom računu za ispunjenje obveze iz ESR-a.

2. Središnji administrator osigurava da Registar Unije utvrdi stanje ispunjenja obveze za svaki račun za ispunjenje obveze iz ESR-a za svaku godinu od 2022. do 2025. i od 2027. do 2030. izračunom zbroja svih jedinica AEA, jedinica u skladu s člankom 24.a Direktive 2003/87/EZ i LMU-a, umanjeno za ukupnu količinu preispitanih emisija stakleničkih plinova, izraženo u tonama ekvivalenta ugljikova dioksida, na istom računu za ispunjenje obveze iz ESR-a na datum koji pada jedan mjesec nakon utvrđivanja stanja ispunjenja obveze za prethodnu godinu.

Središnji administrator osigurava da Registar Unije bilježi stanje ispunjenja obveze za svaki račun za ispunjenje obveze iz ESR-a.

Članak 59.g

Primjena članka 9. stavka 1. točaka (a) i (b) Uredbe (EU) 2018/842

1. Kad je stanje ispunjenja obveze utvrđeno u skladu s člankom 59.f ove Uredbe negativno, središnji administrator osigurava da Registar Unije prenese prekomjernu količinu preispitanih emisija stakleničkih plinova, izraženu u tonama ekvivalenta ugljikova dioksida i pomnoženu s koeficijentom od 1,08 navedenim u članku 9. stavku 1. točki (a) Odluke (EU) 2018/842, s računa države članice za ispunjenje obveze iz ESR-a za određenu godinu na njezin račun za ispunjenje obveze iz ESR-a za sljedeću godinu.

2. Središnji administrator istodobno blokira račune za ispunjenje obveze iz ESR-a predmetne države članice za preostale godine razdoblja obveze.

3. Središnji administrator mijenja status računa za ispunjenje obveze iz ESR-a iz blokiranog u otvoren za sve preostale godine razdoblja obveze od godine za koju stanje ispunjenja obveze utvrđeno u skladu s člankom 59.f iznosi nula ili je pozitivno.

Članak 59.h

Upotreba fleksibilnih mogućnosti utvrđenih u članku 6. Uredbe (EU) 2018/842

Središnji administrator osigurava da Registar Unije na zahtjev države članice izvrši prijenos jedinica AEA s računa EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz Priloga II. na račun za ispunjenje obveze iz ESR-a te države članice za određenu godinu razdoblja obveze. Takav se prijenos ne provodi ni u jednom od sljedećih slučajeva:

- (a) zahtjev države članice dostavljen je prije izračuna stanja na računu za ispunjenje obveze iz ESR-a ili nakon utvrđivanja stanja ispunjenja obveze za određenu godinu;
- (b) država članica koja je podnijela zahtjev nije navedena u Prilogu II. Uredbi (EU) 2018/842;
- (c) zatraženi iznos premašuje ukupno preostalo stanje raspoloživog iznosa iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/842 za tu državu članicu kako je utvrđeno u odlukama donesenima u skladu s člankom 4. stavcima 3. i 4. Uredbe (EU) 2018/842 i uzimajući u obzir svaku reviziju iznosa naniže u skladu s člankom 6. stavkom 3. drugim podstavkom te uredbe;
- (d) zatraženi iznos premašuje količinu prekomjernih emisija za određenu godinu, koja se izračunava uzimajući u obzir količinu jedinica AEA koje se prenose s računa te države članice za ispunjenje obveze iz ESR-a za određenu godinu na njezin račun za ispunjenje obveze za LULUCF u skladu s člankom 59.x stavkom 3. ili člankom 59.za stavkom 2.

Članak 59.i

Posuđivanje jedinica AEA

Središnji administrator osigurava da Registar Unije na zahtjev države članice izvrši prijenos jedinica AEA na račun za ispunjenje obveze iz ESR-a te države članice za određenu godinu razdoblja obveze s njezina računa za ispunjenje obveze iz ESR-a za sljedeću godinu razdoblja obveze. Takav se prijenos ne provodi ni u jednom od sljedećih slučajeva:

- (a) zahtjev države članice dostavljen je prije izračuna stanja na računu za ispunjenje obveze iz ESR-a ili nakon utvrđivanja stanja ispunjenja obveze za određenu godinu;
- (b) zatraženi iznos premašuje 10 % godišnje emisijske kvote za sljedeću godinu kako je utvrđeno u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842 za godine od 2021. do 2025. te 5 % godišnje emisijske kvote za sljedeću godinu kako je utvrđeno u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842 za godine od 2026. do 2029.

Članak 59.j

Pohranjivanje jedinica AEA

Središnji administrator osigurava da Registar Unije na zahtjev države članice izvrši prijenos jedinica AEA s računa za ispunjenje obveze iz ESR-a te države članice za određenu godinu razdoblja obveze na njezin račun za ispunjenje obveze iz ESR-a za bilo koju sljedeću godinu razdoblja obveze. Takav se prijenos ne provodi ni u jednom od sljedećih slučajeva:

- (a) zahtjev države članice dostavljen je prije izračuna stanja na računu za ispunjenje obveze iz ESR-a za određenu godinu;
- (b) za 2021. godinu, zatraženi iznos premašuje pozitivno stanje na računu izračunano u skladu s člankom 59.e;

- (c) za godine od 2022. do 2029., zatraženi iznos premašuje pozitivno stanje na računu kako je izračunano u skladu s člankom 59.e ove Uredbe ili 30 % ukupnih godišnjih emisijskih kvota te države članice do te godine, kako je utvrđeno u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842;
- (d) status računa za ispunjenje obveze iz ESR-a s kojeg se pokreće prijenos ne dopušta prijenos.

Članak 59.k

Upotreba jedinica ublažavanja korištenjem zemljišta

Središnji administrator osigurava da Registar Unije na zahtjev države članice izvrši prijenos jedinica ublažavanja korištenjem zemljišta s računa za ispunjenje obveze za LULUCF države članice na račun za ispunjenje obveze iz ESR-a te države članice za određenu godinu razdoblja obveze. Takav se prijenos ne provodi ni u jednom od sljedećih slučajeva:

- (a) zatraženi iznos premašuje raspoloživu količinu LMU-a koji ispunjavaju uvjete za prijenose na račun za ispunjenje obveze iz ESR-a u skladu s člankom 59.x ili preostali iznos;
- (b) zatraženi iznos premašuje raspoloživi iznos u skladu s Prilogom III. Uredbi (EU) 2018/842 ili preostali iznos;
- (c) zatraženi iznos premašuje količinu emisija za određenu godinu, umanjeno za količinu jedinica AEA za određenu godinu kako je utvrđeno u članku 10. stavku 2. Uredbe (EU) 2018/842 i odlukama donesenima u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. te uredbe, te umanjeno za zbroj svih jedinica AEA pohranjenih iz prethodnih godina u tekuću ili bilo koju sljedeću godinu u skladu s člankom 59.j ove Uredbe;
- (d) ta država članica nije dostavila svoje izvješće u skladu s člankom 7. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe br. 525/2013 o svojoj namjeri upotrebe fleksibilnih mogućnosti iz članka 7. Uredbe (EU) 2018/842;
- (e) ta država članica nije postupala u skladu s Uredbom (EU) 2018/841;
- (f) prijenos je pokrenut prije izračuna stanja na računu za ispunjenje obveze za LULUCF te države članice ili nakon utvrđivanja stanja ispunjenja obveze za određeno razdoblje obveze u skladu s člancima 59.u i 59.za;
- (g) prijenos je pokrenut prije izračuna stanja na računu za ispunjenje obveze iz ESR-a te države članice ili nakon utvrđivanja stanja ispunjenja obveze za određenu godinu.

Članak 59.l

Ex ante prijenosi godišnje emisijske kvote države članice

Središnji administrator osigurava da Registar Unije na zahtjev države članice izvrši prijenos jedinica AEA s računa za ispunjenje obveze iz ESR-a te države članice za određenu godinu na račun za ispunjenje obveze iz ESR-a druge države članice. Takav se prijenos ne provodi ni u jednom od sljedećih slučajeva:

- (a) za godine od 2021. do 2025., zatraženi iznos premašuje 5 % godišnje emisijske kvote za određenu godinu koja je za državu članicu koja pokreće prijenos utvrđena u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842 ili preostali dostupan iznos;
- (b) za godine od 2026. do 2030., zatraženi iznos premašuje 10 % godišnje emisijske kvote za određenu godinu koja je za državu članicu koja pokreće prijenos utvrđena u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842 ili preostali dostupan iznos;
- (c) država članica zatražila je prijenos na račun za ispunjenje obveze iz ESR-a za godinu koja prethodi određenoj godini;
- (d) status računa za ispunjenje obveze iz ESR-a s kojeg se pokreće prijenos ne dopušta prijenos.

Članak 59.m**Prijenosi nakon izračuna stanja na računu za ispunjenje obveze iz ESR-a**

Središnji administrator osigurava da Registar Unije na zahtjev države članice izvrši prijenos jedinica AEA s računa za ispunjenje obveze iz ESR-a te države članice za određenu godinu na račun za ispunjenje obveze iz ESR-a druge države članice. Takav se prijenos ne provodi ni u jednom od sljedećih slučajeva:

- (a) zahtjev države članice dostavljen je prije izračuna stanja na računu u skladu s člankom 59.e;
- (b) zatraženi iznos premašuje pozitivno stanje na računu izračunano u skladu s člankom 59.e. ili preostali iznos;
- (c) status računa za ispunjenje obveze iz ESR-a s kojeg se pokreće prijenos ne dopušta prijenos.

Članak 59.n**Sigurnosna rezerva**

Nakon unošenja odgovarajućih podataka o emisijama stakleničkih plinova u skladu s člankom 59.d ove Uredbe za 2030. godinu, središnji administrator na računu EU-a za sigurnosnu rezervu iz ESR-a kreira količinu dodatnih jedinica AEA koja je jednaka razlici između 70 % zbroja preispitanih emisija svih država članica za 2005. godinu, kako je utvrđeno primjenom metodologije u Odluci donesenoj u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/842, i zbroja relevantnih preispitanih podataka o emisijama stakleničkih plinova za sve države članice za 2030. godinu. Taj iznos je između 0 i 105 milijuna jedinica AEA.

Članak 59.o**Prvi krug raspodjele sigurnosne rezerve**

1. Središnji administrator osigurava da Registar Unije na zahtjev države članice izvrši prijenos jedinica AEA s računa EU-a za sigurnosnu rezervu iz ESR-a na račun za ispunjenje obveze iz ESR-a te države članice za bilo koju godinu od 2026. do 2030., kako je zatražila država članica. Takvi se prijenosi ne provode ni u jednom od sljedećih slučajeva:

- (a) zahtjev se odnosi na račun za ispunjenje obveze iz ESR-a za godinu osim godina od 2026. do 2030.;
- (b) zahtjev države članice podnesen je prije izračuna stanja za 2030. godinu;
- (c) zahtjev države članice podnesen je manje od šest tjedana prije utvrđivanja stanja ispunjenja obveze za račun za ispunjenje obveze iz ESR-a za 2026. godinu;
- (d) zahtjev je podnijela država članica koja nije navedena u Odluci objavljenoj u skladu s člankom 11. stavkom 5. Uredbe (EU) 2018/842;
- (e) zatraženi iznos premašuje 20 % ukupnog prikupljenog viška te države članice u razdoblju od 2013. do 2020. kako je utvrđeno u Odluci objavljenoj u skladu s člankom 11. stavkom 5. Uredbe (EU) 2018/842 ili iznos kako je smanjen u skladu sa stavkom 3. ovog članka ili preostali dostupan iznos;
- (f) količina jedinica AEA prodanih drugim državama članicama u skladu s člancima 59.l i 59.m premašuje količinu jedinica AEA stečenih od drugih država članica u skladu s člancima 59.l i 59.m;
- (g) zatraženi iznos premašuje količinu prekomjernih emisija za određenu godinu uzimajući u obzir sljedeće:
  - i. količinu jedinica AEA za određenu godinu kako je utvrđena u odlukama donesenima u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842;
  - ii. količinu jedinica AEA stečenih na računu ili prodanih s računa za ispunjenje obveze iz ESR-a za određenu godinu, u skladu s člancima 59.l i 59.m;
  - iii. ukupnu količinu jedinica AEA pohranjenih iz prethodnih godina u tekuću ili bilo koju sljedeću godinu u skladu s člankom 59.j.;

- iv. ukupnu količinu jedinica AEA odobrenih za posuđivanje za tu godinu na temelju članka 59.i.;
  - v. količinu LMU-a koji ispunjavaju uvjete za prijenos na račune za ispunjenje obveze iz ESR-a u skladu s člankom 59.x ili preostali dostupan iznos u skladu s člankom 59.m.
2. Šest tjedana prije utvrđivanja stanja ispunjenja obveze za 2026. godinu središnji administrator osigurava da Registar Unije izračuna i prikaže ukupan zbroj jedinica AEA koje su zatražile sve države članice na temelju stavka 1.
  3. Ako je zbroj iz stavka 2. veći od ukupne količine jedinica AEA na računu EU-a za sigurnosnu rezervu iz ESR-a, središnji administrator osigurava da Registar Unije izvrši prijenos svakog iznosa koji je zatražila svaka država članica smanjenog na razmjernoj osnovi.
  4. Središnji administrator osigurava da Registar Unije izračunava razmjerno smanjeni iznos množenjem zatraženog iznosa s omjerom ukupne količine jedinica AEA na računu EU-a za sigurnosnu rezervu iz ESR-a i ukupnog iznosa koji su zatražile sve države članice u skladu sa stavkom 1.

Članak 59.p

Drugi krug raspodjele sigurnosne rezerve

1. Ako je zbroj iz članka 59.o stavka 2. manji od ukupne količine jedinica AEA na računu EU-a za sigurnosnu rezervu iz ESR-a, središnji administrator osigurava da Registar Unije odobri dodatne zahtjeve država članica pod sljedećim uvjetima:
  - (a) zahtjev države članice podnesen je najranije šest tjedana prije utvrđivanja stanja ispunjenja obveze za 2026. godinu, a najkasnije tri tjedna prije utvrđivanja stanja ispunjenja obveze za 2026. godinu;
  - (b) zahtjev je podnijela država članica koja je navedena u Odluci objavljenoj u skladu s člankom 11. stavkom 5. Uredbe (EU) 2018/842;
  - (c) količina jedinica AEA prodanih drugim državama članicama u skladu s člancima 59.l i 59.m ne premašuje količinu jedinica AEA stečenih od drugih država članica u skladu s člancima 59.l i 59.m;
  - (d) preneseni iznos ne premašuje količinu prekomjernih emisija za određenu godinu kad se uzmu u obzir svi iznosi navedeni u članku 59.o stavku 1. točki (g) i količinu jedinica AEA primljenih u skladu s člankom 59.o.
2. Ako je zbroj svih valjanih zahtjeva veći od preostalog ukupnog iznosa, središnji administrator osigurava da Registar Unije izračuna iznos koji je potrebno prenijeti za svaki valjani zahtjev množenjem preostale ukupne količine jedinica AEA na računu EU-a za sigurnosnu rezervu iz ESR-a s omjerom tog zahtjeva i zbroja svih zahtjeva koji ispunjavaju kriterije iz stavka 1.

Članak 59.q

Prilogodbe

1. U slučaju prilagodbi u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842 ili bilo koje druge promjene zbroja navedenog u članku 59.a ove Uredbe koja bi dovela do povećanja godišnje emisijske kvote države članice tijekom razdoblja obveze, središnji administrator kreira odgovarajuću količinu jedinica AEA na računu EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz ESR-a i prenosi ga na odgovarajući račun za ispunjenje obveze iz ESR-a te države članice.
2. U slučaju prilagodbi u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842 ili bilo koje druge promjene zbroja navedenog u članku 59.a ove Uredbe koja bi dovela do smanjenja godišnje emisijske kvote države članice tijekom razdoblja obveze, središnji administrator prenosi odgovarajuću količinu jedinica AEA s odgovarajućeg računa za ispunjenje obveze iz ESR-a države članice na račun za brisanje iz ESR-a.
3. Ako država članica prijavi promjenu naniže postotka iz članka 6. stavka 3. drugog podstavka Uredbe (EU) 2018/842 te nakon odgovarajuće izmjene iznosa navedenih u Odluci donesenoj u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/842, središnji administrator prenosi odgovarajuću količinu jedinica AEA s računa EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz Priloga II. na račun za brisanje iz ESR-a. Ukupan raspoloživi iznos za tu državu članicu na temelju članka 6. Uredbe (EU) 2018/842 mijenja se u skladu s tim.

Članak 59.r

Prijenosi prethodno pohranjenih jedinica AEA

Središnji administrator osigurava da Registar Unije na zahtjev države članice izvrši prijenos jedinica AEA na račun za ispunjenje obveze iz ESR-a te države članice za određenu godinu razdoblja obveze s njezina računa za ispunjenje obveze iz ESR-a za bilo koju sljedeću godinu razdoblja obveze. Takav se prijenos ne provodi ako:

- (a) zatraženi iznos premašuje količinu jedinica AEA pohranjenih u skladu s člankom 59.j na računu za ispunjenje obveze iz ESR-a s kojeg se prijenos namjerava izvršiti;
- (b) zahtjev države članice podnesen je prije izračuna stanja ili nakon utvrđivanja stanja ispunjenja obveze računa za ispunjenje obveze iz ESR-a na koji se prijenos namjerava izvršiti.

Članak 59.s

Izvršenje i povrat prijenosa

1. Na sve prijenose navedene u ovoj Glavi primjenjuju se članci 34., 35. i 55.
  2. Za greškom pokrenute prijenose na račune za ispunjenje obveze iz ESR-a može se izvršiti povrat prijenosa na zahtjev nacionalnog administratora. U takvim slučajevima primjenjuje se članak 62. stavci 4., 6., 7. i 8.”
9. U članku 70. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:
- „2. Središnji administrator osigurava da EUTL, uzimajući u obzir specifikacije za razmjenu podataka i tehničke specifikacije iz članka 75. ove Uredbe, provodi automatske provjere svih procesa u svrhu otkrivanja nepravilnosti ili odstupanja u slučajevima kad predloženi proces ne ispunjava zahtjeve Direktive 2003/87/EZ, Uredbe (EU) 2018/842 i ove Uredbe.”
10. Prilog I. Delegiranoj uredbi (EU) 2019/1122 mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi.
  11. Prilog XIII. Delegiranoj uredbi (EU) 2019/1122 mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 13. ožujka 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOG I.

U Prilogu I. Delegiranoj uredbi (EU) 2019/1122 dodaje se sljedeća tablica:

„Tablica I-II.: Računi za potrebe obračuna transakcija u skladu s glavom II.A

Naziv vrste računa	Vlasnik računa	Administrator računa	Broj računa te vrste	AEA	Obračunane emisije/ obračunana uklanjanja	LMU	MFLFA
Račun EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz ESR-a	EU	središnji administrator	1	da	ne	ne	ne
Račun za brisanje iz ESR-a	EU	središnji administrator	1	da	ne	da	ne
Račun EU-a za ukupnu količinu jedinica AEA iz Priloga II.	EU	središnji administrator	1	da	ne	ne	ne
Račun EU-a za sigurnosnu rezervu iz ESR-a	EU	središnji administrator	1	da	ne	ne	ne
Račun za ispunjenje obveze iz ESR-a	država članica	središnji administrator	jedan za svaku od deset godina razdoblja obveze za svaku državu članicu	da	ne	da	ne”

PRILOG II.

U Prilogu XIII. Delegiranoj uredbi (EU) 2019/1122 dodaje se sljedeća točka II.:

„II. Informacije povezane s obračunom transakcija u skladu s glavom II.A**Informacije dostupne javnosti**

7. Središnji administrator javno objavljuje i prema potrebi u roku od 24 sata ažurira sljedeće informacije o svakom računu za ispunjenje obveze iz ESR-a:
- (a) informacije o državi članici koja vodi račun;
  - (b) godišnje emisijske kvote kako je utvrđeno u skladu s člankom 4. stavkom 3. i člankom 10. Uredbe (EU) 2018/842;
  - (c) status svakog računa za ispunjenje obveze iz ESR-a u skladu s člankom 10.;
  - (d) odgovarajuće podatke o emisijama stakleničkih plinova u skladu s člankom 59.d;
  - (e) stanje ispunjenja obveze u skladu s člankom 59.f za svaki račun za ispunjenje obveze iz ESR-a na sljedeći način:
    - i. A za ispunjenje obveze;
    - ii. I za neispunjenje obveze;
  - (f) količinu emisija stakleničkih plinova unesenu u skladu s člankom 59.g;
  - (g) sljedeće informacije o svakoj dovršenoj transakciji:
    - i. ime i identifikacijsku oznaku vlasnika računa s kojeg se obavlja prijenos;
    - ii. ime i identifikacijsku oznaku vlasnika računa na koji se obavlja prijenos;
    - iii. iznos jedinica AEA uključenih u transakciju, bez jedinstvene identifikacijske oznake jedinice AEA;
    - iv. identifikacijsku oznaku transakcije;
    - v. datum i vrijeme završetka transakcije (po srednjoeuropskom vremenu);
    - vi. vrstu transakcije.

Informacije dostupne vlasnicima računa

8. Registar Unije, u dijelu svoje internetske stranice koji je dostupan samo vlasniku računa za ispunjenje obveze iz ESR-a, prikazuje i u stvarnom vremenu ažurira sljedeće informacije:
- (a) trenutačno stanje jedinica AEA, bez jedinstvene identifikacijske oznake jedinica AEA;
  - (b) popis predloženih transakcija koje pokreće taj vlasnik računa, pri čemu za svaku predloženu transakciju navodi sljedeće:
    - i. elemente iz točke 7. podtočke (g);
    - ii. datum i vrijeme kad je transakcija bila predložena (po srednjoeuropskom vremenu);
    - iii. trenutačni status predložene transakcije;
    - iv. sve oznake odgovora vraćene nakon automatskih provjera koje provode registar i EUTL;
  - (c) popis jedinica AEA stečenih na tom računu kao rezultat završenih transakcija, navodeći za svaku transakciju elemente iz točke 7. podtočke (g);
  - (d) popis jedinica AEA prenesenih s tog računa kao rezultat završenih transakcija, navodeći za svaku transakciju elemente iz točke 7. podtočke (g).”
-

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/1125**od 5. lipnja 2019.****o odobrenju cinkova kelata metioninskog sulfata kao dodatka hrani za sve životinjske vrste****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o dodacima hrani za životinje ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 2.,

budući da:

- (1) Uredbom (EZ) br. 1831/2003 predviđeno je odobravanje dodataka hrani za životinje te osnove i postupci za izdavanje takvog odobrenja.
- (2) U skladu s člankom 7. Uredbe (EZ) br. 1831/2003 podnesen je zahtjev za odobrenje cinkova kelata metioninskog sulfata. Uz navedeni zahtjev priloženi su podaci i dokumenti propisani člankom 7. stavkom 3. te Uredbe.
- (3) Zahtjev se odnosi na odobravanje cinkova kelata metioninskog sulfata kao dodatka hrani za sve životinjske vrste i njegovo razvrstavanje u kategoriju dodataka „nutritivni dodaci”.
- (4) Europska agencija za sigurnost hrane (dalje u tekstu: „Agencija”) u svojim je mišljenjima od 18. svibnja 2017. ⁽²⁾ i 4. listopada 2018. ⁽³⁾ zaključila da u predloženim uvjetima uporabe cinkov kelat metioninskog sulfata nema negativan učinak na zdravlje životinja i sigurnost potrošača. Zaključila je i da se taj dodatak smatra mogućim uzrokom preosjetljivosti kože i nadraženosti očiju i kože te je navela da postoji rizik za korisnike dodatka pri udisanju. Stoga Komisija smatra da je potrebno poduzeti odgovarajuće zaštitne mjere za sprečavanje štetnih učinaka na zdravlje ljudi, prije svega korisnikâ tog dodatka hrani za životinje. Agencija je zaključila i da taj dodatak hrani ne predstavlja dodatni rizik za okoliš u usporedbi s ostalim spojevima cinka te da je djelotvoran izvor cinka za sve životinjske vrste. Agencija smatra da ne postoji potreba za posebnim zahtjevima za praćenje nakon stavljanja na tržište. Potvrdila je i izvješće o metodi analize dodatka hrani za životinje koje je dostavio referentni laboratorij osnovan Uredbom (EZ) br. 1831/2003.
- (5) Ocjena tog dodatka pokazuje da su, uz poštovanje odgovarajućih zaštitnih mjera za korisnike dodatka, ispunjeni uvjeti za odobravanje predviđeni člankom 5. Uredbe (EZ) br. 1831/2003. U skladu s tim trebalo bi odobriti uporabu tog dodatka kako je naveden u Prilogu ovoj Uredbi.
- (6) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Tvar navedena u Prilogu, koja pripada kategoriji dodataka „nutritivni dodaci” i funkcionalnoj skupini „spojevi elemenata u tragovima”, odobrava se kao dodatak u hrani za životinje pod uvjetima utvrđenima u tom prilogu.

⁽¹⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 29.⁽²⁾ EFSA Journal 2017.; 15(6):4859.⁽³⁾ EFSA Journal 2018.; 16(10):5463.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 5. lipnja 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

PRIOLOG

Identifikacijski broj dodatka	Naziv nositelja odobrenja	Dodatak	Sastav, kemijska formula, opis, analitička metoda	Vrsta ili kategorija životinje	Najviša dob	Minimalni udio	Najveći dopušteni udio	Ostale odredbe	Datum isteka valjanosti odobrenja
						Udio elementa (Zn) u mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %			
Kategorija nutritivnih dodataka. Funkcionalna skupina: spojevi elemenata u tragovima									
3b614	—	Cinkov kelat metioninskog sulfata	<p><i>Sastav dodatka:</i></p> <p>Cinkov kelat metioninskog sulfata u prašku, s udjelom cinka od 2 % do 15 %.</p> <p><i>Karakteristike aktivne tvari:</i></p> <p>Cinkov sulfat, 2-amino-4-metilsulfanilbutanska kiselina; cink keliran s metioninom u molarnom omjeru 1:1.</p> <p>Kemijska formula: $C_5H_{11}NO_6S_2Zn$</p> <p>CAS broj: 56329-42-1</p> <p><i>Analitičke metode (1):</i></p> <p>Za kvantifikaciju ukupnog cinka u dodatku hrani za životinje i premiksima:</p> <p>— EN 15510: Atomska emisijska spektrometrija s induktivno spregnutom plazmom (ICP-AES) ili</p> <p>— EN 15621: Atomska emisijska spektrometrija s induktivno spregnutom plazmom (ICP-AES) poslije razgradnje tlakom.</p>	Sve životinjske vrste	—	—	<p>Psi i mačke: 200 (ukupno) Salmonidi i mliječni nadomjesci za telad: 180 (ukupno)</p> <p>Prasad, krmače, kunići i sve ribe osim salmonida: 150 (ukupno)</p> <p>Ostale vrste i kategorije: 120 (ukupno)</p>	<ol style="list-style-type: none"> Dodatak se u hranu za životinje unosi u obliku premiksa. Cinkov kelat metioninskog sulfata može se staviti na tržište i upotrebljavati kao dodatak u obliku pripravka. Za korisnike dodatka i premiksa subjekti koji posluju s hranom za životinje utvrđuju operativne postupke i odgovarajuće organizacijske mjere za uklanjanje mogućih rizika od udisanja ili doticaja s kožom ili očima. Ako se tim postupcima i mjerama rizici ne mogu svesti na prihvatljivu razinu, dodatkom i premiksima potrebno je rukovati uz uporabu odgovarajuće osobne zaštitne opreme. 	22. srpnja 2029.

Identifikacijski broj dodatka	Naziv nositelja odobrenja	Dodatak	Sastav, kemijska formula, opis, analitička metoda	Vrsta ili kategorija životinje	Najviša dob	Minimalni udio	Najveći dopušteni udio	Ostale odredbe	Datum isteka valjanosti odobrenja
						Udio elementa (Zn) u mg/kg potpune krmne smjese s udjelom vlage od 12 %			
			<p>Za kvantifikaciju sadržaja metionina u dodatku hrani za životinje:</p> <ul style="list-style-type: none"> — metoda ionsko-izmjenjivačke kromatografije u kombinaciji s derivatizacijom nakon kolone i fotometrijskom detekcijom (IEC-UV/FD) – EN ISO 17180 ili VDLUFA 4.11.6 i EN ISO 13903 <p>Za kvantifikaciju ukupnog cinka u krmivima i krmnim smjesama:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Uredba (EZ) br. 152/2009 – atomska apsorpcijska spektrometrija (AAS); ili — EN 15510: Atomska emisijska spektrometrija s induktivno spregnutom plazmom (ICP-AES); ili — EN 15621: Atomska emisijska spektrometrija s induktivno spregnutom plazmom (ICP-AES) poslije razgradnje tlakom. 						

(¹) Podaci o analitičkim metodama dostupni su na sljedećoj adresi referentnog laboratorija: <https://ec.europa.eu/jrc/eurl/feed-additives/evaluation-reports>

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/1126**od 25. lipnja 2019.****o upisu naziva u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla
„Jambon du Kintoa” (ZOI)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 52. stavak 2.,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 50. stavkom 2. točkom (a) Uredbe (EU) br. 1151/2012, zahtjev Francuske za upis naziva „Jambon du Kintoa” u registar objavljen je u *Službenom listu Europske unije* ⁽²⁾.
- (2) Budući da Komisiji nije dostavljen ni jedan prigovor u smislu članka 51. Uredbe (EU) br. 1151/2012, naziv „Jambon du Kintoa” potrebno je upisati u registar,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Naziv „Jambon du Kintoa” (ZOI) upisuje se u registar.

Naziv iz prvog stavka odnosi se na proizvod iz razreda 1.2. Mesni proizvodi (kuhani, usoljeni, dimljeni itd.) iz Priloga XI. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 668/2014 ⁽³⁾.*Članak 2.*Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. lipnja 2019.

Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Phil HOGAN
Član Komisije

⁽¹⁾ SL L 343, 14.12.2012., str. 1.

⁽²⁾ SL C 36, 29.1.2019., str. 19.

⁽³⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 668/2014 od 13. lipnja 2014. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 179, 19.6.2014., str. 36.).

ODLUKE

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/1127

od 4. listopada 2018.

o državnoj potpori SA.45359 - 2017/C (ex 2016/N) koju Slovačka planira provesti za Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o.

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2018) 6545)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon što je pozvala zainteresirane strane da podnesu primjedbe u skladu s navedenim odredbama ⁽¹⁾ i uzimajući u obzir njihove primjedbe,

budući da:

1. POSTUPAK

- (1) Dopisom od 12. svibnja 2016. Slovačka je obavijestila Komisiju o regionalnoj potpori za ulaganje u iznosu od 125 046 543 EUR u obliku izravnih bespovratnih sredstava u korist poduzetnika Jaguar Land Rover Slovakia s.r. o. (u daljnjem tekstu: „korisnik”), koja podliježe odobrenju Komisije. Poduzetnik Jaguar Land Rover Slovakia s.r. o. dio je grupe Jaguar Land Rover ⁽²⁾ (u daljnjem tekstu: „JLR”).
- (2) Dopisom od 24. svibnja 2017. („Odluka o pokretanju postupka”) Komisija je obavijestila Slovačku da je odlučila pokrenuti postupak utvrđen u članku 108. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: „UFEU”) u vezi s prijavljenom državom potporom i u vezi s mogućom dodatnom neprijavljenom državnom potporom te je pozvala Slovačku da podnese svoje primjedbe u roku od mjesec dana.
- (3) Slovačka tijela podnijela su svoje primjedbe o odluci Komisije da pokrene postupak utvrđen u članku 108. stavku 2. UFEU-a dopisom poslanim 20. srpnja 2017.
- (4) Odluka o pokretanju postupka objavljena je u *Službenom listu Europske unije* ⁽³⁾ 8. prosinca 2017. Komisija je pozvala zainteresirane strane da podnesu svoje primjedbe u roku od mjesec dana.
- (5) Jedinu primjedbu zainteresiranih strana koju je Komisija zaprimila podnio je 19. prosinca 2017. JLR. Komisija je 17. siječnja 2018. prosljedila tu primjedbu Slovačkoj. Primjedbe Slovačke o podnesku JLR-a evidentirane su 5. veljače 2018.
- (6) Komisija je 9. i 23. veljače 2018. poslala zahtjeve za dostavljanje informacija, na koje je Slovačka poslala odgovor 9. ožujka te 12. i 18. travnja 2018. Komisija je 11. lipnja 2018. poslala Slovačkoj zahtjev za dostavljanje dodatnih informacija, na koji je Slovačka poslala odgovor 3. srpnja 2018.
- (7) Sastanci između službi Komisije i slovačkih tijela održani su 10. listopada 2017., 27. studenoga 2017. i 1. ožujka 2018.

⁽¹⁾ SL C 422, 8.12.2017., str. 21.

⁽²⁾ Kako je dodatno definirano u odjeljku 2.3. ove Odluke.

⁽³⁾ Vidjeti bilješku 1.

- (8) Komisija je zaprimila dopis od JLR-a s datumom 14. svibnja 2018., na koji je odgovorila dopisom od 22. svibnja 2018. Komisija je zaprimila dodatne informacije od JLR-a 2. srpnja 2018.
- (9) Dopisom poslanim 3. srpnja 2018. Slovačka je pristala na to da se ova Odluka usvoji i da se Slovačku o njoj obavijesti na engleskom jeziku.
- (10) U Odluci o pokretanju postupka Komisija je izrazila sumnje u pogledu spojivosti prijavljene potpore i u pogledu moguće dodatne neprijavljene potpore. S obzirom na to da bi moguća dodatna neprijavljena potpora mogla utjecati na spojivost prijavljene potpore, osobito kad se razmatra proporcionalnost i očiti negativan učinak, Komisija u ovoj Odluci najprije ocjenjuje je li postojala dodatna neprijavljena potpora. Ta je ocjena ključna za definiranje opsega ocjene spojivosti.

2. DETALJNI OPIS POTPORE

2.1. Cilj potpore

- (11) Slovačka tijela namjeravaju promicati regionalni razvoj pružanjem regionalne potpore za ulaganje velikog poduzetnika JLR-a u izgradnju i opremanje alatima postrojenja za proizvodnju prvoklasnih aluminijskih vozila u Nitri, smještenoj u regiji Nitra u Slovačkoj, području prihvatljivom za dodjelu regionalne potpore u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (a) UFEU-a, sa standardnom gornjom granicom regionalne potpore od 25 % u skladu s kartom regionalnih potpora Slovačke za razdoblje od 1. srpnja 2014. do 31. prosinca 2020. (4)

2.2. Prijavljeni projekt

- (12) Projekt ulaganja s predloženim prihvatljivim troškovima ulaganja u iznosu od 1 406 621 000 EUR u nominalnoj vrijednosti (1 369 295 298 EUR u sadašnjoj vrijednosti (5)) namijenjen je za osnivanje postrojenja za proizvodnju automobila s godišnjim kapacitetom od 150 000 automobila „Premium D SUV segmenta” (6). Ulaganje je započelo u prosincu 2015. i trebalo bi biti dovršeno 2020. godine. Ulaganje se provodi u industrijskom parku u izgradnji, „Nitra Strategic Park” (Strateški park Nitra, u daljnjem tekstu: „NSP”), na zemljištu koje je u vrijeme osnivanja NSP-a 8. srpnja 2015. i dalje većim dijelom bilo poljoprivredno zemljište u privatnom vlasništvu. Očekuje se da će se projektom otvoriti 2 834 nova izravna radna mjesta.
- (13) Opseg prijavljenog projekta ulaganja, kako je predložen slovačkim tijelima u službenom zahtjevu za potporu od 24. studenoga 2015., odnosi se na proizvodni kapacitet od 150 000 vozila godišnje. Opseg projekta ulaganja, kako je prvotno predloženo u nacrtu zahtjeva JLR-a za potporu koji je 25. lipnja 2015. podnesen slovačkim tijelima, obuhvaćao je ulaganje s godišnjim proizvodnim kapacitetom od 300 000 vozila koje bi se provodilo u dvije faze, uključujući proizvodnju dvaju dodatnih modela koje je tek trebalo utvrditi. Slovačka je objasnila da je u jesen 2015. godine JLR odlučio smanjiti prvotni opseg projekta na postrojenje s prijavljenim proizvodnim kapacitetom od 150 000 vozila godišnje. Proizvod koji se u 2. fazi trebao proizvoditi na lokaciji tada još nije bio poznat i još nije postojala obveza predviđenog proširenja ulaganja u 2. fazu.

2.3. Korisnik

- (14) Poduzeće Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. primatelj je državne potpore. Kao što je opisano u Odluci o pokretanju postupka, poduzetnik Jaguar Land Rover Limited vlasnik je 85 % poduzetnika Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., a poduzetnik Jaguar Land Rover Holdings Limited vlasnik je preostalih 15 %. Jaguar Land Rover Limited u stopostotnom je vlasništvu poduzetnika Jaguar Land Rover Holdings Limited, koji je u stopostotnom vlasništvu poduzetnika Jaguar Land Rover Automotive plc. Neposredno matično društvo poduzetnika Jaguar Land Rover Automotive plc. jest Tata Motors Limited India (u daljnjem tekstu: „Tata Motors”). Glavne poslovne djelatnosti poduzetnika Tata Motors jesu proizvodnja i prodaja osobnih automobila, gospodarskih vozila i autobusa. U ovoj Odluci pojmom JLR nije obuhvaćen poduzetnik Tata Motors.

(4) SA.37447 (N/2013) (SL C 210, 4.7.2014., str. 4.)

(5) Sadašnje vrijednosti u ovoj Odluci izračunane su na temelju diskontne stope od 1,17 %, primjenjive u vrijeme podnošenja konačnog zahtjeva za potporu, odnosno 24. studenoga 2015. Sadašnje vrijednosti diskontirane su za financijsku godinu Ujedinjene Kraljevine 2015./2016., kada se potpora treba dodijeliti. JLR upotrebljava financijsku godinu Ujedinjene Kraljevine koja počinje 1. travnja i traje do 31. ožujka.

(6) Planirana proizvodnja potpuno novog automobila Land Rover Discovery, poznatog kao [...] (*), i [...], poznatog kao [...].

(*) Poslovna tajna

- (15) Slovačka tijela potvrdila su i dostavila informacije na temelju kojih je Komisija potvrdila da JLR i njegovo matično društvo Tata Motors nisu poduzetnici u teškoćama u smislu Smjernica o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje nefinancijskih poduzetnika u teškoćama ⁽⁷⁾.

2.4. Iznos potpore i intenzitet potpore

2.4.1. Prijavljena potpora

- (16) Prijavljena izravna bespovratna sredstva u iznosu od 129 812 750 EUR u nominalnoj vrijednosti ili u iznosu od 125 046 543 EUR u sadašnjoj vrijednosti ⁽⁸⁾ odnose se na prihvatljive troškove u iznosu od 1 369 295 298 EUR u sadašnjoj vrijednosti kako je navedeno u uvodnoj izjavi 12. i stoga odgovaraju intenzitetu potpore od 9,13 %. Prijavljena regionalna potpora za ulaganje dodjeljuje se iz nacionalnog državnog proračuna.

2.4.2. Moguća dodatna neprijavljena potpora

- (17) U odjeljku 3.1.2. Odluke o pokretanju postupka Komisija je izrazila sumnju da je Slovačka, osim prijavljene potpore, možda dodijelila i nezakonitu potporu u obliku infrastrukturnog razvoja NSP-a, uključujući prodaju zemljišta ispod tržišne cijene te oslobođenje od obveze plaćanja pristojbe za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta (u daljnjem tekstu: „pristojba ALF“). Za provedbu NSP-a slovačka tijela ovlastila su subjekt MH Invest (u daljnjem tekstu: „MHI“), društvo u stopostotnom državnom vlasništvu za čiju je kontrolu, upravljanje i financiranje nadležno Ministarstvo prometa, izgradnje i regionalnog razvoja Slovačke. MHI je prvotni vlasnik lokacija NSP-a. Slovačka tijela, na temelju ugovora sklopljenih između MHI-ja i trećih strana, izvode radove na NSP-u, a to su pripremni radovi na sanaciji zemljišta, komunalni radovi, veze s cestovnom i željezničkom mrežom te radovi na sustavima obrane od poplava i upravljanja podzemnim vodama. Društvo *Železnice sloveskej republiky* (u daljnjem tekstu: „Slovačke željeznice“), koje je također u stopostotnom državnom vlasništvu, gradi multimodalni transportni terminal u NSP-u. Ukupni trošak tih radova i tog terminala procijenjen je na otprilike 500 milijuna EUR.
- (18) Kao što je navedeno u odjeljku 3.1.3. Odluke o pokretanju postupka, jednom od promjena Uredbe br. 58 Vlade Slovačke Republike od 13. ožujka 2013. o naknadama za eksproprijaciju i neovlašteno korištenje poljoprivrednog zemljišta ⁽⁹⁾ uvedeno je takozvano „oslobođenje H“ od pristojbe ALF koje se primjenjuje na zemljišta koja su kupila društva u stopostotnom državnom vlasništvu koja grade strateške industrijske parkove priznate kao „značajna ulaganja“ u smislu Zakona br. 175/1999 ⁽¹⁰⁾ o značajnim ulaganjima (u daljnjem tekstu: „Zakon o značajnim ulaganjima“). „Oslobođenje H“ stupilo je na snagu 31. listopada 2015. NSP je priznat kao „značajno ulaganje“ 8. srpnja 2015.
- (19) Moguće dodatne neprijavljene mjere potpore dodjeljuju se iz nacionalnog državnog proračuna.

2.5. Trajanje

- (20) Prijavljena mjera isplaćuje se u razdoblju od 2017. do 2021. godine. Očekuje se da će korisnik imati koristi od drugih mjera koje bi se mogle smatrati neprijavljenom potporom od trenutka sklapanja ugovora o kupnji kad je riječ o zemljištu koje je kupio JLR i o mogućem oslobođenju od plaćanja pristojbe ALF, a od trenutka infrastrukturnog razvoja kad je riječ o infrastrukturi izvan granica 185 hektara koje je JLR kupio od slovačkih tijela (u daljnjem tekstu: „lokacija JLR-a“).

3. RAZLOG ZA POKRETANJE POSTUPKA

- (21) Komisija je 24. svibnja 2017. pokrenula službeni ispitni postupak. Nije mogla isključiti mogućnost da je JLR, osim prijavljene potpore, primao neprijavljenom potporu u obliku infrastrukturnog razvoja NSP-a, uključujući prodaju zemljišta ispod tržišne cijene, i oslobođenje od obveze plaćanja pristojbe ALF. U predmetnoj ocjeni uzele su se u obzir prijavljene i moguće dodatne neprijavljene mjere potpore.

⁽⁷⁾ SL C 249, 31.7.2014., str. 1.

⁽⁸⁾ Na temelju diskontne stope od 1,17 %, kako je navedeno u bilješci 5.

⁽⁹⁾ <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2013-58>.

⁽¹⁰⁾ Zakon br. 175/1999 od 29. lipnja 1999. o određenim mjerama koje se odnose na pripremu značajnih ulaganja i o izmjeni određenih zakona.

3.1. **Moguća dodatna neprijavljena potpora**

3.1.1. *Moguća potpora u obliku infrastrukturnog razvoja, uključujući prijenos zemljišta NSP-a ispod tržišne vrijednosti*

- (22) Komisija je uzela u obzir mogućnost da je prodaja zemljišta NSP-a JLR-u obuhvaćala određene prednosti koje bi se mogle smatrati dodatnom državnom potporom.
- (23) Postavši prvi vlasnik buduće lokacije NSP-a, MHI je do 31. prosinca 2016. već snosio trošak od 75 milijuna EUR za kupnju zemljišta NSP-a na kojemu će biti smješten prijavljeni projekt JLR-a. Snosio je i znatne dodatne troškove za razvoj same lokacije. Istodobno stječe se dojam da je doprinos JLR-a u vezi s kupnjom lokacije JLR-a bio samo dio odgovarajućih troškova kupnje i razvoja. Razlika između troškova koje je snosila Slovačka za kupnju zemljišta i razvoj NSP-a na njemu i cijene koju će JLR platiti za zemljište NSP-a nametnula je pitanje je li prodaja zemljišta NSP-a JLR-u uključivala državnu potporu.
- (24) Slovačka je tvrdila da razvoj NSP-a ne može uključivati državnu potporu jer je to dio izvršavanja javnih ovlasti u skladu s člankom 17. Obavijesti Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavka 1. UFEU-a ⁽¹⁾. Slovačka je stoga tvrdila da razvoj NSP-a nije gospodarska aktivnost i da njegovo javno financiranje ne predstavlja državnu potporu. Osim toga, prema tvrdnjama Slovačke, JLR za zemljište koje kupuje u NSP-u plaća tržišnu cijenu, koja je određena na temelju procjena nezavisnih stručnjaka.
- (25) Međutim, Komisija je sumnjala da je razvoj NSP-a analogan situaciji iz stavka 17. Obavijesti Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavka 1. UFEU-a, koji se primjenjuje samo na mjere koje ne uključuju namjensku infrastrukturu.
- (26) Prema shvaćanju Komisije, ugovori između Slovačke i korisnika pružaju JLR-u izravna vlasnička prava ili prava na mogućnost kasnije kupnje koja se odnose na gotovo cijelo komercijalno iskoristivo zemljište NSP-a.
- (27) Komisija smatra da je infrastruktura namjenska ako je izgrađena za unaprijed utvrđenog poduzetnika i prilagođena posebnim potrebama tog poduzetnika ⁽²⁾. U svojem preliminarnom mišljenju Komisija je navela da se NSP može smatrati infrastrukturom namijenjenom JLR-u iz sljedećih razloga: (a) u skladu s ugovornim uvjetima velika površina rezervirana je za tog poduzetnika; (b) korisnik je možda unaprijed utvrđeni poduzetnik; i (c) čini se da je NSP prilagođen konkretnim potrebama korisnika.
- (28) Komisija stoga smatra da bi u slučaju da NSP predstavlja infrastrukturu namijenjenu JLR-u poduzetnik u uobičajenim tržišnim uvjetima morao platiti troškove razvoja lokacije, osim troškova koji se odnose na doista opću infrastrukturu koji bi se još morali utvrditi u ovoj Odluci.
- (29) Čak i pod pretpostavkom da NSP nije namjenska infrastruktura, način utvrđivanja tržišne cijene koju JLR treba platiti izaziva sumnju. Konkretno, Komisiju je zanimalo jesu li procjene koje su izradili nezavisni stručnjaci na primjeren način odražavale vrijednost određenih razvojnih aktivnosti koje je provela i financirala Slovačka i od kojih je JLR imao izravne koristi te hoće li JLR platiti proporcionalan dio troškova razvoja NSP-a razmjeran svojem vlasničkom udjelu u parku.

3.1.2. *Moguća potpora u obliku oslobođenja od plaćanja pristojbe ALF koja se plaća za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u industrijsko zemljište*

- (30) Komisija je posumnjala da je JLR možda imao korist od prednosti u obliku oslobođenja (u daljnjem tekstu: „oslobođenje H”) od plaćanja pristojbe koja se prema slovačkom zakonu plaća za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u industrijsko zemljište. Unatoč uključenosti društva u državnom vlasništvu u transakciju koja obuhvaća kupnju poljoprivrednog zemljišta od trećih strana, pripremu tog zemljišta za industrijsku uporabu, uključujući, između ostaloga, sanaciju zemljišta i pristup javnim komunalnim uslugama, te prodaju zemljišta ulagaču, Komisija nije mogla isključiti mogućnost pripisivosti potpore Slovačkoj ni postojanje selektivne prednosti korisnika. Stoga je Komisija smatrala da bi oslobođenje od plaćanja pristojbe moglo predstavljati državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a u korist JLR-a.

⁽¹⁾ SL C 262, 19.7.2016., str. 1.

⁽²⁾ To je shvaćanje u skladu s člankom 2. stavkom 33. Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Uredba o općem skupnom izuzeću) (SL L 187, 26.6.2014., str. 1.).

3.2. Spoјivost prijavljene potpore

3.2.1. Uvod

- (31) Komisija na temelju preliminarne istrage nije mogla utvrditi spoјivost prijavljene regionalne potpore s odredbama Smjernica za regionalne državne potpore za razdoblje 2014. – 2020. ⁽¹³⁾ (u daljnjem tekstu: „Smjernice”).
- (32) Konkretno, nije mogla zaključiti da prijavljena mjera regionalne potpore ispunjava minimalne uvjete iz Smjernica i stoga je izrazila sumnju u pogledu (a) prihvatljivosti određenih elemenata koji su naizgled dio prihvatljivih troškova ulaganja; (b) poticajnog učinka potpore; (c) proporcionalnosti potpore; (d) postojanja očitog negativnog učinka na koheziju Unije; te (e) postojanja očitog negativnog učinka na trgovinu u smislu stavka 119. Smjernica zbog mogućnosti da je premašena gornja granica intenziteta potpore. Osim toga, smatrala je da bi mogući dodatni elementi potpore u infrastrukturnom razvoju i oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF mogli osobito utjecati na proporcionalnost prijavljene potpore i spoјivost s gornjom granicom intenziteta potpore.

3.2.2. Prihvatljivost „troškova rezerviranja” kao troškova ulaganja

- (33) Komisija je istaknula da prijavljeni prihvatljivi troškovi uključuju stavku „rezerviranja” (opisanu kao „neočekivana prekomjerna potrošnja”) u iznosu od najmanje [60 – 85] milijuna GBP ([72 –102] milijuna EUR ⁽¹⁴⁾). Izrazila je sumnje u prihvatljivost „troškova rezerviranja” u svrhu regionalne potpore za ulaganje.

3.2.3. Izostanak poticajnog učinka prijavljene dodjele regionalne potpore

- (34) Komisija je imala dvojbe u pogledu poticajnog učinka prijavljene regionalne potpore, odnosno sumnjala je u neophodnost privlačenja ulaganja JLR-a u Nitru. Nije bila uvjerena da dostavljena dokumentacija postupka pripreme odluke o lokaciji JLR-a dokazuje da je Meksiko bio vjerodostojan alternativni scenarij u vrijeme donošenja odluke. Konkretno, Komisija je primijetila upućivanja na planove JLR-a za izgradnju dvaju postrojenja na različitim lokacijama u dokumentima s popratnog sastanka članova izvršnog odbora održanoga u siječnju 2015. te razlike u razini iscrpnosti procjene za europske lokacije u usporedbi s lokacijom u Meksiku. Činilo se da alternativna lokacija u Meksiku podrazumijeva i znatno kašnjenje. Komisija je smatrala da stvarna protučinjenična lokacija s kojom se Nitra natjecala za lokaciju novog postrojenja JLR-a možda nije bila lokacija u Meksiku, nego lokacija u Jaworu u Poljskoj. Dodatni element koji je dovodio u pitanje poticajni učinak potpore bila je velika razlika neto sadašnje vrijednosti između Meksika i Nitre, koja je samo djelomično nadoknađena prijavljenom regionalnom potporom. Komisija stoga nije mogla isključiti mogućnost da su strateška razmatranja JLR-a povezana s odabirom Nitre umjesto Meksika bila odlučujuća za odabir Nitre, odnosno da se bi se ulaganje provelo u Nitri čak i bez 125 milijuna EUR, u sadašnjoj vrijednosti, prijavljene potpore, ili barem s manjim iznosom. Strateška razmatranja JLR-a bila su (a) blizina sjedišta JLR-a; (b) kašnjenja; (c) rizici od prirodnih katastrofa u Meksiku zbog vulkanske aktivnosti; (d) politička nestabilnost, učinkovitost vlade i rizici od korupcije; (e) razmatranja u pogledu tržišne vrijednosti marke; i (f) ulaganje u Uniji kao zaštita od mogućnosti povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije.

3.2.4. Nedostatak proporcionalnosti

- (35) Budući da je prijavljena potpora samo malo ispod najvišeg iznosa potpore koji se može dodijeliti za ulaganje te veličine u regiju Nitra u skladu s postojećom kartom regionalnih potpora Slovačke („prilagođeni iznos potpore”), Komisija je izrazila sumnju u proporcionalnost ukupnog iznosa potpore ako je JLR doista ostvario koristi od mogućih dodatnih elemenata potpore. Osim toga, Komisija je posumnjala da se prag proporcionalnosti od 413 milijuna EUR, odnosno razlika u održivosti između Meksika i Slovačke koju je izračunao JLR, a jednaka je jednom od dvaju pragova proporcionalnosti utvrđenih u Smjernicama ⁽¹⁵⁾, mogao „dosegnuti već na mnogo nižoj razini”.

⁽¹³⁾ SL C 209, 23.7.2013., str. 1.

⁽¹⁴⁾ U ovoj Odluci primijenjen je tečaj funte (GBP) u odnosu na euro (EUR) od 1: 1,2 jer je tu stopu JLR upotrijebio u svojem dugoročnom poslovnom planu.

⁽¹⁵⁾ Drugi je prilagođena gornja granica regionalne potpore.

3.2.5. Očiti negativni učinci – učinak smanjenja kohezije

- (36) Komisija je izrazila sumnju u vjerodostojnost Meksika kao alternativne lokacije i postavila pitanje ne bi li u stvarnosti alternativna lokacija bio Jawor u Poljskoj. Interni proračuni poduzetnika pokazuju da bi ulaganje bilo profitabilnije u Jaworu, koji se nalazi u regiji koja ima jednaku regionalnu gornju granicu državne potpore kao i Nitra, tj. 25 %. Stoga je preliminarno mišljenje Komisije bilo da se, u slučaju da se pokaže da je Meksiko bio nevjerodostojna alternativna lokacija i da je stvarna protučinjenična lokacija za Nitru bio Jawor, ne može isključiti mogućnost da paket potpore koji je JLR dobio od Slovačke ima očiti negativan učinak prema stavku 121. Smjernica.

3.2.6. Očiti negativan učinak na trgovinu – prekoračena gornja granica najvišeg intenziteta potpore

- (37) Prijavljena dodjela regionalne potpore u sadašnjoj vrijednosti rezultira intenzitetom potpore koji je na prvi pogled ispod najvišeg dopuštenog intenziteta potpore za ulaganje te veličine u regiju Nitra. Međutim, svaki dodatni element potpore u obliku infrastrukturnog razvoja, uključujući prijenos zemljišta ispod tržišne vrijednosti ili oslobađanje od obveze plaćanja pristojbe ALF, ili oboje, povećao bi iznos ukupne potpore preko dopuštene razine intenziteta potpore, što bi stoga predstavljalo očiti negativan učinak na trgovinu prema stavku 119. Smjernica. Budući da Komisija nije mogla isključiti dodatne elemente potpore, izrazila je sumnju da ukupna mjera potpore dovodi do očitog negativnog učinka na trgovinu.

4. PRIMJEDBE SLOVAČKE

4.1. Primjedbe Slovačke o mogućoj dodatnoj neprijavljenoj potpori

4.1.1. Moguća potpora u obliku infrastrukturnog razvoja, uključujući prijenos zemljišta NSP-a ispod tržišne vrijednosti

- (38) Slovačka tijela smatraju da NSP iz nekoliko razloga ne predstavlja infrastrukturu namijenjenu JLR-u. Tvrde da je zemljište koje čini NSP određeno za industrijsku uporabu mnogo prije nego što je JLR počeo tražiti lokaciju i da su slovačka tijela poljoprivredno zemljište NSP-a prethodno nudila drugim ulagačima. Nadalje, slovačka tijela tvrde da JLR nije vlasnik NSP-a i da ne posjeduje isključivu licenciju za NSP ili koncesiju na NSP te da JLR nema *de facto* isključivu kontrolu nad NSP-om. Tvrde nadalje da je postojanje NSP-a kao industrijske zone s postojećim industrijskim razvojem zapravo bio čimbenik u odluci JLR-a da za svoju lokaciju odabere regiju Nitra, a ne obrnuto, i da je pristup slovačkih tijela razvoju NSP-a standardna praksa koja se primjenjuje u Slovačkoj i drugim državama članicama kako bi se izbjegla rastrošna javna potrošnja a istodobno maksimizirao regionalni razvoj.
- (39) Slovačka tijela objasnili su povijesni razvoj koji je doveo do NSP-a. Pojam „strateški park”, a time i „Nitra Strategic Park” („Strateški park Nitra”), prvi je put uveden u Zakonu o značajnim ulaganjima iz 1999. NSP obuhvaća područje od 704 hektara nad kojim slovačka tijela imaju pravo izvlaštenja kako bi se realizirao strateški park uz postojeći industrijski park Nitra North („Nitra sjever”) ⁽¹⁶⁾. Dva parka zajedno čine integriranu industrijsku zonu poznatu pod nazivom Nitra North. NSP se nalazi u pet općina, konkretno u općinama Nitra i Luzianky, a manji dijelovi nalaze se u općinama Cakajovce, Zbehy i Jelsovce.
- (40) Potreba za razvojem industrijskog zemljišta u regiji Nitra prvi je put utvrđena u Prostornom planu regije Nitra iz 1998. ⁽¹⁷⁾ Općine Nitra i Lužianky utvrđene su kao mogući industrijski centri.
- (41) Kako bi se potaknuo industrijski razvoj, slovačka vlada shvatila je da je potrebno pronaći rješenje za pitanje fragmentacije zemljišta koje je bilo prepreka za privlačenje velikih projekata ulaganja. Zemljište u Slovačkoj izrazito je rascjepkano zbog starog zakona o nasljeđivanju na temelju kojega su braća i sestre nasljeđivali zemlju svojih roditelja podijeljenu na jednake dijelove. To je dovelo do velikog broja suvlasnika malih rascjepkanih parcela. Stoga je 1999. godine Slovačka uvela Zakon o značajnim ulaganjima kojim se uređuje postupak izdavanja potvrda o značajnim ulaganjima kako bi se olakšala kupnja zemljišta za realizaciju velikih projekata ulaganja.

⁽¹⁶⁾ U stavku 13. Odluke o pokretanju postupka navodi se da je NSP smješten pokraj već postojećeg industrijskog parka površine 29,7 hektara. Ta informacija čini se nije točna, budući da je industrijski park Nitra North znatno veći. U označenoj karti u Dodatku 7. Sporazumu o ulaganju, područje površine 27 hektara unutar NSP-a obojeno je kao „industrijski park”. To se ne podudara s industrijskim parkom Nitra North.

⁽¹⁷⁾ Prostorni plan regije Nitra br. 188 od 28. travnja 1998.

- (42) Potreba za razvojem industrijskog zemljišta dodatno je potvrđena 2003. kada se općina Nitra pojavila na popisu lokacija preporučenih u „Studiji za lokaciju industrijskih parkova u odabranim područjima Slovačke Republike”, potvrđene Rezolucijom Vlade br. 690 od 16. srpnja 2003. Ta je lokacija podrazumijevala područje površine 231 hektar. U 2004. regija Nitra utvrdila je područje na kojemu planira prenamijeniti poljoprivredno zemljište za industrijsku uporabu. Geografski to je područje obuhvaćalo industrijski park Nitra North na jugu te se protezalo preko „južnog zemljišta” („South Land”) i većeg dijela lokacije JLR-a. Osim toga 2004. godine Rezolucijom vlade 88/2004 provedene su financijske mjere za regionalni razvoj regije Nitra i raznih drugih gradova diljem Slovačke kako bi se omogućila izgradnja nužne tehničke infrastrukture potrebne za privlačenje ulaganja. U 2006. općina Luzianky donijela je svoj Prostorni plan iz 2006. godine u kojemu je teritorij površine 106 hektara rezerviran za uključivanje u industrijsku zonu Nitra North.
- (43) U 2007. osnovana su prva poduzeća u industrijskom parku Nitra North. Sony, koji je kasnije postao poznat pod nazivom Foxconn, postao je jedan od glavnih ulagača tog parka. U 2011. donesena je odluka o prostornom planu radi povezivanja autoceste R1 s područjem industrijske zone.
- (44) U prostornom planu regije Nitra iz 2012. godinu potvrđeno je da je industrijska zona Nitra North „*utvrđena kao područje prikladno za lokaciju industrijskog parka ili industrijskih proizvodnih jedinica. To područje nije [bilo] potpuno izgrađeno i [imalo je] potencijal za razvoj*”. Slovačka vlada shvatila je da se mora učiniti više po pitanju prepreka ulaganju koje je prouzročila fragmentiranost zemljišta. Stoga je 2013. Zakon o znatnim ulaganjima izmijenjen odredbama kojima je omogućeno ubrzanje procesa izvršenja značajnih ulaganja uspostavom fleksibilnijeg postupka izdavanja potvrde o značajnom ulaganju i smanjenjem birokratskih zahtjeva procesa.
- (45) U 2014. općina Luzianky izmijenila je svoj Prostorni plan iz 2006. godine kako bi olakšala detaljni planirani razvoj svojeg dijela industrijske zone, površine 158 hektara, kao rezultat potencijalnog interesa industrijskog ulagača koji je naposljetku odlučio uložiti drugdje. U prostornom planu općine Lužianky iz 2014. godine utvrđeni su detaljni planovi za infrastrukturni razvoj radi pripreme područja za industrijsku uporabu. Jedno od osnovnih načela predloženog koncepta urbanog razvoja lokacije bila je funkcionalna i prostorna povezanost područja predloženih za razvoj s teritorijem industrijskog parka Nitra North. Prostornim planom izričito su utvrđena ograničenja i potrebe u vezi s razvojem te lokacije, kao što je potreba za prometnim vezama, zaštitna zona željezničke pruge, ekološki koridor rijeke Nitra, rješenje za visoku razinu podzemnih voda, neophodnost izgradnje rezervoara za vodu i crpnih stanica, neophodnost osiguravanja opskrbe pitkom vodom, javni kanalizacijski sustav, zaštita od oborinskih voda, prisutnost visokotlačnog cjevovoda, povezanost na telekomunikacijsku mrežu.
- (46) Slovačka vlada pokrenula je 27. svibnja 2015. novu zakonodavnu inicijativu kako bi utvrdila preduvjete za uspostavu takozvanih strateških industrijskih i tehnoloških parkova koju bi provodilo društvo u stopostotnom državnom vlasništvu odgovorno za pripremu lokacije, uključujući izgradnju potrebne infrastrukture. Ta inicijativa rezultirala je Izmenom br. 154/2015 Zakona o značajnim ulaganjima od 30. lipnja 2015. Istodobno je predložena izmjena Uredbe br. 58 ⁽¹⁸⁾, kao što je navedeno u stavku 10. Odluke o pokretanju postupka. Slovačka vlada izdala je 8. srpnja 2015. ⁽¹⁹⁾ potvrdu o znatnom ulaganju u izgradnju NSP-a.
- (47) Budući da su slovačka tijela bila uspostavila industrijske zone, imale strategiju za industrijski razvoj koja je već bila djelomično provedena u okviru industrijskog parka Nitra North, razvila detaljne fizičke planove za razvoj preostalog područja te su drugim ulagačima prethodno nudila mogućnost *greenfield* ulaganja, smatraju da se ne može tvrditi da je NSP razvijen za JLR kao *ex ante* utvrđenog poduzetnika. Nadalje, slovačka tijela naglasila su da su svi koraci povijesnog razvoja koji je doveo do razvoja NSP-a poduzeti prije odluke JLR-a o lokaciji postrojenja i znatno prije nego što se JLR ugovorno obvezao smjestiti svoje postrojenje u regiju Nitra.
- (48) Slovačka tijela uputila su na nekoliko dokumenata JLR-a koji dokazuju da su postojeći planovi za razvoj NSP-a i činjenica da je već postojao industrijski park s mogućnošću širenja na susjedno područje predviđeno za industrijsku zonu pozitivno utjecali na JLR-ovu ocjenu lokacije. Na primjer, 27. travnja 2015. Nitra je bila na trećem mjestu, ali jedan od čimbenika u njezinu korist bilo je to da se radi o „lokaciji u uspostavljenoj industrijskoj zoni”.
- (49) Nadalje, slovačka tijela objasnila su da lokacija JLR-a i s njom povezani radovi nisu prilagođavani posebnim potrebama JLR-a.

⁽¹⁸⁾ Uredba br. 58 Vlade Slovačke Republike od 13. ožujka 2013. o naknadama za eksproprijaciju i neovlašteno korištenje poljoprivrednog zemljišta.

⁽¹⁹⁾ Rezolucija Vlade br. 401/2015 od 8. srpnja 2015.

- (50) Upućivanje na nadzorna prava u Sporazumu o ulaganju koji su Slovačka i JLR potpisali 11. prosinca 2015. (u daljnjem tekstu: „Sporazum o ulaganju”) odnosi se samo na završetak radova sanacije zemljišta. MHI mora završiti određene radove kako bi se osiguralo da zemljište ispunjava standard koji su dogovorili MHI i JLR i na temelju kojega je određena prodajna cijena. Prema tvrdnjama slovačkih tijela, ta nadzorna prava proizašla su iz standardnih pitanja upravljanja projektom, a ne iz razvojnih specifikacija za određene poslovne djelatnosti. MHI nije obavezan uzimati u obzir moguće povratne informacije JLR-a. MHI je obavezan samo tražiti povratne informacije o projektnim nacrtima i specifikacijama koji se odnose na radove sanacije lokacije JLR-a. To ne obuhvaća *ex post* kontrolu izvedbe radova.
- (51) Slovačka tijela dodatno su objasnili prirodu infrastrukturnih radova povezanih s NSP-om. Kao i u prethodnim projektima koji su obuhvaćali javni razvoj industrijskih parkova, svrha tih radova bila je da se svim poduzetnicima smještenima u parku osiguraju infrastrukturne usluge, uključujući pristup javnim komunalnim uslugama i veze s cestovnim/željezničkim prometom. Infrastrukturni radovi obuhvaćaju sljedeće elemente:
- (a) pripreme radove sanacije zemljišta, u vrijednosti od 221 milijun EUR, koji ne izlaze izvan okvira standardnih razvojnih radova potrebnih da bi se javni teren osposobio za gradnju. Sve radove koji izlaze izvan okvira standardnog razvoja plaća JLR i navedeni su u Sporazumu o ulaganju. Oni sadržavaju elemente kao što su unutarnje ceste ili dodatni temelji nužni za nošenje konkretnih opterećenja konstrukcije zgrade JLR-a;
  - (b) infrastrukturne radove povezane s javnim komunalnim uslugama, u vrijednosti od 11,28 milijuna EUR, kako bi se osigurala povezanost industrijske lokacije (ili više njih) unutar parka s javnim komunalnim uslugama. Javne komunalne usluge prestaju na točkama pristupa lokaciji ili lokacijama. Infrastrukturu povezanu s komunalnim uslugama koja se nalazi unutar granica lokacije JLR-a platio je JLR. Osim toga, JLR plaća tržišnu cijenu za pristup komunalnim uslugama. Ne postoje posebna pravila koja se primjenjuju na NSP a drukčija su od onih koja se primjenjuju u širim općinskim područjima. JLR treba platiti sve pristojbe za priključke i distribuciju koje se odnose na lokaciju JLR-a koje bi inače trebalo platiti, u skladu s pristojbama koje uređuje regulatorni ured za mrežne djelatnosti ⁽²⁰⁾. JLR nije dobio nikakva oslobođenja;
  - (c) cestovnu infrastrukturu u vrijednosti od 185,9 milijuna EUR, uključujući priključak na autocestu, lokalne javne ceste, cestovni sustav i javna parkirališta u cijelom parku, vatrogasnu postaju, policijsku postaju i jedinicu za održavanje cesta. Cestovna infrastruktura služi svim poduzetnicima u industrijskoj zoni Nitra North, koja se sastoji od NSP-a i industrijskog parka Nitra North, kao i u široj regiji. Nijedna cesta nije namijenjena za isključivu uporabu JLR-a niti je izgrađena prema specifikacijama JLR-a. Radovi na cestovnoj infrastrukturi ne izlaze izvan okvira standardnog razvoja;
  - (d) zbog geografskih obilježja zone bilo je potrebno izgraditi sustav za obranu od poplava i upravljanje podzemnim vodama u vrijednosti od 25 milijuna EUR;
  - (e) multimodalni transportni terminal općine Luzianky u vrijednosti od 51,85 milijuna EUR koji je u izgradnji, a kojim upravljaju Slovačke željeznice i financiraju ga sredstvima stečenima komercijalnim aktivnostima koja se u računovodstvenoj dokumentaciji evidentiraju odvojeno od javno financiranih gospodarskih aktivnosti. Multimodalni transportni terminal općine Luzianky ima tri funkcionalna dijela: (a) područje za skladištenje gotovih vozila koje će s jedne strane biti povezano s proizvodnim postrojenjem JLR-a, a s druge strane izravno sa željezničkom mrežom. Najam skladišnog područja bit će osnovna usluga koja će se pružati. JLR traži ugovor o isključivom pravu korištenja skladišnog područja; (b) objekt za distribuciju izlaznog željezničkog prometa namijenjen je za utovar gotovih proizvoda u željezničke vagone. Za taj dio terminala JLR neće imati ugovor o isključivom pravu korištenja; i (c) čvorište za pretovar kontejnera. Radovi na čvorištu za pretovar kontejnera još nisu počeli jer Slovačke željeznice i dalje analiziraju potencijalnu potražnju i profitabilnost tog ulaganja. On bi bio otvoren svim korisnicima u skladu s tržišnim uvjetima. Slovačke željeznice pregovaraju s JLR-om o pristojbi za pristup pruži, koja se naziva i naknada za korištenje, koja će Slovačkim željeznicama omogućiti ostvarenje povrata na uloženi kapital, kao i pokrivanje varijabilnih troškova. Naknade za korištenje izračunane su za razdoblje od 30 godina na komercijalnoj osnovi, primjenom metode neto sadašnje vrijednosti, i obuhvaćaju sve povezane troškove ulaganja, operativne troškove i troškove ulaganja u obnovu. Naknade su tržišno usmjerene i trebale bi osigurati odgovarajući povrat ulaganja, odnosno internu stopu povrata od [...] i neto sadašnju vrijednost od [...] milijuna EUR.

⁽²⁰⁾ Úrad pre reguláciu sietových odvetví.

- (52) Slovačka tijela dodatno su objasnila koliki će dio NSP-a zauzimati JLR:
- (a) slovačke vlasti najprije su objasnile da se JLR nakon Odluke o pokretanju postupka odrekao nekih svojih prava. Na temelju klauzule 4.10. Sporazuma o ulaganju, MHI je bio obavezan odobriti JLR-u opciju kupnje cijelog „južnog zemljišta” ili jednog dijela njega u roku od 12 mjeseci od zaključenja ugovora o kupnji lokacije JLR-a. JLR se 29. lipnja 2017., prije potpisivanja ugovora o kupnji lokacije JLR-a 12. prosinca 2017., odrekao te opcije kupnje „južnog zemljišta”. Slovačke vlasti obavijestile su Komisiju da će cijelo „južno zemljište” biti u vlasništvu drugih poduzetnika, na primjer poduzetnika Gestamp i Prologis;
  - (b) na temelju članka 4.9. Sporazuma o ulaganju JLR ima pravo prvokupa za cijelo „sjeverno zemljište” („North Land”) ili dio njega, što vrijedi 20 godina od datuma zaključenja ugovora o kupnji lokacije JLR-a. JLR se 25. kolovoza 2017. odrekao toga prava za 40,1 hektar od ukupno 69 hektara „sjevernog zemljišta”. Sva se zemljišta kupuju po tržišnoj cijeni na datum kupnje zemljišta, koju određuju neovisni stručnjaci;
  - (c) u pogledu klauzule iz članka 4.2. točke (b) podtočke ii. Sporazuma o ulaganju, prema kojem će Slovačka, na pisani zahtjev JLR-a u roku od 10 godina od potpisivanja ugovora o kupnji lokacije JLR-a, „osigurati proširenje strateškog parka tako da obuhvaća zemljište za proširenje”, slovačka tijela objasnila su da ta klauzula odražava samo političko obećanje Slovačke da će kupiti zemljište i odobriti JLR-u opciju kupnje toga zemljišta u nekom trenutku u budućnosti i pod uvjetima, uključujući cijenu, koje tek treba dogovoriti.
- (53) Slovačka tijela smatraju da se ni jednim od prava stečenih Sporazumom o ulaganju u pogledu „južnog zemljišta”, „sjevernog zemljišta” ili zemljišta za proširenje JLR-u ne daje nikakva kontrola nad zemljištem. Stoga lokacija JLR-a obuhvaća samo površinu od 185 hektara, koja čini 26 % ukupne površine NSP-a, ili 55 % komercijalno iskoristive površine, s obzirom na to da 366 hektara NSP-a zauzima tehničko zemljište.
- (54) Kao što su slovačka tijela objasnila, cijena koju JLR treba platiti za kupnju lokacije JLR-a utvrđena je na temelju neovisnih procjena koje su provela tri stručnjaka, a to su [...], [...] i poduzetnik CB Richard Ellis. Ti stručnjaci procijenili su tržišnu cijenu u skladu s Komunikacijom Komisije o elementima državne potpore u prodaji zemljišta i zgrada koju provode tijela javne vlasti ⁽²¹⁾, što su bile relevantne smjernice Komisije primjenjive u vrijeme provedbe procjena. Slovačka tijela objasnila su nadalje da je izvješće poduzetnika CB Richard Ellis, koje je podneseno Komisiji tijekom postupka obavješćivanja, zapravo podneseno greškom jer ne predstavlja izvješće o procjeni lokacije, nego odvojeno izvješće o ispitivanju tržišta.
- (55) Sve procjene provedene su na temelju pretpostavke da će zemljište biti prodano „spremno za gradnju”, odnosno sanirano i prostornim planom određeno za industrijsku zonu. Slovačka tijela stoga zaključuju da je u procjene tržišne cijene uključena vrijednost radova sanacije. Konačna kupovna cijena u iznosu od 15,83 EUR po kvadratnom metru utvrđena je kao prosjek cijena iz triju neovisnih procjena, odnosno 15 EUR, 15,5 EUR i 17 EUR po kvadratnom metru. Na temelju Sporazuma o ulaganju JLR je obavezan posebno platiti sve radove koje naruči a koji izlaze izvan okvira standardnih specifikacija zemljišta „spremnog za gradnju”.

4.1.2. *Moguća potpora u obliku oslobođenja od plaćanja pristojbe ALF koja se plaća za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u industrijsko zemljište*

- (56) Slovačka tijela objasnila su da je „oslobođenje H” oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF koje se primjenjuje na zemljišta kupljena od strane društava u stopostotnom državnom vlasništvu, u ovom slučaju MHI, za potrebe razvoja industrijskog parka koji je priznat kao „značajno ulaganje”. Stoga se „oslobođenje H” primjenjuje isključivo na razvoj javnog zemljišta koji provode javna tijela. Njegova je svrha ukloniti administrativno opterećenje za financijske prijenose unutar države. Bez tog oslobođenja pristojbu ALF plaćao bi MHI kao vlasnik zemljišta NSP-a i izvođač radova na njemu čim bi se lokacija prenamijenila u industrijsko zemljište. Funkcija MHI-ja kao vlasnika zemljišta i izvođača radova na njemu bila je postaviti infrastrukturu i preparcelirati zemljište kako bi ono bilo „spremno za gradnju” te ga nakon toga prodati ulagačima, uključujući JLR-u. Pristojbu nije bio dužan platiti JLR koji bi, u skladu s odredbama Sporazuma o ulaganju, zemljište kupio tek nakon njegove prenamjene u industrijsko zemljište. Slovačka tijela objasnila su da se navod u internom dokumentu JLR-a prema kojem bi JLR ostvario korist od oslobođenja od plaćanja pristojbe ALF temeljio na pogrešnom tumačenju autora tog dokumenta da bi tu pristojbu bio dužan platiti JLR. Ujedno su obavijestila Komisiju da bi ukupan iznos pristojbi za prenamjenu svih poljoprivrednih zemljišta koja se nalaze na području budućeg NSP-a u zemljište za industrijsku uporabu, koji bi stigao na naplatu kad ne bi postojalo „oslobođenje H”, iznosio 30 milijuna EUR, od kojih bi se samo približno 8 milijuna EUR odnosilo na lokaciju JLR-a.

⁽²¹⁾ SL C 209, 10.7.1997., str. 3.

4.2. Primjedbe Slovačke o spojivosti prijavljene potpore

4.2.1. Prihvatljivost „troškova rezerviranja” kao troškova ulaganja

- (57) Slovačka tijela potvrdila su prihvatljive stavke troškova kako su navedene u tablici 1. Odluke o pokretanju postupka. Navedeni predloženi prihvatljivi troškovi ulaganja iznosili su 1 406 620 591 EUR u nominalnoj vrijednosti, što je jednako 1 369 295 298 EUR u sadašnjoj vrijednosti. Prezentacija iz dokumentacije JLR-a od 18. studenoga 2015. u kojoj se navode troškovi rezerviranja izrađena je za potrebe financijske analize i nije obuhvaćala troškove rezerviranja izvan okvira prihvatljivih stavki troškova kako su navedene u tablici 1. Odluke o pokretanju postupka. Te prihvatljive stavke troškova odražavaju troškove predviđene u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu i uključuju iznos rezerviranja za svaku prihvatljivu stavku troškova, u okviru razboritog pristupa procjeni troškova. Slovačka tijela stoga smatraju da je puni iznos od 1 406 620 591 EUR u nominalnoj vrijednosti prihvatljiv.

4.2.2. Izostanak poticajnog učinka prijavljene dodjele regionalne potpore

- (58) Slovačka smatra da je provela odgovarajuću provjeru vjerodostojnosti protučinjeničnog scenarija i da su sumnje Komisije neutemeljene jer je Meksiko bio vjerodostojna alternativna lokacija lokaciji postrojenja u Uniji. Prema tvrdnjama Slovačke, u proljeće 2015. Meksiko je i dalje bio moguća lokacija za planirano ulaganje i nije se razmatrao kao lokacija za dodatno, paralelno ulaganje. Stoga je državna potpora koju je ponudila Slovačka bila nužna za privlačenje ulaganja JLR-a u Slovačku.
- (59) Slovačka naglašava da je Meksiko bio vjerodostojna alternativna lokacija iz sljedećih triju razloga:
- (a) kada je JLR pripremao svoju odluku o lokaciji, mnogi proizvođači automobila, uključujući vrhunske proizvođače originalne opreme (OEM), već su djelovali u Meksiku ili su ondje provodili ulaganja. Nekoliko proizvođača automobila započelo je radove na ulaganjima u Meksiku nakon što je JLR donio svoju odluku o lokaciji. Konkretno, VW i Audi imaju postrojenja u Puebli i stoga se može očekivati da su se bili suočeni s istim kvalitativnim rizicima koje je utvrdio JLR. Ti rizici nisu utjecali na odluku VW-a ili Audija o lokaciji u korist Pueble;
- (b) JLR je stavio na raspolaganje mnogo novijih dokumenata iz raznih izvora koji pokazuju da je Meksiko temeljito razmatran i da je provedena potpuna financijska analiza u kojoj se Meksiko uspoređuje sa Slovačkom. U kontekstu studije izvedivosti projekta Oak krajem siječnja 2015. Meksiko je već bio proglašen lokacijom koja najviše obećava u Sjevernoj Americi. Nakon opsežnog istraživanja u kojemu su se uspoređivale različite lokacije u Meksiku, na sastanku Strateškog vijeća održanom 27. travnja 2015. Puebla je odabrana kao najpoželjnija alternativna lokacija izvan Unije zbog blizine luka, povoljnih pristojbi, uspostavljene baze dobavljača i prednosti koje pruža situacija na tržištu rada. Zbog kašnjenja europskog postupka odabira, odnosno studije izvedivosti projekta Darwin, određeni sastanci i dokumenti bili su usmjereni na ishode projekta Darwin i stoga je na tim sastancima i u tim dokumentima izneseno manje pojedinosti o Meksiku. Kad je riječ o prezentaciji od 10. srpnja 2015. Slovačka je izjavila da se činjenica da je manji broj dijapozitiva bio posvećen projektu Oak kao alternativnom odabiru može objasniti kontekstom sastanka i mjerom u kojoj su prisutni već bili vidjeli informacije o Meksiku i Puebli. Kako bi pripremio preporuku lokacije za sastanak Forum za globalizaciju u srpnju, JLR je izračunao detaljne financijske modele usporedivši troškove za suprotstavljene lokacije. Ti financijski izračuni provedeni su na jednakoj osnovi za obje lokacije i bili su popraćeni kvalitativnom ocjenom njihovih prednosti i nedostataka;
- (c) Meksiko je bio alternativna lokacija Slovačkoj predstavljena na kasnijim sastancima uprave i upravnih odbora JLR-a na kojima je donesena odluka o lokaciji.
- (60) Slovačka je pružila dodatne dokaze kao što su prezentacije za upravni odbor, studija izvedivosti provedena za Meksiko, razmjena informacija s tijelima Meksika, nalazi posjeta višeg rukovodstva u lipnju 2015. lokacijama u Puebli iz užeg izbora, tijekom kojih su dodatno ispitani kvalitativni strateški čimbenici te prezentacija „Counter-factual cost differential to CEE” (Protučinjenična razlika u troškovima u usporedbi sa srednjom i istočnom Europom (CEE)) od 10. lipnja 2015.

- (61) Slovačka tijela smatraju da se sumnje Komisije zasnivaju na netočnim novinskim izvješćima koje noviji interni dokumenti JLR-a objavljeni u razdoblju od ožujka do srpnja 2015. jasno pobijaju. Slovačka tijela pružila su brojne dokaze koji potvrđuju da se u proljeće 2015. Meksiko i dalje razmatrao te da nije bio odbačen u korist lokacije u Uniji. Ti dokazi potječu iz raznih izvora i s različitih razina organizacije JLR-a, konkretno s razina višeg rukovodstva JLR-a, radnih timova JLR-a, vanjskih savjetnika i dužnosnika meksičke vlade. Od posebne su važnosti dokumenti koje je delegacija JLR-a na višoj izvršnoj razini razradila tijekom pripreme za posjet Puebli u lipnju 2015. i nakon tog posjeta. Meksiko je stavljen na čekanje tek kad je JLR u ljetu 2015. odlučio za daljnje pregovore odabrati lokaciju u Nitri.
- (62) Studija poduzetnika Ernst & Young naslovljena „Project Oak – Golden Site Report Out” nosi datum 20. ožujka 2015. JLR ju je upotrijebio u pregledu održivosti lokacija u Meksiku koje je uvrstio u uži izbor. U zapisniku sa sastanka Međunarodnog vijeća za razvoj od 30. ožujka 2015. navodi se kako je „dogovoreno da bi trebalo nastaviti sa započetim radom na ocjeni alternativnih opcija u Turskoj i Meksiku”. U evidenciji aktivnosti i zapisniku sa sastanka Strateškog vijeća od 27. travnja 2015. navodi se: „Puebla u Meksiku odobrena kao alternativna lokacija izvan EU-a”. Pregled postupka filtriranja Meksika, kako je predstavljen na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015., potvrđuje tu odluku sljedećim statusom prijavljenim 11. svibnja 2015.: „[meksičke države] H[...] i G[...] na čekanju; Puebla uzeta za daljnje ispitivanje (na temelju lokacija u H [...], A[...] i S[...])”. H[...] je postala „najpoželjnija opcija zbog blizine luke, uspostavljene baze dobavljača i tržišta rada”. Na sastanku Foruma za globalizacijsku strategiju održanom 15. svibnja 2015. Slovačka i Poljska uvrštene su u uži izbor u okviru projekta Darwin, zajedno s Meksikom u okviru projekta Oak. JLR je 22. svibnja 2015. primio službeni odgovor savezne države Puebla u vezi s dostupnim poticajima, seizmičkim rizicima, ograničenjima koja proizlaze iz sporazuma s VW-om i vremenskim okvirom. U evidenciji aktivnosti i zapisniku sa sastanka Međunarodnog vijeća za razvoj održanog 1. lipnja 2015. u odjeljku o novostima u vezi s projektom Darwin navodi se da su „ključne stavke rasprave bile: [...] Objašnjeni su napredak u raspravama u vezi s Meksikom i planovi za još jedan terenski posjet u cilju daljnje evaluacije Pueble”. Procjena novčanog toka uvrštena u prezentaciju od 10. lipnja 2015. naslovljenu „Project Darwin – Counterfactual cost differential to CEE” (Projekt Darwin – protučinjenična razlika u troškovima u usporedbi sa srednjom i istočnom Europom (CEE)) pokazuje da je analiza JLR-a bila ocijeniti „MX u odnosu na PL” i „MX u odnosu na SK”. Na sastanku Strateškog vijeća održanom 15. lipnja 2015. koji je bio usmjeren na projekt Darwin, bez obzira na to jedna od točaka rasprave bila je „Provesti terenski posjet Meksiku radi rasprave o zahtjevu za prijedlog (RFP) na lokaciji u Puebli.” Tijekom tjedna koji je počeo 15. lipnja 2015. tim predvođen direktorom JLR-a za globalno širenje poslovanja obavio je terenski posjet državi Puebla i posjetio lokacije H[...] i A[...]. JLR je 25. lipnja 2015. guverneru savezne države Puebla pismenim putem potvrdio da je H [...] u užem izboru. Bilješke pripremljene za sastanak Foruma za globalizaciju održan 10. srpnja 2015. sadržavaju sažetak nalaza koji su rezultat posjeta lokacijama H[...] i A [...]. Kao što proizlazi iz zapisnika s tog sastanka Foruma za globalizaciju, njegov cilj bio je: „donijeti odluku o najpoželjnijoj lokaciji iz projekata Darwin i Oak i zaključiti proces ugovorno obvezujućim Sporazumom o ulaganju čiji je ciljani datum 30. rujna. Lokacije koje se razmatraju bile su Nitra (Slovačka), Jawor (Poljska) i Puebla (Meksiko).” U zapisniku sa sastanka dalje se navodi: „Nitra (najpoželjnija lokacija iz procesa Darwin) prezentirana je u usporedbi s Pueblom (najpoželjnija lokacija iz procesa Oak) kao znatno nepovoljnija zbog troškova”. U prezentaciji pripremljenoj za taj sastanak navodi se: „Uzevši u obzir čimbenike rizika koje nije moguće kvantificirati i druge mjerljive čimbenike, uz pretpostavku ostvarenja razmatrane razine državne potpore EU-a, smatramo da je to dovoljno za poništavanje troškovne prednosti Meksika i preporučujemo da se lokacija u Puebli (MX) stavi na čekanje”. U zapisniku sa sastanka upravnog odbora JLR-a od 3. kolovoza 2015. navodi se da je „nakon strogog postupka ocjenjivanja lokacije na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja dogovoreno da je potrebno nastaviti s Nitrom u Slovačkoj kao preporučenom lokacijom, podložno odobrenju upravnog odbora”. U temeljnoj prezentaciji za sastanak upravnog odbora JLR-a opisan je „proces sastavljanja užeg izbora koji će obuhvaćati po jednu lokaciju iz projekata Darwin i Oak”.
- (63) Slovačka tijela objasnila su da JLR nije podnio službeni zahtjev za potporu meksičkim tijelima jer u Meksiku ne postoji program državne potpore. Međutim, JLR je dobio detaljne informacije od vlade savezne države Puebla o tome što bi se moglo ponuditi JLR-u u slučaju da odlučiti uložiti ondje.
- (64) Slovačka tijela potvrdila su da se ulaganje u Meksiku nije razmatralo kao drugo ulaganje dodatno uz ulaganje u postrojenje u Uniji. Smatraju da se sumnje Komisije temelje na jednom dokumentu JLR-a, koji doduše u određenoj mjeri navodi na pogrešne zaključke, i tvrde da taj dokument pogrešno predstavlja raspravu vođenu na popratnom sastanku članova izvršnog odbora održanom 21. siječnja 2015., tj. šest mjeseci prije odluke o lokaciji. U svakom slučaju, taj dokument JLR-a zamijenjen je znatnom količinom dokaza dostavljenih u kasnijoj fazi koji potvrđuju da se o dvjema lokacijama raspravljalo kao o alternativama. Nadalje objašnjavaju da dodatni

kapacitet koji proizlazi iz novog postrojenja (300 000 vozila godišnje) već predstavlja 50 % kapaciteta JLR-a. Bilo bi nerealno pretpostaviti da bi JLR razmišljao o ulaganju u drugi projekt istog opsega u isto vrijeme, ili čak kratkoročno/srednjoročno.

- (65) Slovačka tijela objasnili su zašto je u izvješću i prezentaciji s popratnog sastanka članova izvršnog odbora održanog 21. siječnja 2015. riječ o izgradnja dvaju postrojenja. Prema tvrdnjama Slovačke, JLR je uvijek planirao započeti rad u novom postrojenju sa 150 000 vozila godišnje, tj. 1. fazom postrojenja 1, te povećati proizvodnju na 300 000 vozila u [razdoblju 2020. – 2025.], odnosno u 2. fazi postrojenja 1. Međutim, u vrijeme sastanka u siječnju 2015. porast potražnje za vozilima JLR-a bio je toliki da su članovi izvršnog odbora nakratko razmatrali izgradnju drugog postrojenja na drugoj lokaciji u razdoblju od pet do deset godina nakon završetka radova na prvoj lokaciji, u slučaju da potražnja bude dovoljno velika. Na sastanku se o toj budućoj lokaciji nije detaljno raspravljalo jer je ta odluka bila daleko u budućnosti. Slovačka tijela napomenula su da je tvrdnja iz zapisnika s popratnog sastanka koja navodi na zaključak da će JLR-u biti potrebna dva postrojenja da bi zadovoljio predviđenu potražnju bila ili rezultat zamjenjivanja dviju faza postrojenja 1. ili se u tom zapisniku sa sastanka pretjerano naglašava ograničena rasprava o mogućem drugom postrojenju u nekom trenutku u daljoj budućnosti.
- (66) Slovačka tijela naglašavaju da interni dokumenti JLR-a dosljedno pokazuju namjeru ulaganja JLR-a u jednu lokaciju. U zapisniku sa sastanka Foruma za globalizaciju održanog 10. srpnja 2015. zabilježeno je da je lokacija u Nitri odabrana kao poželjnija lokacija od lokacije u Meksiku i da su te dvije lokacije uspoređene kao alternative jedna drugoj. JLR je razmatrao proizvodnju samo na jednoj lokaciji: „spremni smo svesti uži izbor na jednu od zemalja iz projekata Darwin i Oak”.
- (67) Strateški razlozi imali su važnu ulogu u toj odluci, ali ipak je bila neophodna državna potpora da bi se donijela odluka o lokaciji u korist Slovačke. Slovačka tijela tvrde je neispravno tvrditi da ponuđena državna potpora pokriva samo „neznatan” dio razlike u neto sadašnjoj vrijednosti, nakon stajališta Komisije u Odluci o pokretanju postupka da je nominalna vrijednost potpore iznosila 47 % razlike neto sadašnje vrijednosti ⁽²²⁾. U internim dokumentima JLR-a izričito se navodi da se odluka o lokaciji pomno vagala i da je u ključnoj mjeri ovisila o odobrenju državne potpore. U tom se smislu u zapisniku sa sastanka upravnog odbora poduzetnika Tata Motors od 18. rujna 2015. navodi da, „uzimajući u obzir kvalitativne elemente i elemente rizika, ukupna revidirana državna potpora u iznosu od [150 – 200] milijuna GBP ⁽²³⁾ u gotovini bila je dovoljna da se za daljnje pregovore odabere lokacija u Nitri umjesto lokacija u Meksiku.” Isto tako, odluka JLR-a iz studenoga 2015. o potvrdi Nitre kao lokacije postrojenja donesena je „pod uvjetom dobivanja punog iznosa državne potpore”. Kao posljedica toga JLR je inzistirao na tome da se u Sporazumu o ulaganju navede da njegove obveze ulaganja ovise o dobivanju regionalne potpore u stopostotnom iznosu.
- (68) Nadalje, u vezi s rizikom u pogledu kašnjenja provedbe u Meksiku, Slovačka je istaknula da je taj element izričito uzet u obzir u financijskoj usporedbi i da je dakle na odgovarajućo način razmotren. Slovačka je uputila na prezentaciju sa sastanka Foruma za globalizaciju od 10. srpnja 2015. u kojoj je navedeno: „dulji vremenski okvir za posao br. 1. očekuje se u Meksiku [...]raspon od 6 do 9 mjeseci kako je prethodno prikazano”.

4.2.3. Nedostatak proporcionalnosti

- (69) Slovačka tijela tvrde da JLR-u nisu odobreni dodatni elementi potpore i stoga smatraju da je potpora proporcionalna.

4.2.4. Očiti negativni učinci – učinak smanjenja kohezije

- (70) Slovačka tijela naglašavaju da slovačka potpora nema učinak smanjenja kohezije na štetu Poljske i podsjećaju na sljedeće: „na sastanku Foruma za globalizaciju održanoga 10. srpnja utvrđeno je da Jawor (Poljska) nije održiva lokacija zbog ozbiljnih dvojbi u pogledu temeljnih značajki lokacije i ostvarivosti. Poduzetnik je stoga morao odabrati između Nitre (Slovačka) i Pueble (Meksiko). Poduzetnik je odabrao Slovačku kao najpoželjniju lokaciju i odobrio detaljnu studiju izvedivosti. Meksiko je stavljen na čekanje.” Jawor je odbačen kao alternativa Nitri kad je 10. srpnja 2015. donesena odluka o konačnoj preporuci o lokaciji koju je trebao potvrditi upravni odbor početkom kolovoza 2015. Na sastancima održanima 3. i 7. kolovoza 2015. upravni odbori poduzetnika JLR i Tata Motors nisu razmatrali Jawor kao alternativu Nitri.

⁽²²⁾ Koristeći brojke koje je Komisija navela u bilješci 55 Odluke o pokretanju postupka.

⁽²³⁾ Odgovara prihvatljivom trošku ulaganja u iznosu od [1 700 – 2 100] milijuna GBP.

4.2.5. Očiti negativan učinak na trgovinu – prekoračena gornja granica najvišeg intenziteta potpore

- (71) Budući da slovačka tijela smatraju da uz prijavljenu potporu nije odobrena nikakva dodatna potpora, odbijaju sumnje koje je izrazila Komisija da je dopuštena gornja granica intenziteta potpore premašena i da bi stoga potpora mogla imati očiti negativan učinak na trgovinu.

5. PRIMJEDBE JLR-a

5.1. Uvod

- (72) JLR podupire primjedbe slovačkih tijela od 20. srpnja 2017. i dodatno je objasnio pojedine elemente.

5.2. Primjedbe JLR-a o mogućoj dodatnoj neprijavljenoj potpori

- (73) JLR smatra da su napori koje je Slovačka uložila u razvoj NSP-a bili neophodni kako bi se postigla održivost i privlačnost lokacije za ulaganje. JLR je bio dobro upoznat s činjenicom da neće biti isključivi korisnik infrastrukture i da treba plaćati uobičajene naknade za korištenje ili poreze te platiti tržišnu cijenu za zemljište koje bi kupio i troškove za obilježja lokacije koja nisu standardna i koja su prilagođena posebnim potrebama poduzetnika.
- (74) JLR inzistira na tome da NSP i izgradnja infrastrukture nisu namijenjeni JLR-u. Činjenica da se prostorni planovi i zakonodavni akti primjenjuju od 1990-ih dokaz je da planovi nisu razvijeni samo kao odgovor na zanimanje JLR-a. Dapače, postojanje industrijskog parka Nitra North i dostupnost davno utvrđenih planova za daljnji razvoj industrijske zone bili su čimbenici koji su utjecali na postupak donošenja odluke JLR-a u korist Nitre. Taj utjecaj zabilježen je u internim dokumentima o odluci JLR-a koji sadržavaju navode kao što su „smješten u profesionalno razvijenom industrijskom parku ⁽²⁴⁾”, „najbolja polica osiguranja zbog spremnosti lokacije i infrastrukture ⁽²⁵⁾” i „lokacija se nalazi u uspostavljenom industrijskom parku s tvornicama u susjedstvu ⁽²⁶⁾”.
- (75) Osim toga, JLR ističe da je kupio samo 55 % komercijalno iskoristive površine NSP-a, odnosno 185 od 338 hektara, te da pravo prvokupa ili opcija kupnje ne daje JLR-u mogućnost zauzimanja zemljišta ili kontrole nad njim. JLR ujedno podsjeća da se 25. kolovoza 2017. djelomično odrekao svojeg prava prvokupa „sjeverno zemljište”. Zadržao ga je za područje površine 28,5 hektara.
- (76) JLR smatra da je platio punu tržišnu cijenu za zemljište koje je kupio „spremno za gradnju” jer je cijena zemljišta određena na temelju tri neovisne stručne procjene, a te se procjene izričito odnose na zemljište koje je dovedeno u stanje „spremno za gradnju”, odnosno zemljište na kojem su izvedeni odgovarajući opći pripremni radovi potrebni da bi se dosegnuo taj standard. JLR dodatno ističe da je platio ukupan iznos troškova za sve radove izvedene izvan okvira tog standarda prema specifikaciji JLR-a. Trošak takvih radova gotovo je dvostruko veći od 16,9 milijuna EUR prvotno određenih za tu svrhu u Sporazumu o ulaganju.
- (77) JLR dodatno objašnjava da iznos od 75 milijuna EUR iz stavka 16. Odluke o pokretanju postupka nije cijena po kojoj je MHI kupio zemljište lokacije JLR-a od trećih strana, nego ukupni trošak MHI-ja za kupnje zemljišta u cijelom NSP-u.
- (78) JLR iznosi i da nije ostvario korist od oslobođenja od plaćanja pristojbe ALF. JLR nije kupio poljoprivredno zemljište, nego industrijsko zemljište, a sve tri procjene upotrijebljene za utvrđivanje tržišne cijene izričito se odnose na zemljište s obilježjima zemljišta spremnog za gradnju u industrijskim zonama. JLR priznaje da se u jednom od njegovih internih dokumenata doista navodi oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF u iznosu od [50 – 110] milijuna EUR, ali objašnjava da je to posljedica pogrešnog shvaćanja jednog savjetnika i da se ne temelji na informacijama koje su dala slovačka tijela.

⁽²⁴⁾ Izvješće IDC-a od 30. ožujka 2015.

⁽²⁵⁾ Prezentacija IDC-a od 1. lipnja 2015.

⁽²⁶⁾ Prezentacija Strateškog vijeća od 15. lipnja 2015.

5.3. Primjedbe o spojivosti prijavljene potpore

- (79) JLR ustaje u tome da je regionalna državna potpora bila nužna komponenta da bi se ulaganje dovelo u Nitru. JLR potvrđuje da je uzeo u obzir „strateške čimbenike”, zajedno s mogućnošću dobivanja državne potpore za pokrivanje dodatnih troškova, ali naglašava da ti strateški čimbenici sami, ili s manjim iznosom potpore, ne bi bili dovoljni za donošenje odluke o lokaciji u korist Nitre.
- (80) JLR naglašava da su drugi proizvođači vozila odlučili uložiti u Meksiku, i prije i nakon što je JLR donio svoju odluku o lokaciji. Ulaganja drugih proizvođača vozila u Meksiku potvrđuju vjerodostojnost Meksika kao moguće lokacije za projekt ulaganja JLR-a. Činjenica je da je JLR više od 18 mjeseci ocjenjivao opciju ulaganja u Meksiko. Ta je ocjena obuhvaćala osnivanje projektnog tima, angažiranje vanjskih savjetnika, stupanje u kontakt s dužnosnicima meksičke vlade, kao i terenske posjete, u kojima je sudjelovao čak i najviši rukovoditelj u timu za globalno širenje poslovanja JLR-a.
- (81) JLR naglašava da je Meksiko smatrao izvedivom alternativnom lokacijom tijekom cijelog postupka donošenja odluke, što dokazuju mnogi interni dokumenti iz toga vremena podneseni Komisiji. JLR smatra da su suprotna stajališta predstavljena u određenim novinskim izvješćima na koje se upućuje u Odluci o pokretanju postupka isključivo spekulativna i da ne odražavaju postupak donošenja odluke JLR-a.
- (82) Nadalje, JLR tvrdi da je namjera bila uložiti u jednu lokaciju. Nikad se nije razmatralo istodobno ulaganje u drugo postrojenje na drugoj lokaciji ili takvo ulaganje u bliskoj budućnosti. JLR priznaje da je u zapisniku s popratnog sastanka članova izvršnog odbora održanog 21. siječnja 2015. doista riječ o drugom postrojenju jer se na tom sastanku to pretpostavljalo i stoga je u zapisniku zabilježeno da bi, u slučaju da potražnja bude dovoljno velika, JLR mogao razmotriti izgradnju drugog postrojenja na drugoj lokaciji u razdoblju od pet do deset godina nakon završetka radova na prvoj lokaciji. Međutim, JLR inzistira na tome da ta dugoročna mogućnost nije bila detaljnije razmotrena u radnim materijalima niti se o njoj detaljnije raspravljalo na samome sastanku. U radnim materijalima navode se 1. faza i 2. faza projekta ulaganja na istoj lokaciji, odnosno strategija JLR-a da u 2018. u prvoj fazi (1. faza za postrojenje 1.) započne rad s 150 000 vozila godišnje te poveća kapacitet na 300 000 vozila godišnje u [razdoblju 2020. – 2025.] (2. faza za postrojenje 1.). JLR dalje navodi da bi usporedna izgradnja dvaju postrojenja, jednog u Uniji i jednog u Sjevernoj Americi, od kojih bi svako imalo kapacitet proizvodnje od 300 000 vozila godišnje, bila nezamisliva s obzirom na to da je JLR prodao samo 462 209 vozila u financijskog godini 2014./2015. S obzirom na te podatke, ne postoji komercijalno racionalna osnova za uvjerenje da je JLR mogao imati namjeru proširiti svoj godišnji kapacitet za 600 000 vozila u kratkoročnom ili srednjoročnom razdoblju.
- (83) JLR naglašava da lokacija Jawor u Poljskoj nije bila izvediva alternativa lokaciji u Nitri ili Meksiku zbog temeljnih problema te lokacije, osobito zbog ceste koja presijeca tu lokaciju. Upravni odbor zbog toga nije smatrao Jawor mogućom alternativom lokaciji u Nitri, što je dokumentirano u prezentaciji sa sastanka upravnog odbora održanog 18. studenoga 2015.

6. OCJENA POTPORE

6.1. Uvod

- (84) U ovom odjeljku Komisija će se najprije usredotočiti na pitanje je li ukupna potpora za JLR bila ograničena na prijavljenu potporu ili JLR ima koristi od dodatnih elemenata potpore, konkretno što se tiče usklađenosti prodajne cijene s uvjetima na tržištu, javnog financiranja namjenskih/naručenih infrastrukturnih radova i oslobođenja od plaćanja pristojbe ALF. Nakon razmatranja zakonitosti potpore Komisija će detaljno izložiti konačno stajalište o spojivosti dobivene potpore.

6.2. Postojanje potpore

6.2.1. Prijavljena izravna bespovratna sredstva

- (85) Iz razloga utvrđenih u Odluci o pokretanju postupka Komisija smatra da prijavljena izravna bespovratna sredstva predstavljaju državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, s obzirom na to da se bespovratna sredstva dodjeljuju iz državnih sredstava, da su selektivna i da predstavljaju ekonomsku prednost za JLR, da će vjerojatno utjecati na trgovinu između država članica te da narušavaju tržišno natjecanje ili prijete njegovim narušavanjem.

6.2.2. Moguća dodatna neprijavljena potpora

- (86) Kao što je spomenuto u odjeljku 3.1., Komisija je u Odluci o pokretanju postupka smatrala da je JLR možda imao koristi od određenog iznosa dodatne državne potpore u kontekstu razvoja NSP-a i kupnje lokacije JLR-a. Razmotrila je tri načina na koje je transakcija mogla rezultirati dodatnom državnom potporom za JLR:
- (a) u stavku 118. Odluke o pokretanju postupka navedeno je da bi se u normalnim tržišnim uvjetima, u slučaju da se NSP kvalificira kao infrastruktura namijenjena JLR-u, u razmatranju JLR-a za vlasnički udjel i druga prava povezana s NSP-om morali obuhvatiti troškovi Slovačke za infrastrukturni razvoj u izgradnji NSP-a, osim troškova povezanih s razvojem infrastrukture koja je doista opće prirode, koje je tek trebalo definirati;
  - (b) čak i ako se zaključi da se NSP u cjelini ne može smatrati infrastrukturom namijenjenom JLR-u, u Odluci o pokretanju postupka postavlja se pitanje jesu li određeni radovi koje je Slovačka provela kako bi razvila i povezala lokaciju JLR-a posebno osmišljeni tako da služe posebnim potrebama JLR-a i odražavaju li procjene koje su izradili nezavisni stručnjaci i cijena koju je JLR platio za zemljište i relevantnu infrastrukturu na primjeren način vrijednost tih radova;
  - (c) naposljetku, u Odluci o pokretanju postupka navedeno je i da bi se oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF moglo smatrati dodatnom mjerom potpore u korist JLR-a.

6.2.2.1. Pitanje može li se NSP smatrati infrastrukturom namijenjenom JLR-u.

- (87) Za donošenje zaključka da bi JLR trebao snositi ukupne troškove Slovačke za infrastrukturni razvoj istodobno moraju biti ispunjena sljedeća dva uvjeta: (a) NSP se smatra namjenskom infrastrukturom, tj. JLR se smatra unaprijed utvrđenim poduzetnikom i NSP je prilagođen potrebama JLR-a; i (b) troškovi ne uključuju troškove doista opće prirode.
- (88) Komisija smatra da dva uvjeta iz uvodne izjave 87. nisu istodobno ispunjena i stoga se 704 hektara NSP-a ne smatra infrastrukturom namijenjenom JLR-u. Iz povijesnog razvoja njegove izgradnje, kako su slovačka tijela opisala i sažela u odjeljku 4.1.1 ove Odluke, doznaje se da je NSP pravno uspostavljen 8. srpnja 2015. temeljnom Potvrdom o znatnom ulaganju čime su slovačka tijela dobila pravo izvlaštenja. Međutim, industrijska zona NSP bila je utvrđena prostornim planom mnogo prije nego što je JLR pokazao zanimanje za to područje te su u to vrijeme već postojali konkretni planovi za daljnji razvoj industrijskog područja Nitra North. Na primjer, u 2014. već su bili dostupni detaljni infrastrukturni planovi u okviru prostornog plana općine Luzianky. Nadalje, dio industrijske zone već je bio realiziran, između ostaloga kao industrijski park Nitra North. NSP je u osnovi proširenje industrijskog parka Nitra North. Komisija je stoga donijela odluku da se za razvoj NSP-a kao takav JLR ne može smatrati *ex ante* utvrđenim poduzetnikom.
- (89) Štoviše, JLR je kupio samo dio NSP-a. NSP se sastoji od komercijalno iskoristivog zemljišta za prodaju ulagačima kao što su JLR i takozvanog „tehničkog zemljišta”. Tehničko zemljište zauzima više od polovine površine NSP-a i potrebno je za infrastrukturne mjere koje služe cijeloj industrijskoj zoni Nitra North, uključujući industrijski park Nitra North, a u određenoj mjeri i područjima izvan njegovih granica. Na tehničkom zemljištu smješteni su, na primjer, obilaznica autoceste ili glavna ulazna cesta u Drázovce, kao i brojne zaštitne zone koje su potrebne zbog zemljopisnih obilježja, što uključuje primjerice sustav obrane od poplava, u kojima su građevinske aktivnosti ograničene. Osim toga, Slovačka je dostavila informacije koje potvrđuju da zemljište koje je kupio JLR predstavlja samo 26 % ukupnog NSP-a, odnosno 55 % NSP-a izuzme li se tehničko zemljište, i da je niz drugih poduzetnika već smješten na području NSP-a.
- (90) Komisija stoga zaključuje da se površina od 704 hektara NSP-a kao takva ne može smatrati infrastrukturom namijenjenom JLR-u.

6.2.2.2. Pitanje je li JLR platio tržišnu cijenu za zemljište i infrastrukturu NSP-a

- (91) Kao što je navedeno u stavku 119. Odluke o pokretanju postupka, čak i ako se 704 hektara NSP-a ne može smatrati infrastrukturom namijenjenom JLR-u, transakcija i dalje može obuhvaćati državnu potporu u korist JLR-a, ili zbog mogućnosti da su određene mjere za razvoj infrastrukture osmišljene tako da zadovoljavaju posebne potrebe JLR-a ili zbog mogućnosti da je zemljište prodano ispod tržišne cijene. Komisija stoga mora pojedinačno ocijeniti infrastrukturne mjere i transakciju prodaje zemljišta.

Infrastrukturne mjere

- (92) Infrastrukturni troškovi iz uvodne izjave 51. koje je snosila Slovačka odnose se na sanaciju zemljišta, cestovnu infrastrukturu, komunalne usluge, obranu od poplava i upravljanje vodama te multimodalni transportni terminal općine Luzianky.
- (93) U Odluci Komisije SA.36346 – Njemačka – Plan GRW program razvoja zemljišta za industrijsku i komercijalnu uporabu ⁽²⁷⁾ Komisija je analizirala je li javno financiranje radova razvoja zemljišta za buduću prodaju industrijskim poduzećima prema tržišnim uvjetima potpora prvom vlasniku ili ulagaču za provedbu razvoja zemljišta. Komisija je zaključila da pripremanje javnog terena za gradnju i osiguravanje njegove povezanosti s komunalnim uslugama kao što su voda, plin, kanalizacija i električna energija te s prometnim mrežama kao što su željeznica i ceste ne predstavlja gospodarsku aktivnost, ali je dio javnih zadaća države, konkretno osiguravanja i nadzora zemljišta u skladu s lokalnim planovima urbanog razvoja i prostornog uređenja. Ugovoreni razvoj za unaprijed utvrđene kupce zemljišta isključen je iz područja primjene mjere, i kupci su morali kupiti zemljište prema tržišnim uvjetima.
- (94) Komisija smatra da troškovi koje je Slovačka snosila za pripreme radove sanacije zemljišta na dijelu NSP-a koji je komercijalno iskoristiv ne izlaze izvan okvira standardnih troškova razvoja kako bi se javni teren pripremio za gradnju te ti radovi čine dio javnih zadaća Slovačke, konkretno osiguravanja i nadzora zemljišta u skladu s lokalnim planovima urbanog razvoja i prostornog uređenja. Budući da su ti radovi dio izvršavanja javnih ovlasti, njihovo javno financiranje ne predstavlja državnu potporu vlasniku zemljišta ili ulagaču za izvedbu radova na razvoju. U ovom je slučaju vlasnik ili ulagač MHI. Međutim, pitanje je li krajnji kupac zemljišta, u ovom slučaju JLR, ostvario korist od prednosti koje se smatraju državnom potporom odvojeno je od pitanja postojanja državne potpore u korist vlasnika zemljišta ili izvođača radova na njemu. Budući da MHI djeluje u ime države i financira ga država, njegove aktivnosti pripisuju se državi. Državna potpora JLR-u u obliku radova sanacije zemljišta i prodajne cijene mogu se isključiti ako MHI ne provodi, bez odgovarajuće naknade, radove sanacije zemljišta na lokaciji JLR-a koji izlaze izvan okvira radova neophodnih da bi se zemljište učinilo „spremnim za gradnju” i ako se prijenos zemljišta provede prema tržišnim uvjetima.
- (95) Sporazum o ulaganju sadržava iscrpan popis opsega radova sanacije lokacije i u njemu se navodi priprema za standardnu proizvodnu uporabu. Svi dodatni radovi sanacije zemljišta koji su potrebni zbog posebnih potreba JLR-a utvrđeni su u Sporazumu o ulaganju pod naslovom „Pripremni radovi specifični za projekt ulaganja” ⁽²⁸⁾ i JLR ih je odvojeno platio. Komisija ujedno prima na znanje potvrdu slovačkih tijela da su nadzorna prava JLR-a nad fazom izgradnje bila ograničena na provjeru zadovoljava li zemljište standard „industrijskog zemljišta spremnog za gradnju”, a to je standard koji je dogovoren u kontekstu JLR-ove kupnje zemljišta od MHI-ja i na temelju kojega je određena prodajna cijena. Komisija zaključuje da radovi sanacije lokacije kako bi zemljište bilo spremno za gradnju i dodatni radovi prema specifikacijama JLR-a ne čine državnu potporu u korist JLR-a, pod uvjetom da su obuhvaćeni ugovorom o kupnji zemljišta kojim se potvrđuju tržišni standardi ili da su pokriveni odgovarajućom naknadom koja odgovara tržišnim uvjetima dogovorenima u Sporazumu o ulaganju i dodatnim plaćanjima. Ocjena ispunjenosti tog uvjeta navedena je u uvodnim izjavama od 105. do 108. ove Odluke.
- (96) U Odluci o pokretanju postupka navodi se da razvoj NSP-a nije obuhvaćao samo javno ulaganje u radove sanacije lokacije kako bi se zemljište pripremio za gradnju, nego i razvoj širokog raspona infrastrukture. Ti infrastrukturni radovi kojima je svrha bila omogućiti JLR-u pristup javnim komunalnim uslugama te cestovnom i željezničkom prometu smješteni su izvan lokacije JLR-a i izvan lokacija drugih poduzetnika te nisu posebno prilagođeni unaprijed utvrđenom korisniku kako je utvrđeno u uvodnim izjavama od 97. do 104.

⁽²⁷⁾ SA.36346 (2013/N), SL C 141, 9.5.2014., str. 1.

⁽²⁸⁾ Slovačka tijela navode da, iako je u Odluci o pokretanju postupka riječ o određenim radovima specifičnima za projekt ulaganja koji iznose 16,9 milijuna EUR koje bi trebao platiti JLR, troškovi tih radova već su bili narasli na 30,1 milijun EUR.

- (97) Slovačka tijela potvrdila su da je sve radove na komunalnoj infrastrukturi unutar granica lokacije JLR-a platio JLR te da će JLR platiti tržišnu cijenu za pristup javnim komunalnim uslugama i njihovu uporabu. Slovačka tijela pružila su pregled propisa koji se primjenjuju na izračun naknada za korištenje javnih komunalnih usluga. Pravila koja se primjenjuju utvrđena su na razini države članice i Slovačka je potvrdila da se na korisnike u NSP-u ne primjenjuje ni jedno posebno pravilo koje bi bilo drukčije od pravila koja se primjenjuju na nacionalnoj razini. Naknade za priključke i distribuciju koje JLR plaća temelje se na standardnim cjenicima koji se primjenjuju u sličnim situacijama. Stoga će JLR platiti sve naknade za priključke i distribuciju u skladu s primjenjivim odredbama koje se primjenjuju na nacionalnoj razini i koje utvrđuje Regulatorni ured za mrežne djelatnosti. Drugim riječima, JLR neće ostvariti korist od bilo kakvih oslobođenja. Komisija smatra da su radovi na komunalnoj infrastrukturi u potpunosti dio izvršavanja javnih ovlasti Slovačke i zaključuje da radovi na komunalnoj infrastrukturi nisu namijenjeni JLR-u.
- (98) Ulaganje u cestovnu infrastrukturu iz uvodne izjave 51. služi svim poduzetnicima u industrijskoj zoni koja se sastoji od NSP-a i industrijskog parka Nitra North, kao i u široj regiji. Nijedna cesta nije namijenjena isključivoj uporabi JLR-a niti je izgrađena u skladu s posebnim potrebama JLR-a. Ceste su dostupne za slobodnu javnu uporabu. Slovačka tijela potvrdila su da radovi na cestovnoj infrastrukturi ne izlaze izvan okvira standardnog razvoja cesta te su pružila dokaze da su pravila koja se primjenjuju na taj projekt ista kao i za druge projekte. Unutarne ceste unutar granica lokacije JLR-a platio je JLR. Komisija stoga smatra da su radovi na cestovnoj infrastrukturi u potpunosti dio izvršavanja javnih ovlasti države Slovačke i zaključuje da radovi na cestovnoj infrastrukturi nisu namijenjeni JLR-u.
- (99) Komisija je prethodno smatrala ⁽²⁹⁾ da se parkiralište koje nije izgrađeno posebno za jednog poduzetnika, nego je dio plana gospodarskog razvoja industrijskog parka, može smatrati nenamijenjenim parkiralištem koje ne uključuje državnu potporu. Komisija prima na znanje da se izgradnja javno dostupnih parkirališta predviđena već prostornim planom općine Luzianky iz 2014. godine. Komisija stoga zaključuje da je izgradnja parkirališta dio izvršavanja javnih ovlasti države Slovačke i da radovi nisu namijenjeni JLR-u.
- (100) Komisija smatra da su ulaganja koja se odnose na vatrogasnu postaju, policijsku postaju, jedinicu za održavanje cesta, sustav za obranu od poplava i upravljanje podzemnim vodama uobičajene javne zadaće i dio izvršavanja javnih ovlasti države i stoga ne predstavljaju gospodarsku aktivnost. Njihovo javno financiranje ne predstavlja državnu potporu.
- (101) S obzirom na to da su multimodalni transportni terminal općine Luzianky financirale Slovačke željeznice, koje su društvo za željezničku infrastrukturu u državnom vlasništvu, ulaganje bi se potencijalno moglo pripisati Slovačkoj. Komisija je najprije ispitala mogućnost postojanja prednosti za JLR.
- (102) Slovačka tijela objasnili su da su Slovačke željeznice financirale multimodalni transportni terminal sredstvima stečenima svojim komercijalnim aktivnostima koja se u računovodstvenoj dokumentaciji evidentiraju odvojeno od javno financiranih negospodarskih aktivnosti. Za dio infrastrukture koji se odnosi na područje za skladištenje gotovih vozila JLR traži ugovorno isključivo pravo korištenja. Druga dva funkcionalna dijela multimodalnog transportnog terminala bit će otvorena za sve korisnike prema tržišnim uvjetima. Stoga se čini da je barem dio infrastrukture izgrađen za posebne potrebe JLR-a kao unaprijed utvrđenog poduzetnika.
- (103) Slovačka tijela dodatno su potvrdila da će se naknade za korištenje za sve dijelove terminala izračunavati na komercijalnoj osnovi te će njima biti obuhvaćeni svi povezani troškovi ulaganja, operativni troškovi i troškovi ulaganja u obnovu ili zamjenu. Naknade će biti tržišno usmjerene i za cilj će imati internu stopu povrata za projekt od [...]. Naknade za korištenje tijekom razdoblja od 30 godina trebale bi osigurati povrat ulaganja za projekt, kako je procijenjeno *ex ante* izračunom neto sadašnje vrijednosti od [...] milijuna EUR.
- (104) Stoga Komisija smatra da su Slovačke željeznice postupile kako bi u sličnoj situaciji postupio subjekt u tržišnom gospodarstvu. Kad se gospodarske transakcije koje izvršavaju javna tijela izvršavaju u skladu s uobičajenim tržišnim uvjetima, njima se ne dodjeljuje prednost njihovim protustrankama ⁽³⁰⁾. Komisija stoga zaključuje da uporaba multimodalnog transportnog terminala općine Luzianky ne predstavlja državnu potporu u korist JLR-a.

⁽²⁹⁾ Odluka Komisije (EU) 2015/508 od 1. listopada 2014. o navodnoj infrastrukturnoj potpori Njemačke u korist trgovačkog društva Propapier PM2 GmbH – Državna potpora SA.36147 (C 30/10) (ex NN 45/10; ex CP 327/08) (SL L 89 od 1.4.2015., str. 72.).

⁽³⁰⁾ Presuda Suda od 10. srpnja 1996., *SFEI i dr.*, C-39-94, ECLI:EU:C:1996:285, točke 60. i 61.

Zemljišna transakcija

- (105) Slovačka je putem društva MHI prodala JLR-u 185 hektara komercijalno iskoristivog zemljišta spremnog za gradnju, koje se naziva lokacija JLR-a, po cijeni od 15,83 UER po kvadratnom metru ili za ukupnu cijenu od gotovo 30 milijuna EUR. U uvodnim izjavama 40. i 41. Odluke Komisije SA.36346 navedeno je da se ne smatra da je konačni kupac preuređenog zemljišta primio potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a za mjeru razvoja zemljišta ako taj konačni kupac plati tržišnu cijenu za preuređeno zemljište. U tom pogledu Komisija prima na znanje da je konačna kupovna cijena lokacije JLR-a utvrđena kao prosjek cijena iz triju neovisnih procjena koje su proveli međunarodno priznati stručnjaci koji primjenjuju standarde i metode stručne procjene Kraljevskog instituta ovlaštenih inspektora (engl. „Royal Institution of Chartered Surveyors”). Sva tri izvješća o procjeni sadržavaju izjavu o neovisnosti, stavljeni su na raspolaganje Komisiji i odnose se na lokaciju koja je prema prostornom planu dio industrijske zone za koju su na granici lokacije dostupni priključci za komunalne usluge, koja je sanirana i poravnana i za koju ne treba platiti dodatne troškove za prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u industrijskog zemljište. U izvješćima se ujedno pretpostavlja da su sva postojeća komunalna infrastruktura i željeznička pruga koja prelazi preko industrijske lokacije premještene i da su cestovni sustav i javna parkirališta izgrađeni u cijelom parku. U trima izvješćima primjenjuje se usporediva metodologija za procjenu cijene koja podrazumijeva usporedbu zemljišta s drugim parcelama koje su prodane ili se prodaju u Slovačkoj ⁽³¹⁾ i prilagodbu tih prodajnih cijena ili traženih cijena na temelju čimbenika kao što su veličina parcele, lokacija, dostupna infrastruktura, datum, oblik, vidljivost. Osim toga, u [...] izvješću primijenjena je metoda diskontiranog novčanog toka ⁽³²⁾. U tim trima izvješćima rocijenjeno je da je vrijednost po kvadratnom metru lokacije JLR-a redom 15,5 EUR, 15,0 EUR i 17,0 EUR.
- (106) Pretpostavke o obilježjima zemljišta jednake se u svim trima izvješćima i odgovaraju stanju lokacije JLR-a nakon izvedbe javnih infrastrukturnih radova.
- (107) Osim toga, Komisija primjećuje da je izvješće poduzetnika CB Richard Ellis koje su slovačka tijela pogreškom dostavila zapravo bilo opće izvješće o ispitivanju tržišta. Ono je sadržavalo samo opći opis slovačkog tržišta nekretnina s naznakom prosječne cijene drugih parcela koje su prodane ili se prodaju u Slovačkoj, što je u skladu s cijenama referentnih lokacija koje su upotrijebljene kao osnova u izvješćima o procjeni lokacije JLR-a. Izvješće o ispitivanju tržišta nije sadržavalo nikakve posebne prilagodbe za procjenu tržišne cijene lokacije JLR-a.
- (108) Stoga Komisija zaključuje da je kupovna cijena od 15,83 EUR po kvadratnom metru u skladu s uvjetima na tržištu i da je prodaja zemljišta u stanju opisanom u izvješćima o procjeni provedena u skladu s tržišnim uvjetima.

Zaključak

- (109) Komisija zaključuje da JLR ne ostvaruje selektivnu prednost povezanu s prodajom lokacije JLR-a ili povezanu s infrastrukturnim radovima u vezi s NSP-om koje je financirala Slovačka.

6.2.2.3. Oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF

- (110) Komisija je u Odluci o pokretanju postupka izrazila sumnju da oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF predstavlja državnu potporu u korist JLR-a.
- (111) Kao što je navedeno u uvodnoj izjavi 105., u sva tri neovisna izvješća o procjeni pretpostavljeno je da je lokacija preparcelirana za industrijsku uporabu i da njezina prenamjena iz poljoprivrednog zemljište nije rezultirala nikakvim dodatnim troškovima. Kupovna cijena od 15,83 EUR po kvadratnom metru treba se smatrati tržišnom cijenom koja ne podrazumijeva dodatne troškove za kupca povezane s prenamjenom zemljišta. Budući da se tržišna usklađenost prodaje lokacije JLR-a JLR-u mogla utvrditi na temelju neovisnih izvješća stručnjaka, oslobođenjem MHI-ja od plaćanja pristojbe ALF smanjuju se troškovi koje taj javni subjekt posebne namjene stvara u provedbi svojih javnih zadaća, ali time ne nastaje selektivna prednost za JLR.
- (112) Stoga Komisija zaključuje da oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF ne predstavlja državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a u korist JLR-a.

⁽³¹⁾ U [...] izvješću su polazište za procjenu bile druge parcele u cjenovnom rasponu od 10 EUR do 40 EUR po kvadratnom metru. U [...] izvješću su polazište za procjenu bile druge parcele u cjenovnom rasponu od 3 EUR do 55 EUR po kvadratnom metru. U izvješću poduzetnika CB Richard Ellis polazište za ocjenu bile su druge parcele u cjenovnom rasponu od 14 EUR do 38 EUR po kvadratnom metru.

⁽³²⁾ Ta metodologija polazi od prodajne cijene od 35 EUR po kvadratnom metru i proporcionalne prodaje zemljišta unutar sljedećih 20 godina.

6.2.2.4. Zaključak

- (113) Komisija zaključuje da se uvjetima prodaje lokacije JLR-a JLR-u i uvjetima pod kojima je provedena sanacija zemljišta, radovi povezani javnom komunalnom infrastrukturnom i drugi infrastrukturni radovi ne stvara selektivna prednost za JLR. Stoga nije potrebna daljnja procjena drugih kumulativnih uvjeta za postojanje državne potpore u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a za ocjenu u pogledu potpore u vezi s prodajom zemljišta NSP-a JLR-u. Državna potpora JLR-u stoga je ograničena na prijavljena izravna bespovratna sredstva.

6.3. Zakonitost državne potpore

- (114) Komisija je u Odluci o pokretanju postupka utvrdila da su slovačka tijela prijavom planiranih izravnih bespovratnih sredstava u iznosu od 129 812 750 EUR u nominalnoj vrijednosti, koji podliježu odobrenju Komisije, poštovala svoje obveze u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a u pogledu tog dijela potpore.

6.4. Spojivost potpore

6.4.1. Pravna osnova za ocjenu spojivosti potpore

- (115) Svrha mjere prijavljene 12. svibnja 2016. bio je potaknuti regionalni razvoj u slovačkoj regiji Nitra. Nju stoga treba ocijeniti uz primjenu odredbi koje se primjenjuju na regionalnu potporu kako su utvrđene u članku 107. stavku 3. točkama (a) i (c) UFEU-a i kako su protumačene u Smjernicama za razdoblje 2014. – 2020. i karti regionalnih potpora Slovačke za razdoblje 2014.–2020. Ocjena koja se temelji na zajedničkim načelima ocjenjivanja iz Smjernica provodi se u tri koraka, a to su ocjena minimalnih uvjeta, ocjena očitih negativnih učinaka i provedba usporedbe. Komisija je u Odluci o pokretanju postupka zaključila da su na temelju zajedničkih načela ocjenjivanja ispunjeni opći kriteriji spojivosti i da službenom istragom nisu otkriveni elementi koji dovode u pitanje temeljnu preliminarnu ocjenu tih kriterija spojivosti.
- (116) Međutim, Komisija je u Odluci o pokretanju postupka izrazila sumnju u prihvatljivost rashoda te u poticajni učinak i proporcionalnost potpore. Stoga Komisija nije mogla donijeti konačni stav o tome zadovoljava li projekt sve minimalne uvjete iz Smjernica. U Odluci o pokretanju postupka Komisija isto tako nije mogla isključiti postojanje očitih negativnih učinaka na trgovinu i koheziju između država članica. Imajući u vidu navedeno, Komisija nije mogla utvrditi jesu li pozitivni učinci potpore, ako postoje, s obzirom na mogući izostanak poticajnog učinka, mogli nadmašiti negativne učinke.

6.4.2. Prihvatljivost projekta ulaganja

- (117) Kako je utvrđeno u odjeljku 3.3.2. Odluke o pokretanju postupka, Komisija smatra da je projekt ulaganja prihvatljiv za regionalnu potporu i može se zaključiti da je državna potpora u skladu s unutarnjim tržištem pod uvjetom da su ispunjeni svi kriteriji spojivosti iz Smjernica.

6.4.3. Prihvatljivost rashoda

- (118) U Odluci o pokretanju postupka izražene su sumnje u vezi s prihvatljivošću „troškova rezerviranja”. Prema stavku 20. točki (e) Smjernica, „opravdani troškovi”, za potrebe potpora za ulaganje, znači materijalna i nematerijalna imovina vezana uz početno ulaganje odnosno troškove plaća”. Slovačka tijela pružila su detaljnu analizu prihvatljivih stavki troškova. Te prihvatljive stavke troškova odražavaju troškove predviđene u trenutku podnošenja zahtjeva za potporu i uključuju iznos rezerviranja za svaku prihvatljivu stavku troškova u okviru razboritog pristupa procjeni troškova. U Sporazumu o ulaganju puni iznos od 1 406 620 590 EUR u nominalnoj vrijednosti smatra se „planiranim ulaganjem u projekt” za koje je JLR preuzeo obveze za rashode ⁽³³⁾.

⁽³³⁾ U sporazumu o ulaganju navodi se da će Slovačka u slučaju da stvarni troškovi ulaganja izračunani za razdoblje ulaganja budu niži od 85 % planiranog ulaganja u projekt imati pravo raskinuti sporazum i da će JLR biti obavezan vratiti cijeli iznos potpore za ulaganje.

- (119) Na temelju objašnjenja slovačkih tijela, Komisija primjećuje da je upućivanje na „troškove rezerviranja” u internoj prezentaciji JLR-a od 18. studenoga 2015. bilo za potrebe interne financijske prezentacije obveze ulaganja koju bi JLR preuzeo sa Slovačkom. Ti troškovi rezerviranja nisu se odnosili na dodatnu troškovnu stavku povrh razborite procjene troškova prihvatljivih troškovnih stavki. Budući da je JLR u Sporazumu o ulaganju preuzeo obvezu da će potrošiti puni iznos od 1 406 620 590 EUR u nominalnoj vrijednosti i da će se plaćanje regionalne potpore za ulaganje odnositi samo na stvarne nastale prihvatljive troškove, Komisija prihvaća iznos od 1 406 620 590 EUR kao maksimalni nominalni iznos prihvatljivih troškova za koji se može dodijeliti potpora. Komisija u tom kontekstu napominje da se Slovačka obvezala da neće premašiti prijavljeni maksimalni iznos potpore, kao ni gornju granicu intenziteta prijavljene potpore. Komisija zaključuje da su prihvatljivi troškovi u skladu sa stavkom 20. točkom (e) Smjernica.

6.4.4. Minimalni uvjeti

6.4.4.1. Doprinos regionalnim ciljevima i potreba za državnom intervencijom

- (120) Kao što je utvrđeno u odjeljku 3.3.4.1. točki (a) Odluke o pokretanju postupka, potpora pridonosi cilju regionalnog razvoja i smatra se opravdanom jer je Nitra uvrštena u kartu regionalnih potpora kao regija prihvatljiva za regionalnu potporu u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (a) UFEU-a, sa standardnom gornjom granicom intenziteta potpore za velike poduzetnike od 25 %.

6.4.4.2. Primjerenost regionalne potpore i instrumenta potpore

- (121) Komisija je u odjeljku 3.3.4.1. točki (b) Odluke o pokretanju postupka već zaključila da prijavljena izravna bespovratna sredstva u načelu predstavljaju primjeren instrument potpore kako bi se premostile razlike u održivosti smanjenjem troškova ulaganja. Prednost se nije dala poreznim poticajima zbog njihove administrativne složenosti.

6.4.4.3. Poticajni učinak

- (122) Na temelju odjeljka 3.5. Smjernica, regionalna potpora može se smatrati spojivom s unutarnjim tržištem samo ako ima poticajni učinak. Poticajni učinak postoji kada se potporom mijenja ponašanje poduzetnika tako da se on počinje baviti dodatnim djelatnostima kojima se pridonosi razvoju područja, a kojima se ne bi bavio bez potpore ili bi se njima bavio samo na ograničen ili drugačiji način, ili na drugom mjestu. Potporama se, međutim, ne smiju subvencionirati troškovi djelatnosti koje bi poduzetnik ionako imao i ne smije se nadoknađivati uobičajeni poslovni rizik gospodarske aktivnosti.
- (123) U stavcima 64. i 65. Smjernica utvrđeni su formalni uvjeti za poticajni učinak, kojima je propisano da radovi na pojedinačnom ulaganju mogu započeti tek nakon službenog podnošenja obrasca zahtjeva za potporu. Komisija je u stavku 166. Odluke o pokretanju postupka već utvrdila da je ispunjen formalni uvjet za postojanje poticajnog učinka za bespovratna sredstva jer je zahtjev za potporu podnesen prije nego što su započeli radovi na projektu ulaganja. Komisija potvrđuje to stajalište za potrebe ove Odluke.
- (124) Osim formalnog uvjeta za poticajni učinak, u stavku 61. Smjernica zahtijeva se prisutnost znatnog poticajnog učinka koji se može dokazati na dva moguća načina, odnosno, da bez potpore ulaganje ne bi bilo dovoljno profitabilno (prvi scenarij) ili da bi se ulaganje provelo na drugoj lokaciji (drugi scenarij).
- (125) U situaciji iz drugog scenarija država članica mora dokazati da se potporom daje poticaj korisniku potpore da planirano ulaganje provede u odabranoj regiji umjesto u drugoj regiji gdje bi ulaganje bilo profitabilnije i gdje se moglo provesti da nije bilo potpore, jer se prijavljenom potporom korisniku nadoknađuju neto nedostaci provedbe projekta u regiji koja se podupire potporom, u usporedbi s alternativnom, održivijom, „protučinjeničnom” regijom.
- (126) Kao što je utvrđeno u odjeljku 3.5.2. Smjernica, država članica mora pružiti jasne dokaze da potpora ima stvarni učinak na odabir ulaganja ili na odabir lokacije. U tu svrhu država članica mora osigurati sveobuhvatan opis protučinjeničnog scenarija u kojemu korisniku ne bi bila dodijeljena potpora.

- (127) Slovačka je kao protučinjenični scenarij predstavila situaciju iz drugog scenarija, u kojem bi alternativa provedbi ulaganja u Nitri u Slovačkoj bila provedba ulaganja u H[...] u saveznoj državi Puebla u Meksiku. Na temelju prijave, neto sadašnja vrijednost koja bi se mogla ostvariti smještanjem odobrenog projekta ulaganja s kapacitetom od 150 000 vozila godišnje u H[...] premašuje neto sadašnju vrijednost izračunanu za Nitru za 413 milijuna EUR, bez potpore i u planiranom trajanju projekta od 20 godina.
- (128) Stavak 71. Smjernica upućuje na to da bi država članica za drugi scenarij mogla dokazati postojanje poticajnog učinka potpore dostavljanjem aktualnih dokumenata poduzetnika iz kojih se vidjeti da je napravljena usporedba između troškova i koristi smještanja ulaganja u odabranu potpomognutu regiju i i smještanja na alternativne lokacije. U tu svrhu, u skladu sa stavkom 72. Smjernica, državi članici preporučuje se oslanjanje na službene dokumente upravnog odbora, procjene rizika, financijska izvješća, interne poslovne planove, stručna mišljenja, druge studije i dokumente u kojima se razrađuju različiti scenariji ulaganja.
- (129) Kao što je već navedeno u Odluci o pokretanju postupka, slovačka tijela podnijela su takve informacije u obliku objašnjenja postupka odabira lokacije koji se temeljio na dokumentima iz vremena odabira koje su slovačka tijela također podnijela. Ti dokumenti opisuju postupak donošenja odluka korisnika o ulaganju i lokaciji. Tijekom formalnog postupka istrage slovačka tijela dostavila su dodatna objašnjenja i dodatne dokumente iz vremena postupka odabira lokacije.
- (130) Na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015. dogovoreno je da treba nastaviti s Nitrom kao preporučenom lokacijom, podložno odobrenju upravnog odbora. Upravni odbor JLR-a na svojem je sastanku održanom 3. kolovoza 2015. odobrio Nitru kao preporučenu lokaciju, kao i potpisivanje neobvezujućeg pisma namjere kako bi se potvrdio nastavak isključivih pregovora sa Slovačkom te uspostava novog subjekta JLR-a u Slovačkoj, podložno poslovnom odobrenju⁽³⁴⁾ i detaljnom pregledu poslovnog plana JLR-a tijekom trećeg tjedna rujna 2015. U zapisniku sa sastanka upravnog odbora poduzetnika Tata Motors Limited održanom 7. kolovoza 2015. također je riječ o detaljnoj prezentaciji financijskih aspekata projekta koju će na sljedećem sastanku održati glavni financijski direktor JLR-a. U srpnju/kolovoza 2015. u pogledu opsega projekta i dalje je bila riječ o postrojenju s kapacitetom od 300 000 vozila godišnje. Projekt je prošao postupak poslovnog odobrenja na sastanku izvršnog odbora JLR-a održanom 3. rujna 2015. Na sastanku upravnog odbora poduzetnika Tata Motors održanom 18. rujna 2015. JLR je obavijestio upravni odbor o projektu Darwin, uključujući ključne financijske aspekte i poslovnu studiju. Utvrđeno je da će ukupna revidirana državna potpora u iznosu od [150 – 200] milijuna GBP⁽³⁵⁾ biti dovoljna da se za daljnje pregovore odabere lokacija u Nitri umjesto lokacije u Meksiku i da će se projekt podijeliti u dvije faze. Na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 21. listopada 2015. dogovoreno je da će se početni projekt ulaganja za potrebe zahtjeva za potporu redefinirati i svesti na 1. fazu jer još nije bilo dostupno dovoljno podataka o točnoj kombinaciji proizvoda u 2. fazi i stoga nije postojao pouzdan i obvezujući poslovni plan na temelju kojega bi se sa Slovačkim tijelima sklopio sporazum o punom ulaganju. Na sastanku upravnog odbora JLR-a održanom 18. studenoga 2015. odobren je ažurirani poslovni plan i Slovačka je potvrđena kao najpoželjnija lokacija pod uvjetom da se dobije puni iznos državne potpore za redefinirani projekt. Neto sadašnje vrijednosti Slovačke i Meksika temeljile su se na najnovijoj strategiji proizvoda, a ažurirane pretpostavke iznova su izračunane, uz uklanjanje 2. faze. Razlika u neto sadašnjoj vrijednosti iznosila je 413 milijuna EUR, a državna potpora iznova je izračunana na nominalni iznos od 129 812 750 EUR.
- (131) Da bi imala poticajni učinak, potpora mora predstavljati odlučujuću čimbenik u odluci o provedbi ulaganja u Nitri umjesto u H[...]. S obzirom na to da je konačna odluka donesena tek u listopadu/studenome 2015., kada je početni projekt ulaganja bio redefiniran i sveden na samo 1. fazu i kada je upravni odbor JLR-a ponovno izričito potvrdio da je Slovačka najpoželjnija lokacija, Komisija listopad/studeni 2015. smatra relevantnim trenutkom kad je riječ o ispitivanju prisutnosti poticajnog učinka. Međutim, s obzirom na to da su upravni odbor JLR-a i upravni odbor poduzetnika Tata Motors preporuku lokacije od 10. srpnja 2015. potvrdili već početkom kolovoza 2015., da je neobvezujuće pismo namjere potpisano sa Slovačkom 10. kolovoza 2015. i da je javno priopćenje objavljeno 11. kolovoza 2015., Komisija smatra da je razdoblje srpanja/kolovoza 2015. od posebne važnosti za ocjenu prisutnosti poticajnog učinka.

⁽³⁴⁾ Na sastanku za poslovno odobrenje dogovaraju se poslovne strategije, projekt se dodaje poslovnom planu te se odobravaju plan ciklusa i ukupno ulaganje u projekt.

⁽³⁵⁾ Odgovara prihvatljivom trošku od [1 700 – 2 100] milijuna GBP, koji je manji od iznosa od [2 100 – 2 500] milijuna GBP koji je naveden u nacrtu zahtjeva za potporu od 25. lipnja 2015.

Vjerodostojnost Meksika kao alternativne lokacije

- (132) Komisija u uvodnoj napomeni navodi da se argumentacija Slovačke da je Meksiko predstavljao vjerodostojnu alternativu JLR-u jer je bio realna lokacija za ulaganje za druge proizvođače automobila ne može smatrati dostatnom jer ne pruža autentičan dokaz da bi bez potpore JLR bio smjestio ulaganje u Meksiko. Na temelju stavka 68. Smjernica, protučinjenični scenarij vjerodostojan je ako je autentičan i ako je povezan s čimbenicima koji utječu na odlučivanje i koji prevladavaju u trenutku u kojem korisnik donosi odluku o ulaganju.
- (133) Tijekom službenog postupka istrage slovačka tijela dostavila su dodatne dokumente poduzetnika iz kojih se vidjeti da je napravljena usporedba između troškova i koristi smještanja ulaganja u Nitru i troškova i koristi smještanja ulaganja u H[...] u Meksiku. Stavkom 71. Smjernica propisano je da Komisija provjerava ima li usporedba realnu osnovu.
- (134) U stavku 181. Odluke o pokretanju postupka Komisija je navela tri glavna razloga zbog kojih je izrazila sumnju u vjerodostojnost Meksika kao alternativne lokacije.
- (135) Kao prvo, Komisija nije mogla isključiti mogućnost da se dostavljene informacije odnose na dva odvojena projekta. Komisija argumentaciju Slovačkih tijela kako je iznesena u uvodnim izjavama od (61) do (66) ove Odluke smatra dostatnom za zaključak da su projekt Oak i projekt Darwin zamišljeni kao studije izvedivosti za jedan projekt, kao što je izričito navedeno i u prezentaciji za upravni odbor poduzetnika Tata Motors od 7. kolovoza 2015., i da Meksiko kao alternativna lokacija nije napuštena do konačne odluke upravnog odbora JLR-a od 18. studenoga 2015. o potpisivanju Sporazuma o ulaganju sa Slovačkom.
- (136) Čak i prije službenog pokretanja projekta Darwin postojale su naznake da će se provesti usporedno vrednovanje istočne Europe i NAFTA-e. Na primjer, jedna od mjera u zapisniku sa sastanka Strateškog vijeća održanog 10. studenoga 2014. bila je „poduzeti računalnu studiju globalne konkurentnosti proizvodnje uključujući usporedno vrednovanje istočne Europe u odnosu na NAFTA-u”.
- (137) U projektima Oak i Darwin razmatrana je izvedivost postrojenja s kapacitetom proizvodnje od 300 000 vozila, koje bi s proizvodnjom započelo u lipnju 2018., a bilo bi smješteno na parceli površine od 400 do 600 hektara. Brojke o potrebnom dodatnom kapacitetu potvrđuju izjave Slovačke i JLR-a u njihovu odgovoru na Odluku o pokretanju postupka da nije bilo potrebe za izgradnjom dvaju zasebnih postrojenja, od kojih bi svako imalo kapacitet proizvodnje od 300 000 vozila. O tome na primjer svjedoči i dokument „*Global Manufacturing Footprint Expansion*” (Širenje otiska globalne proizvodnje) od 15. prosinca 2014.
- (138) Na sastanku članova izvršnog odbora održanom 21. siječnja 2015. spomenuto je drugo postrojenje. Slovačka tijela objasnila su da su članovi izvršnog odbora nakratko razmatrali mogućnost da se nakon izgradnje prvog postrojenja, kapaciteta 300 000 vozila, izgradnja drugog postrojenja u razdoblju od pet do deset godina nakon završetka radova u okviru prvog ulaganja razmotri u slučaju da potražnja bude dovoljno velika. Za drugo postrojenje razmatrali bi se Ujedinjenje Američke Države i Meksiko, što može objasniti zašto je JLR u prosincu 2015. potvrdio guverneru savezne države Puebla da se željno iščekuje daljnji razvoj njihova odnosa kako JLR bude ostvarivao svoje planove globalne širenja i da u JLR-u i dalje itekako imaju na umu Pueblu i Meksiko.
- (139) Dokazi koje je Slovačka podnijela upućuju na to da su studije izvedivosti projekta Oak i projekta Darwin provedene imajući na umu samo jedno postrojenje. Na sastanku Strateškog vijeća od 27. travnja Puebla je odobrena kao alternativna lokacija izvan Unije u okviru teme dnevnog reda Projekt Darwin te je donesena odluka da se ne nastavlja s evaluacijom Turske i drugih zemalja koje nisu odabrane. U pismu od 25. lipnja 2015. upućenom guverneru države Puebla koje je uslijedilo nakon posjeta tima JLR-a za globalno širenje poslovanja lokacijama u Puebli toga mjeseca objavljeno je da je lokacija u H[...] „odabrana zajedno s nekoliko drugih lokacija koje su u užem izboru koje će se nastaviti razmatrati za ulaganje, uključujući lokacije u srednjoj i istočnoj Europi”. U zapisniku sa sastanka Foruma za globalizaciju održanog 10. srpnja 2015. zabilježeno je da je „cilj sastanka bio donijeti odluku o najpoželjnijoj lokaciji iz projekata Oak i Darwin[...]”. Dalje se navodi da se „pokazalo da je Nitra (najpoželjnija lokacija iz procesa Darwin) u usporedbi s Pueblom (najpoželjnija lokacija iz procesa Oak) znatno nepovoljnija zbog troškova”. U zapisniku sa sastanka upravnog odbora JLR-a održanog 18. studenoga 2015. zabilježeno je sljedeće: „Neto sadašnje vrijednosti za Slovačku i Meksiko temeljile su se na najnovijoj strategiji proizvoda i ažurirane pretpostavke iznova su izračunane, s tim da je 2. faza uklonjena.”

- (140) Komisija stoga smatra vjerodostojnim da se informacije koje su slovačka tijela podnijela o projektu Oak i projektu Darwin odnose na jedan jedini projekt.
- (141) Kao drugo, Komisija je u Odluci o pokretanju postupka obrazložila svoje sumnje u vjerodostojnost Meksika kao protučinjene lokacije ističući različite razine temeljitosti ocjena provedenih za Meksiko i europsku lokaciju. Kako bi pobila taj argument, Slovačka je podnijela dodatne dokaze i objašnjenja koji su sažeti u uvodnoj izjavi 59.(b) ove Odluke. Slovačka tijela ujedno su dokumentirala svoje stajalište podnošenjem daljnje korespondencije između pueblanskih tijela i JLR-a, informativne sažetke za posjete lokacijama i zapisnike s posjeta lokacijama. Na temelju tih dodatnih informacija Komisija prihvaća da su analize u okviru projekta Oak i projekta Darwin provedene s usporedivom razinom temeljitosti. Za konačnu usporedbu najpoželjnije alternativne lokacije iz projekta Oak (H[...]) i najpoželjnije alternativne lokacije iz projekta Darwin (Nitra) bile su dostupne jednako detaljne analize za obje opcije i obje su lokacije uključene u probno financijsko modeliranje na jednakoj osnovi.
- (142) U tom kontekstu Komisija napominje da je krajem 2014. poduzetnik Ernst & Young anagažiran kao potpora JLR-u u daljnjem radu na projektu Oak. JLR je u suradnji s poduzetnikom Ernst & Young razvio detaljan skup „zlatnih kriterija” za odabir lokacije koji su kasnije upotrijebljeni u postupku odabira lokacije u okviru projekata Oak i Darwin. U postupku provedbe ocjena lokacija u istočnoj Europi JLR je 16. veljače 2015. angažirao poduzetnika PriceWaterhouseCoopers (u daljnjem tekstu: „PwC”) da mu, između ostaloga, pomogne razraditi zlatne kriterije za odabir lokacije. Dobiveni model temeljio se na iskustvu JLR-a te na iskustvu PwC-a u filtriranju i odabiru lokacija u istočnoj Europi u suradnji s drugim proizvođačima originalne opreme (OEM). Slovačka tijela navela su tu razradu kriterija kao razlog za razliku u analizi i zlatnim kriterijima za odabir lokacije u projektima Oak i Darwin. Međutim, u vrijeme završne usporedbe najpoželjnije alternativne lokacije iz projekta Oak i najpoželjnije alternativne lokacije iz projekta Darwin za obje lokacije bile su dostupne jednako detaljne informacije.
- (143) Iako su slovačka tijela potvrdila da su u trenutku preporuke lokacije 10. srpnja 2015. bile dostupne jednako detaljne informacije o alternativnim lokacijama iz projekata Oak i Darwin, prezentacija koja je iznesena na sastanku Foruma za globalizaciju sadržava manje detalja o alternativnoj lokaciji iz projekta Oak nego o alternativnoj lokaciji iz projekta Darwin, kao što je utvrđeno u stavku 181. Odluke o pokretanju postupka. Slovačka tijela objasnila su da je Forum za globalizaciju već bio vidio informacije o Meksiku i Puebli. Odabir Meksika kao države u Sjevernoj Americi koja najviše obećava i Pueble kao meksičke savezne države koja najviše obećava već je u ranijoj fazi bio priveden kraju. Za odabir europskih lokacija analiza je provedena u kraćem razdoblju jer se s analizom započelo tek u veljači 2015. Dakle, postupci odabira zemlje i lokacije nisu se odvijali prema određenom redosljedju. Na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015. još uvijek su se razmatrale dvije zemlje u okviru projekta Darwin, Poljska i Slovačka, ali zadržana je samo Nitra u Slovačkoj.
- (144) Kao treće, Komisija u stavku 181. Odluke o pokretanju postupka navodi da je činjenica da je alternativna lokacija u Meksiku podrazumijevala znatno kašnjenje pridonijela sumnji u vjerodostojnost Meksika kao stvarne alternativne lokacije. Komisija prihvaća stajalište slovačkih tijela, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 68. ove Odluke, da je na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja, kada su se kvalitativno i kvantitativno uspoređivale Puebla i Slovačka, dulji vremenski okvir za početak proizvodnje uzet u obzir. Dulji vremenski okvir zasebno je kvantificiran učinkom neto sadašnje vrijednosti u rasponu između [80 – 130] milijuna GBP ili [96 – 156] milijuna EUR i šestomjesečnim kašnjenjem odnosno [110 – 180] milijuna GBP ili [132 – 216] milijuna EUR i devetomjesečnim kašnjenjem. Taj rizik i s njim povezan financijski učinak izričito su uzeti u obzir i u brojkama ažuriranog poslovnog plana u listopadu/studenome 2015.
- (145) Komisija stoga zaključuje da je u trenutku konačne potvrde odluke o lokaciji lokacija u H[...] bila stvarna i vjerodostojna alternativa lokaciji u Nitri i da se stoga može smatrati vjerodostojnim protučinjene scenarijem u smislu stavka 68. Smjernica.

Strateški čimbenici

- (146) Nitra je u usporedbi s H[...] u vrijeme donošenja konačne odluke u studenome 2015. bila znatno nepovoljnija po neto sadašnjoj vrijednosti. JLR je izračunao da je razlika u neto sadašnjoj vrijednosti iznosila 344 milijuna GBP ili 413 milijuna EUR. Poseban rizik koji je proizlazio iz šestomjesečnog do devetomjesečnog kašnjenja u provedbi ulaganja u Puebli nije bio uvršten u analizu neto sadašnje vrijednosti; procijenjeno je da se kreće u rasponu od [80 – 130] milijuna GBP ili [96 – 156] milijuna EUR i [110 – 180] milijuna GBP ili [132 – 216]

milijuna EUR, izraženo u sadašnjoj vrijednosti. Preostala razlika u neto sadašnjoj vrijednosti koja je iznosila između [164 – 234] milijuna GBP ili [197 – 281] milijuna EUR i [214 – 264] milijuna GBP ili [257 – 317] milijuna EUR samo je djelomično smanjena državnom potporom, između 33 % i 43 %. Prijavljenu državnu potporu u iznosu od 108 milijuna GBP ili 130 milijuna EUR JLR je diskontirao uporabom diskontne stope troška kapitala od [...] %, a tu je stopu JLR upotrebljavao i u svojem poslovnom planiranju. S obzirom na predviđeno trajanje projekta od 20 godina, JLR je za vrijednost državne potpore stoga uzeo iznos od 76 milijuna EUR ili 91 milijuna EUR. Međutim, kao što proizlazi iz prezentacije za upravni odbor od 18. studenoga 2015., brojni drugi kvalitativni čimbenici također su imali ulogu u postupku donošenja odluke. Prisutnost i važnost tih čimbenika, koji su već bili razmatrani i analizirani u vrijeme posjeta lokaciji u Puebli u lipnju 2015. i sastanka Foruma za globalizaciju održanog 10. srpnja 2015., ponovno su potvrđeni.

- (147) Činjenica da je Nitra unatoč potpori i dalje bila znatno nepovoljnija po neto sadašnjoj vrijednosti u usporedbi s H [...] potaknula je nekoliko pitanja relevantnih za ocjenu poticajnog učinka i proporcionalnosti potpore: (a) ne bi li sami strateški čimbenici bili dovoljni za prevagu Slovačke nad Meksikom?; (b) zašto je potpora bila dostatna da u odluci o lokaciji Slovačka prevagne nad Meksikom?; i (c) je li za prevagu Slovačke nad Meksikom bio neophodan puni iznos potpore? Pitanja (a) i (b) obrađena su u okviru ocjene poticajnog učinka, dok je pitanje (c) obrađeno u okviru analize proporcionalnosti iz ove Odluke.
- (148) Komisija je najprije procijenila bi li sami strateški čimbenici bili dovoljni za prevagu Slovačke nad Meksikom. Ključna razmatranja u okviru ocjena, kao što je navedeno u zapisniku sa sastanka Foruma za globalizaciju održanog 10. srpnja 2015., obuhvaćala su blizinu automobilske klastera, temeljne značajke lokacije, dostupnost radne snage, vremenske okvire, operativne troškove, gotovina potrebna za početne troškove i ostvarivost. Članovi izvršnog odbora koji su sudjelovali na sastanku Foruma za globalizaciju posebnu su važnost pridavali učincima vremenskih okvira, udaljenosti od sjedišta JLR-a i razmjerno većem riziku narušavanja ugleda povezanom s Meksikom. Drugi čimbenici obuhvaćali su rizik od prirodnih katastrofa, političku stabilnost, učinkovitost vlade i rizike zbog korupcije te ulaganje u Uniji kao zaštitu za slučaj Brexita. Učinak kašnjenja provedbe u Meksiku zasebno je kvantificiran. Uz iznimku nekih učinaka zaštite od valutnih rizika, kvalitativni čimbenici uglavnom su išli u prilog ulaganju u Slovačku umjesto u Meksiko.
- (149) Slovačka tijela tvrdila su i dostavila dokumente kako bi dokazala da je državna potpora Slovačke bila neophodna da bi pri odluci o lokaciji Slovačka prevagnula nad Meksikom i da same kvalitativne prednosti nisu bile dovoljne za odabir Nitre umjesto H[...].
- (150) Posjet lokaciji u Puebli od 16. lipnja 2015. pružio je dodatni uvid u niz strateških čimbenika koji će imati važnu ulogu u donošenju preporuke o lokaciji na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015. Paket informacija za taj posjet pokazuje da je pravodobno ostvarenje predstavljalo rizik i za srednju i istočnu Europu i za Meksiko. S Meksikom su bili povezani i dodatni strateški čimbenici i rizici koje je trebalo dodatno istražiti tijekom posjeta lokaciji. U zapisniku s posjeta lokaciji naveden je popis preostalih otvorenih pitanja koja se odnose na zasićenost područja proizvođačima originalne opreme (OEM), konkretno, postoji li dovoljno prostora za trećeg proizvođača originalne opreme i, ako postoji, kako bi se JLR uklopio u zemlju kojom desetljećima dominira Volkswagen, zatim na blizinu luke, sigurnost, zaštitu, korupciju, kulturološke razlike, udaljenost od operativne baze i rizik od prirodnih katastrofa. Međutim, zapisnik sa sastanka pokazuje i da su posjetom lokaciji riješena pitanja u pogledu nekih čimbenika koji su se na početku smatrali ozbiljnim razlozima za zabrinutost. Pokazano je da se odabrana lokacija u Puebli nalazi u području niskog rizika od prirodnih katastrofa. Pueblanski tim ostavio je i pozitivan dojam na predstavnike JLR-a.
- (151) Slovačka tijela ujedno su osobito uputila na zapisnik sa sastanka Foruma za globalizaciju održanog 10. srpnja 2015. Na sastanku Foruma za globalizaciju prihvaćeno je, u „vrlo pomno izvaganoj” ocjeni, da je razlika u neto sadašnjoj vrijednosti između Slovačke i Meksika pokrivena kvalitativnim čimbenicima, ali tek nakon što se u obzir uzme državna potpora. U zapisniku se izričito upozorava da je „odluka pomno izvagana osobito uzimajući u obzir da je neto sadašnja vrijednost lokacije u Slovačkoj bila znatno niža od neto sadašnje vrijednosti lokacije u Meksiku te da je neto sadašnja vrijednost slovačke lokacije ovisila o ponudi bespovratnih sredstava u najvećem dopuštenom iznosu koji dopuštaju pravila EU-a”. Istodobno je, „napomenuto da je ocjena projekta bila da vlada Slovačke Republike ima kapacitet i spremna je braniti svoju odluku pred Europskom komisijom. Također je napomenuto da Slovačka ima suvise argumente zašto odobrenje trebalo uslijediti”. S obzirom na utvrđene rizike povezane s lokacijom u Meksiku, i tek nakon razmatranja slovačke potpore, Nitra je u srpnju 2015. prihvaćena kao preporučena lokacija. Komisija napominje da je potreba za državnom potporom već bila utvrđena ranije u postupku analize izvedivosti. Na primjer, u prezentaciji upravnog odbora JLR-a od 21. svibnja 2015. spomenuto je da će: „uprava istražiti sve mogućnosti za dobivanje državnih poticaja u srednjoj i istočnoj Europi kako bi se kompenzirala financijska prednost lokacije u Meksiku”.

- (152) U zapisniku sa sastanka upravnog odbora poduzetnika Tata Motors održanog 18. rujna 2015. navodi se: „uzimajući u obzir elemente kvalitativnog rizika, ukupna revidirana državna potpora u iznosu od [150 – 200] milijuna GBP ⁽³⁶⁾ u gotovini bila je dovoljna da se za daljnje pregovore odabere lokacija u Nitri umjesto lokacije u Meksiku. Na temelju financijske državne potpore pregovaralo se o Sporazumu o ulaganju sa Slovačkom, s predviđenim potpisivanjem krajem rujna 2015., i osnivanjem novog pravnog subjekta”.
- (153) U prezentaciji upravnog odbora JLR-a od 18. studenoga 2015. izričito se upućuje na postojanje kvalitativnih čimbenika o kojima se raspravljalo na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015., koje su upravni odbori JLR-a i poduzetnika Tata Motors potvrdili početkom kolovoza 2015. Preostala razlika između dvije neto sadašnje vrijednosti, nakon razmatranja kvantificiranog učinka kašnjenja provedbe u Meksiku i nakon razmatranja državne potpore, „[...] kompenzirana je drugim više kvalitativnim čimbenicima, koje je odobrio upravni odbor [...]”
- (154) Komisija stog u pogledu točke (a) iz uvodne izjave (147) zaključuje da su strateški čimbenici bili dostatni za premoštavanje preostale razlike u novčanom toku između opcija Nitra i H[...] tek nakon što su uzeti u obzir neto sadašnja vrijednost slovačke državne potpore i učinak kašnjenja provedbe u Meksiku. Komisija stoga isključuje mogućnost da bi sami strateški čimbenici bili dovoljni za premoštavanje cijele razlike u neto sadašnjoj vrijednosti između Nitre i H[...].
- (155) U pogledu točke (b) iz uvodne izjave 147., o kojoj je riječ i u stavku 172. Odluke o pokretanju postupka, Komisija je smatrala da je upravni odbor JLR-a podatke o neto sadašnjoj vrijednosti potvrdio u studenome 2015. Državnom potporom vrijednom 76 milijuna GBP (91 milijuna EUR), na koju se upućuje u uvodnoj izjavi 146., moglo se premostiti između 33 % i 43 % razlike u neto sadašnjoj vrijednosti, uzimajući u obzir kvantifikaciju očekivanog kašnjenja provedbe u Meksiku. Iz dostavljenih dokumenata o odluci jasno je da se tijekom cijelog postupka donošenja odluke razmatrao puni i maksimalni iznos potpore. Donositelji odluke bili su suočeni s preostalom razlikom novčanog toka, nakon uzimanja u obzir maksimalnog iznosa potpore, i ocijenili može li se ta razlika novčanog toka prihvatiti s obzirom na druge čimbenike koje nije moguće kvantificirati. Nakon duge rasprave na svojem sastanku održanom 10. srpnja 2015., Forum za globalizaciju naposljetku se složio da će prihvatiti preostalu razliku. Međutim, u zapisniku s tog sastanka zabilježeno je da je, čak i uzimajući u obzir maksimalni iznos državne potpore dostupne u Slovačkoj, odluk u korist Nitre umjesto H[...] donesena vrlo pomnim odvagivanjem. Komisija stoga zaključuje da su drugi kvalitativni čimbenici i čimbenici rizika imali ulogu u postupku donošenja odluke, što objašnjava zašto je reostala razlika novčanog toka mogla biti prihvaćena.

Zaključak o poticajnom učinku

- (156) Komisija stoga zaključuje da je jasno da je potporom pružen poticaj za smještanje planiranog ulaganja u Nitru umjesto u H[...] jer se njome kompenziraju, u kombinaciji sa strateškim čimbenicima, nedostaci u pogledu troškova povezani s izgradnjom postrojenja u Nitri. Poticajni učinak, koji je zahtijev u smislu odjeljka 3.5. Smjernica, stoga postoji.

6.4.4.4. Proporcionalnost iznosa potpore

- (157) Komisija mora ocijeniti proporcionalnost paketa potpore. U skladu s odjeljkom 3.6. Smjernica, iznos potpore mora proći ispitivanje proporcionalnosti koje je dvojako. Kao prvo, ona mora biti ograničena na najnižu moguću mjeru potrebnu za poticanje dodatnih ulaganja ili djelatnosti u predmetnom području. Kao drugo, budući da Komisija primjenjuje maksimalne intenzitete potpore za potporu za ulaganje, ti maksimalni intenziteti potpore upotrebljavaju se kao gornja granica u primjeni „pristupa neto dodatnih troškova”.
- (158) U skladu sa stavkom 78. Smjernica, opće je pravilo da se prijavljena potpora smatra ogranič enom na najnižu razinu ako iznos potpore odgovara neto dodatnim troškovima provedbe ulaganja na predmetnom području, u usporedbi sa suprotstavljanjem činjenica u odsutnosti potpore. U skladu sa stavkom 80. Smjernica, u situacijama iz drugog scenarija, odnosno u situacijama poticaja vezanih uz lokaciju, iznos potpore ne smije premašivati razliku između neto sadašnje vrijednosti ulaganja u ciljno područje i neto sadašnje vrijednosti ulaganja na alternativnoj lokaciji, uzimajući u obzir sve relevantne troškove i koristi.

⁽³⁶⁾ Nominalna vrijednost – [180 – 240] milijuna EUR.

- (159) Relevantna neto sadašnja vrijednost koju treba razmotriti za ocjenu proporcionalnosti prijavljene potpore u iznosu od 129 812 750 EUR u nominalnoj vrijednosti jest ona koja se odnosi na smanjeni opseg projekta, odnosno na kapacitet od 150 000 vozila. Upravni odbor JLR-a odobrio je neto sadašnje vrijednosti u listopadu/studenome 2015. Razlika u neto sadašnjoj vrijednosti prije uzimanja u obzir kašnjenja provedbe u Meksiku iznosila je 344 milijuna GBP ili 413 milijuna EUR. Iznos potpore veći od 413 milijuna EUR bio bi neproporcionalan. U Odluci o pokretanju postupka Komisija je navela konkretno moguću infrastrukturnu potporu i oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF, koji su, kada se dodaju iznosu prijavljene potpore, mogli rezultirati ukupnim iznosom potpore većim od maksimalnog praga.
- (160) Kao što je navedeno u uvodnoj izjavi 113. Komisija prodaju zemljišta NSP-a, obavljanje s tim povezanih infrastrukturnih radova i oslobođenje od plaćanja pristojbe ALF ne smatra mjerama potpore u korist JLR-a. Procjena proporcionalnosti stoga je ograničena na iznos prijavljene potpore.
- (161) Slovačka je podnijela potrebnu dokumentaciju i na temelju te dokumentacije dokazala da je prvi dio ispitivanja proporcionalnosti zadovoljen jer prijavljena potpora ne premašuje razliku u neto sadašnjoj vrijednosti između Nitre i H[...] u iznosu od 344 milijuna GBP ili 413 milijuna EUR. Nominalni iznos potpore od 108 milijuna GBP ili 130 milijuna EUR predstavljao je 76 milijuna GBP ili 91 milijun EUR u sadašnjoj vrijednosti dobivenoj uporabom diskontne stope JLR-a od [...] %.
- (162) Komisija napominje da je Nitra, čak i u slučaju odobrenja potpore, i dalje nepovoljnija po neto sadašnjoj vrijednosti i to za 268 milijuna GBP ili 322 milijuna EUR. Analiza poticajnog učinka pokazala je da je preostala razlika u neto sadašnjoj vrijednosti bila prihvatljiva za JLR zbog očekivanog kašnjenja provedbe u Meksiku i zbog drugih čimbenika rizika i kvalitativnih čimbenika. O tim se čimbenicima opsežno raspravljalo na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015., a zaključci o analizi rizika potvrđeni su u studenome 2015. tijekom prezentacije za upravni odbor JLR-a u kojoj su izričito spomenuti političko/poslovno okruženje, gospodarski čimbenici, udaljenost od sjedišta JLR-a, rizik od prirodnih katastrofa i vjerojatnost sklapanja sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i SAD-a. Na temelju te analize rizika donesena je odluka da se Nitra potvrdi kao poželjnija lokacija.
- (163) Budući da gornja granica koja proizlazi iz pristupa neto dodatnih troškova nije premašena, Komisija smatra da potpora zadovoljava prvi dio ispitivanja proporcionalnosti.
- (164) U pogledu drugog dijela ispitivanja proporcionalnosti Komisija primjenjuje, osim pristupa neto dodatnih troškova, maksimalne intenzitete potpora, umanjene primjenom stavka 20. točke (c) Smjernica za velike projekte ulaganja.
- (165) Komisija u Odluci o pokretanju postupka navodi da iznos prijavljene potpore od 129 812 750 EUR u nominalnoj vrijednosti ili u iznosu od 125 046 543 EUR u sadašnjoj vrijednosti, na temelju prihvatljivog ulaganja u iznosu od 1 369 295 298 EUR u sadašnjoj vrijednosti, odgovara intenzitetu potpore od 9,13 %, koji je na prvi pogled ispod najvišeg umanjenog dopuštenog intenziteta potpore od 9,24 % za ulaganja u regiji Nitra, s primjenjivom gornjom granicom regionalne potpore od 25 %. Komisija je dodatno utvrdila da je prihvatljivi trošak u skladu s uvjetima iz odjeljka 3.6.1.1. Smjernica, što je relevantno za procjenu osnovice prihvatljivog troška.
- (166) U odjeljcima 3.6.1.1. i 3.6.1.2. Smjernica objašnjeno je koji se troškovi ulaganja mogu uzeti u obzir kao prihvatljivi troškovi. U ovom slučaju primjenjuje se odjeljak 3.6.1.1. jer se prihvatljivi troškovi za predloženu potporu za ulaganje izračunavaju na temelju troškova ulaganja. Komisija navodi da su prihvatljivi troškovi utvrđeni u skladu s odredbama tih odjeljaka jer će stečena imovina biti nova, ulaganje predstavlja početno ulaganje u obliku novog postrojenja, ne uzimaju se u obzir troškovi najma, a nematerijalna imovina iznosi otprilike [...] % ukupnih prihvatljivih troškova, što je ispod najvećeg dopuštenog omjera od 50 %. Slovačka je potvrdila da će se ispuniti svi drugi uvjeti koji se primjenjuju na nematerijalnu imovinu.
- (167) Komisija je u Odluci o pokretanju postupka zaključila da bi se iznos prijavljene potpore smanjio u slučaju da se ispostavi da je prekomjerna potrošnja u iznosu od [60 – 85] milijuna GBP ili [72 – 102] milijuna EUR neprihvatljiva.

- (168) U uvodnoj izjavi 119. ove Odluke Komisija je utvrdila da prihvatljivo ulaganje iznosi 1 460 620 591 EUR. Iznos prijavljene potpore stoga je i dalje ispod najvećeg umanjenog dopuštenog intenziteta potpore od 9,24 %. Stoga je ispunjen dvostruki uvjet gornje granice iz stavka 83. Smjernica, koji proizlazi iz kombinacije pristupa neto dodatnog troška; drugim riječima, potpora je ograničena na najnižu moguću mjeru i dopuštene gornje granice su poštovane. Komisija stoga iznos prijavljene potpore smatra proporcionalnim.

6.4.4.5. Zaključak o poštovanju minimalnih uvjeta

- (169) U skladu s ocjenom iz uvodnih izjava od 120. do 168. ove Odluke, može se zaključiti da su ispunjeni svi minimalni uvjeti utvrđeni u odjeljcima od 3.2. do 3.6. Smjernica.

6.4.5. Izbjegavanje neopravdanih negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu

- (170) Komisija je u odjeljku 3.3.4.2. Odluke o pokretanju postupka spomenula da prijavljena potpora nema neopravdan negativan učinak na tržišno natjecanje povećanjem ili održavanjem tržišne moći ili stvaranjem prekomjernog kapaciteta na opadajućem tržištu. Komisija potvrđuje svoj zaključak za potrebe ove Odluke.

- (171) Međutim, i dalje je moguće da lokacijski učinci regionalne potpore narušavaju trgovinu. U odjeljku 3.7.2. Smjernica navode se situacije u kojima negativni učinci na trgovinu očito nadmašuju pozitivne učinke i u kojima je regionalna potpora zabranjena.

6.4.5.1. Očiti negativni učinci na trgovinu: premašena je prilagođena gornja granica intenziteta potpore

- (172) Na temelju stavka 119. Smjernica, očiti negativan učinak postojao bi kada bi predloženi iznos potpore, u usporedbi s prihvatljivim standardiziranim rashodom za ulaganje ⁽³⁷⁾, nadmašio najveću prilagođenu gornju granicu intenziteta potpore koja se primjenjuje na projekt te veličine, uzimajući u obzir potrebno „progresivno smanjenje”. ⁽³⁸⁾

- (173) S obzirom na to da je u ovoj Odluci u uvodnoj izjavi 113. utvrđeno da JLR neće imati korist od daljnje potpore dodatno uz prijavljenu potporu i da je, u uvodnoj izjavi 168., utvrđeno da primjenjiva prilagođena gornja granica regionalne potpore nije premašena, ne postoji očiti negativan učinak na trgovinu u smislu stavka 119. Smjernica.

6.4.5.2. Očiti negativan učinak: učinak smanjenja kohezije

- (174) U stavku 121. Smjernica utvrđeno je da, u slučaju iz drugog scenarija, ako bi bez potpore ulaganje bilo smješteno u regiji s intenzitetom potpore koji je viši ili jednak kao u ciljnoj regiji, to predstavlja negativan učinak za koji nije vjerojatno da će se nadoknaditi pozitivnim učincima potpore jer je protivan kohezijskoj svrsi regionalnih potpora.

- (175) Komisija smatra da se ta odredba primjenjuje na situaciju iz drugog scenarija u kojoj se obje alternativne lokacije nalaze u Europskom gospodarskom prostoru. Poljska lokacija u Jaworu, koja se u postupku donošenja odluke o lokaciji razmatrala do 10. srpnja 2015., smještena je u regiji koja ima jednaku gornju granicu intenziteta potpore kao i Nitra ⁽³⁹⁾.

- (176) Kao što je navedeno u Odluci o pokretanju postupka, interni dokumenti JLR-a pokazuju da je ulaganje, u usporedbi sa Slovačkom i bez poticaja koje nudi Slovačka, moglo biti isplativije u Jaworu.

⁽³⁷⁾ Standardizirani prihvatljivi rashod za projekte ulaganja velikih poduzetnika detaljno je opisan u odjeljcima 3.6.1.1. i 3.6.1.2. Smjernica.

⁽³⁸⁾ Vidjeti stavak 86. i stavak 20. točku (c) Smjernica.

⁽³⁹⁾ SA.37485 – Karta regionalnih potpora Poljske (SL C 210, 4.7.2014., str. 1.).

- (177) Na sastanku Foruma za globalizaciju održanom 10. srpnja 2015. predstavljena je analiza u dva koraka u kojoj se prvi korak odnosio na izbor lokacije između Jawora i Nitre, a drugi na izbor lokacije između Nitre i Meksika. Jawor bi bio isplativiji, ali JLR je utvrdio niz nedostataka te lokacije u smislu temeljnih značajki lokacije, vremenskih okvira, gotovine potrebne za početne troškove i ostvarivosti. Lokacija u Poljskoj ocijenjena je negativno zbog temeljnih značajki lokacije jer je smještena na poljoprivrednom zemljištu, zbog čega bi bila potreba njegova prenamjena u prostornom planu te, kao što je JLR objasnio, zbog ceste koja presijeca lokaciju u Jaworu, te u pogledu ostvarivosti, koja je izričito smatrana [...] upitnom. U zapisniku sa sastanka zabilježeno je da su se članovi izvršnog odbora složili s preporukom da se lokacija u Poljskoj stavi na čekanje iz iznesenih razloga. Zbog tih negativnih ocjena upravni odbor JLR-a lokaciju u Poljskoj nije razmatrao kao izvedivu alternativnu lokaciju.
- (178) Komisija nije pronašla dokaze koji bi doveli u pitanje neprikladnost lokacije u Jaworu iz razloga koje je JLR utvrdio i napominje da ni jedna treća strana nije iznijela primjedbe u vezi s time. Nadalje, kao što je objašnjeno u odjeljku 6.4.4.3. ove Odluke, lokacija u Meksiku utvrđena je kao alternativna lokacija za ulaganja u slučaju da se ne odobri državna potpora. Komisija stoga zaključuje da potpora nema učinak smanjenja kohezije koji bi bio na štetu lokacije u Jaworu u smislu stavka 121. Smjernica.

6.4.5.3. Očiti negativan učinak: obustava aktivnosti ili preseljenje

- (179) U skladu sa stavkom 122. Smjernica, ako korisnik ima konkretne planove zatvoriti ili zatvori jednaku ili sličnu djelatnost na drugom području u Europskom gospodarskom prostoru i premjesti je na ciljno područje, te ako postoji uzročno-posljedična veza između potpore i premještanja, to predstavlja negativan učinak za koji nije vjerojatno da će se nadoknaditi pozitivnim elementima.
- (180) Na temelju potvrde slovačkih tijela da JLR nije obustavio istu ili sličnu djelatnost u Europskom gospodarskom prostoru u dvije godine koje su prethodile zahtjevu za potporu i nije imao konkretan plan učiniti to u dvije godine nakon provedbe ulaganja, Komisija je u Odluci o pokretanju postupka zaključila da državna potpora ne vodi zatvaranju ili premještanju djelatnosti.
- (181) Međutim, u nekoliko novinskih članaka iz travnja 2018. objavljeno je da se planira ukidanje otprilike 1 000 radnih mjesta u istoj ili sličnoj djelatnosti u Ujedinjenoj Kraljevini.
- (182) Slovačka tijela objasnila su da plan ukidanja radnih mjesta nije povezan s odlukom o ulaganju u Nitri. Ponovno su potvrdila i potkrijepila autentičnim dokazima da u vrijeme podnošenja zahtjeva za potporu u Slovačkoj JLR nije imao konkretan plan ukidanja radnih mjesta u svom postrojenju u Ujedinjenoj Kraljevini ili drugim postrojenjima. Slovačka tijela dostavila su i presliku „Sigurnosnog sporazuma” sa sindikatima koji su zastupali radnu snagu JLR-a u Ujedinjenoj Kraljevini, koji je JLR potpisao 30. travnja 2016. U Sigurnosnom sporazumu opisan je plan ciklusa proizvodnje, to jest predviđena proizvodnja vozila u postrojenju u Ujedinjenoj Kraljevini. Slovačka tijela objasnila su da su u 2016. godini JLR i sindikati Ujedinjene Kraljevine postigli dogovor u pisanom obliku da ulaganje u postrojenje u Slovačkoj, koje će preuzeti [...] proizvodnju vozila postrojenja u Solihullu, neće podrazumijevati preseljenje radnih mjesta iz Ujedinjene Kraljevine niti smanjenje kapaciteta postrojenja u Ujedinjenoj Kraljevini. Sigurnosnim sporazumom ujedno su utvrđene okolnosti u kojima bi bilo potrebno ukidanje radnih mjesta u Ujedinjenoj Kraljevini i koraci koji bi se poduzeli u odgovoru na te okolnosti, ali te okolnosti su opisane kao: „velike gospodarske promjene, kao što je nova svjetska kriza, koja bi smanjila potražnju ili na drugi način utjecala na prethodno dogovoren plan ciklusa proizvodnje”.
- (183) Preseljenje [...] vozila iz Solihulla u Nitru bilo je poznato u vrijeme podnošenja zahtjeva za potporu, ali je JLR planirao proširiti ukupnu proizvodnju i omogućiti Solihullu da zadovoljava sve veću potražnju za drugim vozilima, osobito [...] i [...], s posljedičnim povećanjem proizvodnje. Planovi su upućivali na to da će proizvodni kapacitet [...] u Castle Bromwichu ostati isti.
- (184) Kao što su slovačka tijela objasnila, uz potporu javno dostupnih informacija, ukidanje radnih mjesta objavljeno u 2018. bilo je rezultat pada potražnje za dizelskim vozilima, djelomično zbog porezne politike Ujedinjene Kraljevine za dizelsko gorivo i zbog neizvjesnosti u vezi s Brexitom. JLR je odlučio [...], s izravnim učinkom na kapacitet postrojenja u Solihullu. Ti čimbenici nisu povezani s ulaganjem JLR-a u Slovačkoj i dogodili su se nekoliko godina nakon odluke JLR-a o ulaganju u izgradnju postrojenja u Nitri.

- (185) Komisija stoga ponovno potvrđuje svoj zaključak da ne postoji uzročno-posljedična veza između Slovačke mjere potpore i obustave aktivnosti u Ujedinjenoj Kraljevini.

6.4.5.4. Zaključak u pogledu postojanja očitih negativnih učinaka na tržišno natjecanje i trgovinu

- (186) S obzirom na ocjene iz stavaka od 170. do 185. ove Odluke, moguće je zaključiti da potpora nema očite negativne učinke na tržišno natjecanje i trgovinu u smislu odjeljka 3.7.2. Smjernica.

6.4.6. Usporedba pozitivnih i negativnih učinaka potpore

- (187) U stavku 112. Smjernica utvrđeno je da se potpora smatra spojivom kada su negativni učinci potpore u smislu narušavanja tržišnog natjecanja i učinka na trgovinu između država članica ograničeni te ih nadmašuju pozitivni učinci kada se promatra doprinos cilju od zajedničkog interesa. Postoje određene situacije kada negativni učinci očito nadmašuju bilo kakve pozitivne učinke, što znači da se potporu ne može smatrati spojivom s unutarnjim tržištem.
- (188) Procjena minimalnih uvjeta koju je provela Komisija pokazala je da je potpora primjerena, da je predstavljeni protučinjenični scenarij vjerodostojan i realističan, da potpora ima poticajni učinak i da je ograničena na iznos neophodan za promjenu odluke JLR-a o lokaciji. Pokretanjem aktivnosti na lokaciji ulaganja u potpomognutoj regiji potpora pridonosi regionalnom razvoju u području Nitre. Procjena je pokazala i da potpora nema očiti negativan učinak u smislu da niti vodi stvaranju ili održavanju viška kapaciteta na tržištu koje je u apsolutnom opadanju, niti vodi prekomjernim učincima na trgovinu, da poštuje primjenjivu gornju granicu za regionalne potpore, da nema učinak smanjenja kohezije i nije dovela do obustave aktivnosti na drugim lokacijama i njihova preseljenja u Nitru. Osim toga, potpora ne podrazumijeva neotklonjivu povredu prava Unije. ⁽⁴⁰⁾
- (189) Neopravdani negativni učinci na tržišno natjecanje koji bi se morali uzeti u obzir u preostaloj usporedbi utvrđeni su u stavcima 114., 115. i 132. Smjernica te se odnose na stvaranje ili jačanje vladajućeg položaja na tržištu ili stvaranje ili jačanje viška kapaciteta na neučinkovitom tržištu, čak i kad tržište nije u apsolutnom opadanju.
- (190) Komisija, u skladu sa svojom analizom iz Odluke o pokretanju postupka koju potvrđuje ovom Odlukom, smatra da potpora niti stvara ili jača vladajući položaj korisnika potpore na relevantnom tržištu proizvođača i zemljopisnom tržištu niti vodi stvaranju viška kapaciteta na tržištu u opadanju. Stoga Komisija smatra da potpora ima ograničene negativne učinke na tržišno natjecanje.
- (191) Učinak potpore na trgovinu ograničen je jer se poštovala prilagođena gornja granica regionalne potpore i mjera nema učinak smanjenja kohezije i preseljenja.
- (192) S obzirom na to da potpora ispunjava sve minimalne zahtjeve, nema očiti negativan učinak i da analiza iz uvodnih izjava 190. i 191. ove Odluke pokazuje da ima ograničene negativne učinke na tržišno natjecanje i trgovinu, Komisija zaključuje da znatni pozitivni učinci potpore na regionalni razvoj regije Nitra, osobito učinak ulaganja na stvaranje radnih mjesta i dohotka iz Odluke o pokretanju postupka, jasno nadmašuju ograničene negativne učinke.

6.5. Transparentnost

- (193) S obzirom na stavak II.2 Komunikacije Komisije o transparentnosti ⁽⁴¹⁾, države članice moraju osigurati da se na web-mjestu na kojem su objedinjene informacije o državnim potporama, na nacionalnoj ili regionalnoj razini, objavi cjeloviti tekst odobrenog programa potpore ili odluke o dodijeljenim pojedinačnim potporama te njihove provedbene odredbe, ili poveznica na taj tekst, naziv davatelja potpore, nazivi pojedinačnih korisnika, oblik i iznos potpore dodijeljenih svakom korisniku, datum dodjele, vrsta poduzetnika, regija u kojoj se korisnik nalazi

⁽⁴⁰⁾ Stavak 28. Smjernica.

⁽⁴¹⁾ Komunikacija Komisije o izmjeni Komunikacije Komisije o smjernicama EU-a za primjenu pravila o državnim potporama u odnosu na brzi razvoj širokopoljnih mreža, o smjernicama za regionalne državne potpore za razdoblje 2014.–2020., o državnoj potpori za filmove i ostala audiovizualna djela, o smjernicama o državnim potporama za promicanje rizičnih financijskih ulaganja i o smjernicama o državnim potporama zračnim lukama i zračnim prijevoznicima (SL C 198, 27.6.2014., str. 30.).

u smislu razina NUTS i glavni gospodarski sektor u kojemu korisnik djeluje na razini skupine NACE. Te se informacije moraju objaviti nakon donošenja odluke o dodjeli potpore, moraju se čuvati najmanje deset godina i moraju biti dostupne općoj javnosti bez ograničenja. Države članice obvezne su objavljivati informacije iz ove uvodne izjave od 1. siječnja 2016.

- (194) U Odluci o pokretanju postupka Komisija je napomenula da je Slovačka potvrdila da će poštovati sve zahtjeve u pogledu transparentnosti iz stavka II.2 Komunikacije o transparentnosti.

7. ZAKLJUČAK

- (195) Komisija zaključuje da prijavljena regionalna potpora za ulaganje u korist poduzetnika Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. ispunjava sve uvjete iz Smjernica za razdoblje 2014. – 2020. i stoga se može smatrati spojivom s unutarnjim tržištem u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
- (196) S obzirom na to da su slovačka tijela iznimno pristala odreći se prava koja proizlaze iz članka 342. UFEU-a u vezi s člankom 3. Uredbe br. 1 ⁽⁴²⁾ te na usvajanje i objavljivanje planirane odluke u skladu s člankom 297. UFEU-a na engleskom jeziku, ova Odluka treba se usvojiti na engleskom jeziku,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Državna potpora koju Slovačka planira provesti u korist poduzetnika Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o., u iznosu od 125 046 543 EUR u sadašnjoj vrijednosti i s maksimalnim intenzitetom potpore od 9,13 % u bruto ekvivalentu potpore, spojiva je s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

U skladu s navedenim, odobrava se provedba potpore.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Slovačkoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu, 4. listopada 2018.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije

⁽⁴²⁾ Uredba br. 1 od 15. travnja 1958. o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL 17, 6.10.1958., str. 385/58).

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/1128**od 1. srpnja 2019.****o pravima na pristup sigurnosnim preporukama i odgovorima pohranjenima u Europskoj središnjoj bazi podataka i stavljanju izvan snage Odluke 2012/780/EU****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 376/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o izvješćivanju, analizi i naknadnom postupanju u vezi s događajima u civilnom zrakoplovstvu, o izmjeni Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća i stavljanju izvan snage Direktive 2003/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i uredbi Komisije (EZ) br. 1321/2007 i (EZ) br. 1330/2007 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 8. stavak 4.

budući da:

- (1) U skladu s člankom 18. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ sve sigurnosne preporuke i odgovori moraju biti dokumentirani u središnjoj bazi podataka.
- (2) Središnja baza podataka koja se navodi u uvodnoj izjavi 1. uspostavljena je Uredbom (EU) br. 376/2014 kao Europska središnja baza podataka.
- (3) U skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. 376/2014 pristup izvješćima o događaju pohranjenima u Europskoj središnjoj bazi podataka ograničen je zbog njihove povjerljive prirode. S druge strane, postoji legitiman interes da se omogući javni pristup svim sigurnosnim preporukama i pripadajućim odgovorima jer je sveobuhvatna svrha Uredbe (EU) br. 996/2010 i Uredbe (EU) br. 376/2014 smanjiti broj nesreća i promicati širenje nalaza o nezgodama povezanim sa sigurnošću. Postojanje takvog legitimnog interesa dodatno je potvrđeno činjenicom da izvještaji o sigurnosnim istragama, koji često uključuju sigurnosne preporuke, trebaju biti objavljeni u skladu s Uredbom (EU) br. 996/2010.
- (4) Na temelju članka 8. stavka 4. Uredbe (EU) br. 376/2014 Komisija treba donijeti mjere za upravljanje Europskom središnjom bazom podataka. Budući da iz sigurnosnih razloga ne bi trebao postojati izravan pristup Europskoj središnjoj bazi podataka, sve bi sigurnosne preporuke i pripadajući odgovori koji su sadržani u Europskoj središnjoj bazi podataka trebali biti dostupni javnosti putem zasebne javne internetske stranice.
- (5) Kad je riječ o pohrani, obradi i razmjeni podataka, u svakom bi trenutku i na svim razinama trebalo osigurati poštovanje obveza o zaštiti osobnih podataka utvrđenih u Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ te u Uredbi (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾.
- (6) Odluku Komisije 2012/780/EU ⁽⁵⁾ trebalo bi staviti izvan snage te zamijeniti ovom Odlukom kojom bi se, u odnosu na Odluku 2012/780/EU, trebao odrediti javni pristup ne samo sigurnosnim preporukama, nego i pripadajućim odgovorima.

⁽¹⁾ SL L 122, 24.4.2014., str. 18.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o istragama i sprječavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu i stavljanju izvan snage Direktive 94/56/EZ (SL L 295, 12.11.2010., str. 35.).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽⁵⁾ Odluka Komisije 2012/780/EU od 5. prosinca 2012. o pravima pristupa Europskoj središnjoj bazi podataka za sigurnosne preporuke i pripadajuće odgovore, uspostavljenoj člankom 18. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskog parlamenta i Vijeća o istragama i sprječavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu i stavljanju izvan snage Direktive 94/56/EZ (SL L 342, 14.12.2012., str. 46.).

- (7) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 127. Uredbe (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Predmet

Ovom Odlukom utvrđuju se mjere koje se odnose na upravljanje Europskom središnjom bazom podataka uspostavljenom u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 376/2014 u pogledu pristupa sigurnosnim preporukama u smislu članka 2. stavka 15. Uredbe (EU) br. 996/2010 i pripadajućim odgovorima dokumentiranima na temelju članka 18. stavka 3. te uredbe.

Članak 2.

Status sigurnosnih preporuka i pripadajućih odgovora

Sve sigurnosne preporuke i pripadajući odgovori sadržani u Europskoj središnjoj bazi podataka moraju biti dostupni široj javnosti putem javne internetske stranice koju će pokrenuti i kojom će upravljati Komisija.

Članak 3.

Zaštita osobnih podataka

Obrada osobnih podataka u okviru ove Odluke mora se provoditi u skladu s uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725.

Članak 4.

Povjerljivost

Odgovori na sigurnosne preporuke objavljene u skladu s ovom Odlukom ne smiju sadržavati povjerljive podatke. Države članice odredit će odgovarajuće mjere u tu svrhu.

Članak 5.

Stavljanje izvan snage

Odluka 2012/780/EU stavlja se izvan snage.

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. srpnja 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2018/1139 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2018. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa (SL L 212, 22.8.2018., str. 1.).

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR